

Emperyalist dünya ve Gürcistan krizi

NATO'nun Avrupa'nın doğusuna doğru sonu gelmeyen genişleme politikasının asıl mimarı olan Amerikan emperyalizmi, böylece bir yandan AB oluşumunu ve ge-

nişlemesini denetim altında tutmaya çalışırken, öte yandan da sistemli biçimde Rusya'yı kuşatmak ve kendi dayattığı sınırlara hapsedmek amacı gütmektedir. Batıdan ilerleyen bu kuşatmanın son hal-

kaları Ukrayna ve Gürcistan oldular. Sorosçu "renkli devrim"ler sayesinde ABD bu ülkeleri de umulmadık bir kolaylıkla avucunun içine almayı başardı.

s.14

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2022 / 10
15 Mart 2022

Kızıl Bayrak

Kriz-savaş sarmalında derinleşen yıkım

kizilbayrak64.net

NATO halklara düşman bir savaş ve suç aygıtıdır

ABD güdümlü NATO'nun tuttuğu yol, hegemonya çatışmasının doğrudan bir emperyalist paylaşım savaşını tetikleme riskini giderek artırıyor.

Kriz derinleşiyor, işçiler arayışta!

Sermaye iktidarının azgın sömürüye dayalı politikası işçilerin sırtında bir kırbaça dönüştü.

Ukrayna'da emperyalist savaşın yıkımları derinleşiyor

Emperyalistler arasındaki egemenlik ve çıkar çatışmasının sonucu başlayan bu savaş Ukrayna'nın yıkımı pahasına çıkarılmıştır.

Ukrayna savaşı ve Putin'in SSCB düşmanlığı- K. Ali

s.22

Ukrayna'da dillendirilen "nükleer tehlike"

s.21

Kriz-savaş sarmalında derinleşen yıkım

"Kapitalist dünya sistemi bugün üretim ve dolaşım süreçleri yönünden artık organik bir bütündür. Kapitalizmin emperyalizm aşaması sistemi dünya pazarı düzeyinden dünya ekonomisi düzeyine taşımış, emperyalizmin ayırdedici özelliklerinden biri olan sermaye ihracı burada temel bir rol oynamıştı. Üretici güçler geniş ölçekte ulusal sınırların dışına taşmış ve böylece kapitalizmin ekonomik bunalımlarına küresel bir temel kazandırmıştı. Büyük bunalımların emperyalist dünya savaşlarını gündeme getirmesi de bunun ürünü olmuştu." ("Kriz bizim krizimiz değil" mi?, Ekim, Sayı: 256, Ocak 2009)

İçinde bulunduğumuz tarihsel dönemde, dünya olaylarının seyrini derinden etkileyecek gelişmeler yaşanıyor. Hepsi de kapitalist-emperyalist sistemin ekonomi-politiğinden kök alan çok yönlü krizler, her geçen gün sonuçları daha da ağırlaşan yeni yeni kırılmaların önünü açıyor. Ukrayna'da devam eden emperyalist savaş bu olgunun en çarpıcı örneği durumunda.

Ukrayna savaşının açık emperyalist karakteri, savaşın sadece sınırları belli bir coğrafyada yıkım yaratmayacağını, çok daha geniş bir coğrafyayı etkileyeceğini daha ilk anda ortaya koymuş bulunuyor. Özellikle de savaşın bir başka düzlemde sürdürüldüğü ticaret ve ekonomi alanında. Zira, emperyalist tekeller için hem önemli bir hammadde ve enerji kaynağı hem de geniş bir pazar olan Rusya'ya uygulanan yaptırımların, sadece Rusya'yı değil küresel kapitalist ekonomiyi bir dizi açıdan giderek daha fazla etkileyeceği yeterince açık bir olgudur. Dahası, Doğu

Avrupa'da yaşanan gelişmeler Ortadoğu, Kafkasya ve Asya-Atlantik gibi öne çıkan kriz bölgelerindeki fay hatlarına yeni yükler bindirecek, bu durum emperyalistler arası hegemonya mücadelesine ekonomik, askeri ve siyasi açıdan yeni boyutlar kazandıracaktır.

Kısacası, gelişmelerin bugünkü seyri, kapitalist-emperyalist sistemi belirleyen yapısal bunalımların önümüzdeki yıllarda çok daha ağırlaşacağını ortaya koyuyor. Bütünlüğü içerisinde bu tablonun dünya halklarına maliyeti ise her açıdan yıkım olacaktır. Savaş ekonomisinin ve derinleşen ekonomik-mali krizin faturası kabarak küresel ölçekte emekçilerin omuzlarına yüklenecek, dünya çapında açlık ve yoksullaşma yeni boyutlar kazanacak, emperyalist savaşın ateşe verdiği topraklarda ise tüm bunlara geniş çapta insan kırımı eklenecektir.

KRİZLER BÖLGESİNDE VE KRİZ İÇERİSİNDE...

Etrafı kriz bölgeleri ile çevrelenmiş bulunan Türkiye'nin kapitalist düzeninin kendisi de çok yönlü bir kriz batağında debeleniyor. Batı emperyalizmine ekonomik, siyasi ve askeri alanlarda göbekten bağımlı olan sermaye düzeni, gerek jeopolitik konumu ve bağımlılık ilişkileri gerekse de yapısal sorunları nedeniyle, emperyalist dünyada dengeleri sarsmakta olan kriz dinamiklerinden çok daha fazla etkileniyor.

Bunun yanı sıra, gerici-faşist rejimin kendi bekasını esas alarak son yıllarda giriştiği maceralar, Türkiye kapitalizminin ve sermaye düzeninin açmazlarını

daha da derinleştirmiş bulunuyor. Özellikle, Suriye savaşı ile birlikte Rus emperyalizmi ile geliştirdiği ekonomik-askeri ilişkiler, gelinen yerde çözümü farklı gelişmelere yol açabilecek düğümlere dönüşüyor. Hem ekonomik hem askeri hem de siyasi sonuçları bakımından.

Dolayısıyla, her geçen gün ağırlaşan ve bunaltan sorunlar yumağı, başta Ukrayna ve Suriye savaşı olmak üzere, emperyalist dünyadaki kriz dinamikleri ve ekonomik-siyasi gelişmeler, Türkiye kapitalizminin yakın geleceğini çok daha derinden etkileyecektir.

Bu noktada dikkatlerin asıl olarak yoğunlaşması gereken alan ise, tüm bu gelişmelerin işçi sınıfı ve emekçiler üzerinde yaratacağı ağır yıkım ve buna karşılık verilecek mücadele görevleri olmak durumundadır. Zira tarihsel deneyimler göstermiştir ki, kapitalist-emperyalist sistemin yarattığı tüm sorunları temellerinden aşmanın ve güncel planda yaşanan gelişmelerin seyrini devrimci bir eksenle belirlemenin yolu, ezilen sınıfların ve halkların mücadeleye atılmasından geçmektedir.

KRİZİN FATURASINA VE EMPERYALİST SAVAŞA KARŞI MÜCADELEYE!

"Partimiz için kriz bir durum değil fakat önümüzdeki yılları kapsayacak bütün bir dönemdir. Etki ve sonuçları yıllarca sürecek bir krizden söz ederken bunu anlatmış oluyoruz. Bundan böyle artık öteki her şey kriz ortamında yaşanacak, krizin oluşturduğu zemin üzerinde bir anlam taşıyacaktır. Örneğin güncel saldırıları göğüslemekten Yerel Seçimlere, bir bü-

tün olarak Bahar Süreci'nden 1 Mayıs'a kadar önümüzdeki ayların gündemleri artık kriz süreci içinde, onun ortaya çıkardığı yeni sosyal-siyasal zeminde somut anlamlarını bulacaklardır." (Kriz ve devrimci mücadelenin sorunları, Ekim, Sayı: 255, Aralık 2008)

Dolayısıyla, içinden geçmekte olduğumuz dönemde öncelikle, işçi sınıfı ve emekçileri kapitalist krizin çok yönlü sonuçlarına karşı mücadeleye çekme, politik mücadele alanına çıkarma sorumluluğu önümüzde durmaktadır.

Krizin ekonomik-siyasi sonuçları ile savaş başta olmak üzere emperyalist dünyada yaşanan gelişmelerin bağıntı kuran bir mücadele hattı oluşturmak ise sürecin en kritik halkasını oluşturmaktadır. Zira, krizin faturasına, kapitalist sömürüye, faşist baskılara, açlığa, sefalete, emperyalist saldırganlık ve savaşlara karşı bütünlüklü bir mücadele hattı olmaksızın, son dönemde en temel talepleri üzerinden direnişin yolunu tutan işçi ve emekçileri politik mücadeleye kazanmak mümkün olmayacaktır.

Artık sayılı günler kalan 1 Mayıs'ın temel gündemleri de doğal olarak krizin ağırlaşan faturası ve dünya çapında emekçiler üzerinde derin yıkımlar yaratacak olan emperyalist savaş ve saldırganlık olacaktır. Sınıf devrimcileri ve toplumsal mücadele güçleri şimdiden bu gündemler üzerinden 1 Mayıs hazırlıklarına başlamalı, 1 Mayıs'ı **kapitalist-emperyalist sistemin** efendilerine ve bu topraklardaki işbirlikçilerine karşı işçi ve emekçilerin kitleli olarak alanlara çıktığı bir mücadele gününe çevirmek için seferber olmalıdırlar.

NATO halklara düşman bir savaş ve suç aygıtıdır

E. Bahri

Türkiye’de burjuvazinin bir sınıf olarak belirmesi, esas olarak ikinci emperyalist paylaşım savaşı sonrasında gerçekleşti. Savaş koşullarında vurgunculuk, karaborsa gibi kirli işlerden servet biriktirenler olduğu gibi, 1942 yılı Kasım ayında yürürlüğe giren ‘Varlık Vergisi Kanunu’ da bazı fırsatçılara gayrimüslimlerin, özellikle Rum ve Ermeni asıllı zenginlerin mallarını gasp etme ya da ‘kelepir’ fiyata ele geçirme imkânı sağladı.

Ülkenin ekonomik, sosyal, siyasal yaşamında oynadığı rolü giderek arttıran burjuvazi ile feodal ilişkilerin ağası, tefecisi, şeyhi artık ülkenin dış politikasına da damga vurabilecek konuma ulaşmıştı. Bir tarafta faşizmi ezerek Berlin’de kızıl bayrağı dalgalandıran Sovyetler Birliği, karşısında ise başını ABD’nin çektiği emperyalist kamp vardı. Türkiye’nin egemen sınıfları, ülkenin değil ama kendi çıkarlarına uygun bir tercihle alelacele Batı emperyalizminin safında yerlerini aldılar. Bu süreci Adnan Menderes’in Demokrat Parti’sinden (DP) önce İnönü’nün CHP’si başlatmıştı. Menderes ise, orduyu Kore dağlarında savaşa göndererek Türkiye’nin NATO’ya katılmasını sağladı.

TÜRKİYE’NİN EGEMENLERİ 70 YILDIR NATO’CUDUR

ABD ile askeri üs yapımını da içeren ilk gizli ikili anlaşmaları 1950’de CHP iktidarı imzalamıştı. Bu anlaşmalardan hareketle iktidar 11 Mayıs 1950’de NATO’ya katılmak için ilk resmi başvuruyu yaptı. Bu talep ilkin ABD tarafından reddedildi. Bu gelişmenin hemen ardından, 14 Mayıs 1950’de yapılan seçimleri kazanan Demokrat Parti’nin 10 yıl sürecek iktidar dönemi başladı. DP’nin ilk icraatlarından biri Kore’ye saldıran ABD ile suç ortaklarının safına katılmak oldu. Menderes hükümeti Türk Silahlı Kuvvetleri’ni (TSK) Kore savaşına göndererek, ABD’ye sadakatini gösterdi.

Menderes hükümeti Ağustos 1950’de NATO’ya girme talebini yeniledi. Eylül 1951’de Türkiye NATO’ya kabul edildi. 18 Şubat 1952’de, 5886 sayılı yasa ile TBMM, NATO anlaşmasını onayladı ve Türkiye resmen NATO üyesi oldu. Türk sermaye devleti, ordusu, düzen partileri, sağcıları, milliyetçileri, dincileri, mukaddesatçıları 70 yıldır bu emperyalist saldırganlık ve savaş aygıtına hizmet edi-

yorlar.

Bu hizmetin iki boyutlu olduğunu vurgulamak gerekiyor. Sermaye devleti her zaman ‘NATO’nun Güney Kanadı’ olmakla övünür. Türkiye toprakları 70 yıldır beri NATO’nun (1990 yılına kadar) Sovyetler Birliği’ne, Ortadoğu halklarına, Balkanlara, Kuzey Afrika ülkelerine karşı saldırı üssü olarak kullanılmıştır. Sermaye iktidarı ile düzen partileri bu hizmeti her zaman iftiharla dile getirirler. AKP şefi Tayyip Erdoğan’ın ikide bir Türkiye’nin NATO için taşıdığı öneme vurgu yapması tesadüf değil. Bir ABD imalatı olan AKP’nin sözcüsü Ömer Çelik, 7 Mart Pazartesi günü yaptığı açıklamada şu ifadeleri kullanması hiç şaşırtıcı olmadı:

“...Türkiye’nin kendi milli egemenliği için, kendi milli güvenliği için aslında ortaya koyduğu güvenlik konseptinin Avrupa’nın da güvenliğini sağladığı, NATO’nun güvenliği için de vazgeçilmez olduğu bir kere daha net bir şekilde görülmüştür. Türkiye’yi denklemden çıkardığınız zaman NATO güvenliği aksak bir güvenlik haline geliyor, büyük bir boşluk oluşuyor...”

Kimi zaman kısa süreli çıkar çatışmaları olsa da 70 yıldır Türk sermaye devletinin durumu budur. NATO’ya hizmetin bir diğer boyutu ise, Türkiye’de gelişen ilerici, devrimci, komünist harekete ve bir bütün olarak toplumsal muhalefete vahşi bir şekilde saldırmaktır. Özel Harp Dairesi adı altında kontrgerilla yapılmasını ordunun içinde kuran NATO da bu kanlı sürecin dolaysız faili olmuştur.

Halklara karşı ağır savaş suçları işlediği için imajı yerlerde sürünen NATO’yu parlatma çabaları son günlerde yoğunlaştırıldı. Bu parlatma güya Rusya’nın Ukrayna’ya saldırısıyla gerekçelendirili-

yor. Oysa bu yıkıcı savaşın başlamasında NATO da –daha fazla değilse eğer– en az Rusya kadar suçludur. Savaşı uzatmak için giriştiği çabalar ise, suç işlemeye devam ettiğinin kanıtıdır. Ukrayna’ya destek adı altında ABD-AB ile birlikte NATO’nun yaptığı şey, Rusya’yı zayıflatmak için savaşı alabildiğine uzatmak, diğer bir ifadeyle Ukrayna’yı savaş cehenneminin içinde tutmaktır. Düzen cephesi işte bu suç aygıtını parlatmakla işteğal ediyor.

SAVAŞ VE İÇ SAVAŞ ÖRGÜTÜ OLARAK NATO

Savaş makinesi NATO’yu demokrasi-nin/özgürlüklerin bekçisi diye pazarlayan tiksinti verici bir kampanya var. Batılı emperyalistler militarizmi ve silahlanmayı yoğunlaştırıp savaş kışkırtıcılığı yaparak, “Demokrasimizi korumak için bu bedeli ödemek sorundayız” diye propaganda yapıyorlar.

Savaş borazanı medya ve silah tekelcilerinin sözcülüğünü yapan her meslekten görevli, dünyada bir kutuplaşmanın olduğunu, bunun ise ‘demokratik kamp’ ile ‘totaliter kamp’ arasında yaşandığı zırfasını pazarlıyorlar. Bu yalan kampanyasıyla emekçileri emperyalist hegemonya savaşının bir kutbunun destekçisi konumuna düşürmek istiyorlar. Bu söylemi bazı liberal solcuların da şu veya bu şekilde dillendirdiğine tanık olmaktayız. Kepazelik öyle bir boyuta varırılıyor ki birçok ülkeyi yakıp yıkan bir savaş aygıtı halklara ‘barışın savunucusu’ diye yutturulmak isteniyor. Türkiye’de yürütülen kampanyayı da bu ‘algı operasyonu’nun bir parçası saymak gerek.

NATO, bir savaş makinesi olduğu kadar bir iç savaş aygıtıdır da. Türkiye başta olmak üzere birçok ülkede gladyo/kontr-

gerilla örgütlenmeleri kuran NATO, ülkelerin içişlerini dizayn ederken ilerici-devrimci güçlere, komünistlere, sendikalara, işçi hareketi liderlerine karşı ‘içeriden’ devşirdiği tetikçileri de kullanarak, tam bir vahşetle saldırmıştır. Askeri faşist darbeler organize etmiş, sayısız provokasyon gerçekleştirmiş, işkencehalel kurmuş, cinayetler işlemiş bir aygıt olarak NATO, tam bir iç savaş aygıtıdır aynı zamanda.

Türkiye’de toplumsal gelişimin dinamiklerini baltalamak için tezgahlanan bütün kanlı/kirli işlerde parmağı olan NATO ırkçılığın ve dinciliğin geliştirilip, siyasal açıdan toplumun bir anlamda sakatlanmasında da uğursuz rolünü oynamıştır. İşte suç dosyaları bu kadar kabarık olan bu savaş aygıtını birileri tam bir pişkinlikle ‘güvence’ diye dünyaya pazarlamaya çalışıyor. Barış, NATO başta olmak üzere emperyalizme karşı halkların mücadelesiyle sağlanabilir!

NATO, 4 Nisan 1949’da Washington’da on iki ülkenin (ABD, Belçika, İngiltere, Fransa, Kanada, Danimarka, İtalya, İzlanda, Lüksemburg, Norveç, Portekiz ve Hollanda) katılımıyla kuruldu. Adını savunma paktı diye etiketlediler. ‘Hür dünya’yı komünizmden koruma misyonu atfedilen NATO’nun 1990’da dağıtılması gerekiyordu. Zira artık Sovyetler Birliği yoktu. Oysa tam tersi oldu. Bir ahtapot gibi yayılan savaş aygıtına dahil edilen devletlerin sayısı 30’a ulaştı.

Bu aygıt halen dünya üzerinde halkların ve insanlığın geleceği için en büyük tehdidi oluşturmaktadır. Eski Yugoslavya’da, Afganistan’da, Irak’ta, Libya’da yaptıkları yetmezmiş gibi, Ukrayna savaşını kışkırtarak da yıkıcı rolünü oynamıştır. Son dönemde ise Doğu Avrupa ve İskandinav ülkelerine asker ve silah yığınağı yaparak, provokasyonlar sürdürüyor. Finlandiya ve İsveç’e çengel atarak Rusya’nın sinir uçlarıyla oynamaya da devam ediyor.

ABD güdümlü NATO’nun tuttuğu yol, hegemonya çatışmasının doğrudan bir emperyalist paylaşım savaşını tetikleme riskini giderek arttırıyor. Böyle bir savaşın ise insanlığın sonunu getirme riski taşıdığı, bu savaşı kışkırtanlar da dile getiriyorlar.

Emperyalist kapitalizmin insan soyunun geleceği için oluşturduğu tehdit hiçbir zaman bu kadar büyük olmamıştı. Bu ise NATO başta olmak üzere bütün emperyalist yayılmacılığa karşı mücadelenin önemini de hiçbir zaman olmadığı kadar büyütüyor. Giderek daha belirgin bir hal alan bu tehlikeyi işçilerin, emekçilerin ve ezilen hakların anti-emperyalist birleşik direnişinden başka durdurabilecek bir güç bulunmamaktadır.

Ukrayna savaşı ve küresel ekonomik kriz

Emperyalistler arası kızışan rekabet, yoğunlaşan nüfuz mücadeleleri sonucunda başlayan Ukrayna işgali ikinci haftasını geride bıraktı. Rusya'nın yürüttüğü işgal savaşı şimdiden küresel ekonomiyi sarsmış ve krizi daha da derinleştirmiş bulunuyor. Emperyalist-kapitalist güçlerin yayılcı politikaları yerinden yurdundan ederek, öldürerek, açlığa terk ederek savaşın en ağır faturasını Ukrayna halklarına ödetiyor. Savaşın tetiklediği gıda ve enerji krizinin faturasını ise dünyanın emekçileri ödemeye başladı.

Kapitalizmin yarattığı ekonomik kriz bir yandan savaşları doğurmakta, savaşlar ise tersinden krizleri daha da derinleştirmektedir. Halihazırda küresel çapta hissedilmeye başlanan ekonomik bunalım, Ukrayna savaşının da etkisiyle toplumlara ve emekçi sınıflara yeni yıkımlar yaşatmaktadır. Ukrayna ve Rusya'nın dünyanın en iyi tahıl ambarlarına sahip olması, ayçiçek yağı başta olmak üzere gıda ürünlerinin önemli bir kısmının bu ülkelerden tedarik ediliyor olması, gıda da büyük krizlere zemin hazırlıyor. Ayrıca Türkiye ve Avrupa ülkeleri dahil birçok ülkenin doğalgaz ve petrol ihtiyacının önemli bir kısmını Rusya'dan karşılıyor olması o ülkelerin emekçilerinin yaşam koşullarını ağırlaştırmaya başladı.

AKP-MHP rejimi neredeyse her gün akaryakıtta zam yaparken, AB ülkelerinde de benzin ve motorin fiyatları görülmemiş bir hızla artıyor. Zira AB'nin en büyük ülkesi Almanya, 2021 verilerine göre doğalgazın yüzde 56'sını, petrolün yüzde 34'ünü, taşkömürün de yüzde 50'sini Rusya'dan karşılıyor. Tüm Avrupa'da ise Rusya doğalgazına bağımlılık yüzde 40 seviyesindedir.

ABD ve kuyruğuna taktığı AB devletlerinin Rusya'ya uyguladıkları ekonomik yaptırımların faturası da emekçilerin sırtına yıkılmak istenecek. Rusya pazarından çekilen şirketlerde görülen daralma ise, işsizlik ve yoksulluk sorunlarını derinleştirmeye başladı. Örneğin BMW tekeli Rusya'daki fabrikalarında üretimi durdurdu ve bu, yedek parça tedarikinin kesilmesine neden olduğu için Almanya'da da üretime ara vermek zorunda kaldı. Bu durumda, Rusya'ya yapılan ekonomik yaptırımlar gerisin geri Avrupa'yı vurmaktadır. Rusya pazarından çıkan Batılı şirketlerin krizin eşğine gelmeleri

Meydana gelebilecek bu halk isyanlarının, emperyalist güç odaklarının karşısına üçüncü bir cephe olarak çıkma olasılığı var. Ama bunun önkoşulu o ülkelerdeki işçi sınıfının alacağı tutumlara göre şekillenecektir.

an meselesidir. Bazılarının ise iflasla karşı karşıya olduğu belirtiliyor.

"Günümüzün dünya kapitalist ekonomisi, birbirine bin bir bağla sıkı sıkıya bağlı organik bir bütündür. Dolayısıyla şu veya bu ülkeyi hedef alan ekonomik-finansal ambargo, aynı zamanda sistemin bütünü de gerisin geri vuran bir silahtır. Hele de hedef ülke, ekonomisi önemsiz nispeten küçük bir ülke değil de, özellikle pazar ve hammadde kaynağı bakımından son derece önemli bir büyük ülke olarak Rusya'ysa. Rusya'ya uygulanan ambargo Batılı kapitalist tekeller kadar özellikle yakıt ve gıda fiyatları üzerinden geniş tüketici kitlelerini de derinden etkileyecek, böylece sistemin çok yönlü krizini de ağırlaştıracaktır..." (Emperyalist dünya ve Ukrayna krizi, TKİP açıklaması, 27 Şubat 2022)

***

Gıda ürünlerinin uluslararası fiyatlarındaki aylık fiyat değişikliğini izleyen Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Gıda Fiyat Endeksi, fiyat artışlarını saptamaya başladı. FAO, endeksin ocak ayına kıyasla şubat ayında yüzde 3,9 artış göstererek ortalama 140,7 puan olduğunu ve artış oranının geçen yılın şubat ayına göre yüzde 24,1 olarak gerçekleş-

tiğini açıkladı. Bu değerle fiyatlar bütün zamanların en yüksek seviyesine ulaştı.

FAO, küresel gıda fiyatlarının süt ürünleri ve bitkisel yağlardan kaynaklı olarak artış göstermesine dikkat çekiyor. İki büyük buğday ihracatçısı olan Ukrayna ve Rusya'nın savaşta olmasının buğday ve mısır ihracatını kısıtlayabileceği gibi, bu iki ülkenin küresel ayçiçek yağı ihracatının yaklaşık yüzde 80'ini gerçekleştiriyor olması ise durumun daha da kötüleşeceğine işaret ediyor.

Ukrayna ve Rusya'nın Karadeniz üzerinden yapacağı tahıl ihracatının kesintiye uğraması, özellikle de bu kaynaklara bağımlı ülkeler için gıda kıtlığına yol açma ihtimalini yükseltiyor. *Financial Times*'in konu ile ilgili makalesine göre, savaşın uzaması halinde Mısır, Tunus, Fas, Pakistan ve Endonezya gibi ülkelerde yaşayan milyonlarca insan bundan etkilenerek.

Rusya-Ukrayna Savaşı'nın enerji piyasalarında yarattığı arz sıkıntısı endişesiyle küresel piyasalarda doğalgaz ve petrol fiyatlarında başlayan artış da sürüyor. Ukrayna'da savaşın şiddetlenmesiyle petrol fiyatlarının Temmuz 2014'ten bu yana en yüksek seviyesine ulaştığı belirtiliyor.

Yüksek enflasyonun seyrettiği Türkiye ekonomisine baktığımızda ise durumunun daha da vahim olduğunu görmek-

teyiz. Temel tüketim maddelerine arkaya yapılan zamlar, savaşın etkisiyle zirveye ulaştı. Saray rejimi akaryakıtta yedi günde yedi kez zam yapmış ve bu durum hayatı durma noktasına getirmiştir. Ayçiçek yağının litresine gelen 15 TL'lik zam nedeniyle de emekçiler ucuza yağ alabilme telaşıyla marketlere akın etmiş ve yürekleri paralayan görüntüler ortaya çıkmıştır. Unlu mamullerin fiyatı zaten yüksekken, savaş nedeniyle gelen yeni zamlardan dolayı emekçiler için eklemek bile "lüks" olmaya başlamıştır.

Emperyalist kapitalist sistemin yapısal sorunu olan bunalımların yol açtığı savaşlar, dünya halklarını ve emekçi kitlelerini ölüm, açlık ve yoksulluk girdabına sürüklemektedir. Ukrayna savaşının sonuçları itibarıyla yaşanabilecek gıda ve enerji krizinden kaynaklı dünyanın, yoksul emekçilerin isyanlarına sahne olması kuvvetle muhtemeldir. Meydana gelebilecek bu halk isyanlarının, emperyalist güç odaklarının karşısına üçüncü bir cephe olarak çıkma olasılığı var. Ama bunun önkoşulu o ülkelerdeki işçi sınıfının alacağı tutumlara göre şekillenecektir. Bu eylemli tutum emperyalist savaşa cepheden karşı çıkış ve "sınıfa karşı sınıf" bakışı temelinde yükselirse dünya halkları açısından olumlu gelişmelere zemin hazırlayacaktır.

Pandeminin ikinci yılı geride kalırken

Dünyayı etkisi altına alan ve Türkiye’de de ilk resmi vakanın 11 Mart 2020’de açıklandığı Covid-19 pandemisi, ikinci yılını geride bıraktı. Dünya çapında yüz milyonlar enfekte olurken milyonlarca kişi de yaşamını yitirdi. Avrupa’dan Asya’ya, Amerika’dan Afrika’ya insanlık büyük bir felaket ve yıkım yaşadı. Kuşkusuz pandemi bu felaket ve yıkımın görünürdeki sebebidir. Pandemiye oluşturan koşulların, dolayısıyla tüm ölüm ve yıkımın asli sorumlusu dünyamızı uzun yıllardır yağmalayan kapitalizmdir.

Nitekim Covid-19 salgını, kapitalist sistemin işleyişini ve kapitalizme dair gerçekleri milyonlarca işçi ve emekçinin önüne en çıplak haliyle serdi. Pandeminin ilk yılında ABD, İtalya, Fransa ve İngiltere gibi en gelişmiş kapitalist ülkelerde dahi sağlık sistemi çöküntüye uğradı. Teknolojinin, bilimin bu kadar gelişkin olduğu 21. yüzyılda adeta ortaçağdaki salgınları tekrarlayan görüntüler yaşandı. Elbette ki böylesine büyük salgınlar, hastalıklar insanlık tarihinin her döneminde görüldü/görölmeye devam da edecektir. Ama bu salgınlar karşısında insanlığın nasıl bir yol izleyeceğini, salgınlarla mücadelenin gücünü dünyaya egemen olan sistemler belirliyor. Günümüzdeki belirleyici sistem, dünyaya egemen olan kapitalizmdir. Ve o tam da akıldışı işleyişini doğrularcasına bu sınavda büyük tökezledi. Başka türlü olması mümkün de olamazdı. Çünkü özel mülkiyete dayalı kapitalist sistemde esas olan sermayedir. Sermayenin nasıl daha büyüyeceği, burjuvazinin nasıl daha zenginleşeceği. Bundan dolayı insanlık, doğa ve diğer canlılar için yıkım anlamına gelen bir dizi felaket kapitalist sistem için fırsat anlamına gelmektedir. İki yıllık pandemi tablosu bunun çarpıcı bir özetini sundu.

Pandemi dünya çapında en çok yoksul halkları, işçi ve emekçileri etkiledi. Bir yandan “evde kal” çağrıları yapılırken, diğer yandan milyonlarca işçi ve emekçi çalışmaya mecbur bırakıldı/zorlandı. Zorunlu ihtiyaçların üretimiyle ilgili olmayan fabrikalar, atölyeler ve işletmeler ara vermeksizin, üstelik doğru düzgün önlemler dahi alınmadan pandemi boyunca çalıştırıldı. Kapitalist devletler birbiri ardına “kapanma” ilan ederken milyonlarca işçi ve emekçinin çalışmaya zorlanması pandeminin adeta bir işçi sı-

nı hastalığına evrilmesine yol açtı.

Türkiye’de de durum farklı değildi. 11 Mart 2020’de ilk resmi vakanın açıklanmasının ardından ilkokullar, liseler ve üniversiteler önlem olarak kapatıldı. Ancak pandemi boyunca zorunlu olmayan işkollarında dahi üretime ara verilmedi. Milyonlarca işçi ve emekçi hastalığın en ağır seyrettiği dönemlerde dahi çalışmaya mecbur bırakıldı. Sermaye devleti koruyucu tedbir olan “maske” dağıtımını dahi beceremedi. Pandeminin ilk gününden itibaren, büyük sermaye gruplarına pandemi kapsamında teşvikler, krediler açıklanırken, bütün bir toplum kendi kaderine bırakıldı. Pandemi döneminde kapanmadan etkilenen işçi ve emekçilere, gençlere, öğrencilere dönük hiçbir plan, program sunulmadı. İşten atmalar sözde yasaklansa da yüz binlerce işçi ve emekçi ücretsiz izin saldırısına maruz bırakıldı. Eğitim ve sağlık sistemleri adeta çöktü. Milyonlar hastalandı, on binler yaşamını yitirdi.

Geçtiğimiz iki yılda bilim insanları hastalık karşısında aşilar ürettiler. Ancak hatırlanacağı üzere, aşuların kullanılmaya başlaması ile toplumun aşıya erişimi arasında da ciddi bir zaman farkı vardı. İşte bu arada da on binlerce insan enfekte oldu ve çok sayıda insan yaşamını yitirdi. Aşıya erişim sorunu hala da sürüyor. Başta yoksul Afrika ve Asya ülkeleri olmak üzere dünya çapında milyonlarca insan hala aşıya ulaşabilmiş değil.

Türkiye’deki tam aşılama oranı ise henüz üçte bir bile değil. Bunun önemli sebeplerinden birini, toplum sağlığı kapsamında gereken bilinçlendirme çalışmalarının yapılmayı oluşturuyor. Bu konu öyle ironik bir hal aldı ki, pandemi

bahanesi ile “Pandemide halk sağlığı önlemleri alınsın” diyen sağlık emekçilerinin eylemleri yasaklanırken, aşı karşılarının eylemlerine izin verildi. Toplum sağlığı için sermaye iktidarını, Sağlık Bakanlığını uyaran, pandeminin etkileri ve sayılar konusunda şeffaflık çağrısı yapan TTB gibi kurumlar ve bilim insanları adeta cezalandırılırcasına soruşturmalara, davalara maruz kaldılar.

Gelinen yerde açıklanan “resmi” rakamlara göre 10 Mart 2022 itibariyle Türkiye’de 96 bin kişi pandemi sebebiyle yaşamını yitirdi. Üstelik bu sayının kat be kat fazla olduğu, neredeyse bütün bir toplum tarafından kanıksanan bir gerçek. Çünkü bu iki yıl boyunca enfekte olanların, yaşamını yitirenlerin sayısı, hastanelerin doluluk oranı gibi bir dizi veri kamuoyundan özellikle gizlendi.

Geçen iki yılın ardından 2 Mart’ta, Sağlık Bakanı Koca “müjde” açıklayarak, bir dizi pandemi önlemini kaldırdıklarını veya gevşettiklerini duyurdu. Dinci gerici AKP iktidarı tarafından krizin en ağırlaştığı dönemlerinde ortaya atılan müjdele(!) bütün bir toplum alıştı. Ancak pandemi önlemlerine dair açıklanan bu son “müjde” adeta insan aklıyla alay edilmesinin yeni bir örneği.

Açıklamaya göre pandemi kapsamında kapalı alanlarda maske zorunluluğu kalktı, karantina süreleri düşürüldü. Belirti göstermeyen ama temaslı olan kişilere test yapılmasının önüne geçildi. Üstelik bunlar günlük ölüm sayısının 200’ü geçtiği, vaka sayısının ise 60 binden aşağı düşmediği, toplumun büyük bir kısmının hala aşılınmadığı günlerde açıklanan “gevşemelerdi.”

Kuşkusuz bütün bir toplum koro-

navirüsün hayatlarından çıkmasını, önlemlere ihtiyaç duyulmayan günlerin gelmesini dört gözle bekliyor. Ancak bütün veriler salgının hala ağır bir şekilde devam ettiğini ortaya koyarken, sermaye devleti kendi çıkarları için adeta pandemi bitmişçesine bir hava yaratıyor. Birçok bilim insanı bu gevşemenin salgının tablosunu daha da ağırlaştıracağını, kontrolden çıkartabileceğini söylüyor.

Örneğin Halk Sağlığı Uzmanı Prof. Kayahan Pala, bu durum karşısında “*Hatırlatma dozu oranı yaklaşık %30, günlük ortalama vaka sayısı 60 binin, ölümler ise 200’ün üzerinde iken Sağlık Bakanlığının COVID-19 pandemisine ilişkin aldığı kararların dayandığı epidemiyolojik ölçütler nelerdir? Bilime dayanmayan kararlar risk grubunu yıkıma götürebilir.*” açıklamasını yaptı.

Pandemi ile geçen iki yıla rağmen dinci gerici AKP iktidarının pandemi karşısında toplumu yanıltmaya dayalı açıklamaları, anti-bilimsel ölçütlerle pandemi yönetememe krizi yerli yerinde duruyor. Bir kez daha bütün bir toplum, alay edilircesine pandemi karşısında yalnızca kendi başına alacağı önlemlerle korunmaya zorlanıyor. Oysa pandemi toplumsal bir sorundur. Dolayısıyla çözümlü de toplumun genelini ilgilendir ve pandemiye karşı verilecek mücadele de ancak toplumsal bir çaba ile başarıya ulaşabilir.

Toplumun bütün zenginliklerine çöken yağmacı ve talancı mafya devleti bu konuda hiçbir adım atmayacağını iki yıldaki icraatlarıyla ispatlamıştır. O halde bize de yaşam ve sağlık hakkımızı hiçe sayan bu asalak sermaye düzenine karşı mücadeleyi yükseltmek düşüyor.

Dinsel gericilik tırmandırılıyor

AKP-MHP iktidarı büyük bir bataklık içinde debeleniyor ve her geçen gün daha da derine batıyor. Rejimin mafyatik niteliği faşist mafya Peker'in içeriden ifşaatları ile bir kez daha gözler önüne serilmişti. Yolsuzluk, rant, talan, yağma, uyuşturucu ticareti, kara para aklama, mala çökme vakaları son bir yılın en çok konuşulan gündemleri oldu. Bu iktidarın ortaya saçılan pisliklerinden adeta bir dağ oluştu. AKP-MHP iktidarı işte bu dağın altında kalmak üzere.

Din istismarcısı iktidarın temsilcileri sistemin bekası ve kendi sefil çıkarları için ömürlerini bir gün daha uzatacak her yol ve yöntemi deniyorlar. Bunların başında ise işçi ve emekçileri dinci-gerici, ırkçı-şoven histeriyle sersemletmek, zihinlerini bulandırmak ve onları dinci-faşist eksende taraflaştırmak geliyor. Atılan her adımda bunun izlerini görmek mümkün. Toplumsal yaşamın her alanında bunun kaygısı güdülüyor. Eğitim, sağlık, yargı sistemleri hep bu eksende dizayn edilerek, tek adam rejiminin hizmetine koşuluyor. Hastanelere, sağlık kuruluşlarına "manevi aile rehberi" adı altında dini kadrolar atanıyor. Eğitim sisteminde ise son Millî Eğitim Bakanlığı Şurası'nda alınan karar ile okul öncesi dini eğitim dahi yasalaştı. Bunun yanı sıra kreşlerden ilkokullara, liselerden üniversitelere ve öğrenci yurtlarına varıncaya dek eğitim kurumları ve müfredatların içeriği-niteliği tamamen dinsel gericilik sosu-

na bulandırıldı.

Bu çerçevede son günlerde gündeme gelen konulardan biri de Diyanet Akademisi oldu. Geçtiğimiz günlerde TBMM'ye sunulan Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanunu'nda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TBMM Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu'nda kabul edildi. Önümüzdeki günlerde Meclis'te de kabul edilerek, Cumhurbaşkanının onayına gidecek.

Söz konusu teklifte Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) bünyesinde, ona doğrudan bağlı bir Diyanet Akademisi kurulması

öngörülüyor. Akademi; dini yüksek ihtisas, dini ihtisas ve eğitim merkezlerinden oluşacak. Başkanlığın din hizmetleri sınıfına ait kadrolarına atanacak aday din görevlilerinin mesleki eğitimi ile hizmet içi eğitim faaliyetlerini ve yurt dışından gelen mahallin din görevlilerine yönelik eğitim faaliyetlerini yürütecek. Diyanet Akademisi'nin açılması ile DİB'e yeni kadrolar da açılacak.

Dinci gerici iktidarın DİB vb. gerici kurumlara verdiği önem ve aktardığı bütçe elbette ki boşuna değil.

İktidar, çözülmeye yüz tutan, her türlü çürümüşlüğü ve kokuşmuşluğu içinde barındıran bu düzeni hayatta tutma mü-

cadelesi veriyor.

20 yıllık iktidarları döneminde bunu yapmakta en zorlandıkları dönem ise bu dönemdir. Çünkü içeride ve dışarda kurdukları düzenin dört bir tarafı kriz. İşte bu yüzden, toplumsal yaşamın tamamında dinsel gericiliği tırmandıracak uygulamalar hayata geçirilmeye çalışılıyor. Toplumsal yaşam dinsel gericilik temelinde biçimlendirilmek isteniyor. Devletin bütün imkanları bu uğurda seferber ediliyor. Tarikatlara, vakıflara ve cemaatlere bunun için sınırsız destek veriliyor.

İşçi ve emekçileri, gençleri, çocukları hedef alan dinsel gericiliğe geçit veremeyelim!

Zeytinlikler bir kez daha talana açılıyor

Ülkenin yeraltı ve yerüstü kaynaklarının yağma ve talan edilmesi hız kesmeden sürüyor. Bir hafta içinde zeytinlikler ve koruma alanları art arda talana açıldı. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından zeytinliklerin madenlere açılması ile ilgili yönetmelik değişikliği yapıldı. Ardından Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından sit alanlarının yapılaşmaya açılmasına ilişkin yönetmelik değiştirildi.

AKP'nin iş başına geçtiği günden bu yana zeytinliklerin talana açılması için defalarca yasa ve yönetmelikler üzerinde değişiklikler gerçekleştirdi. Sermaye-

ye yeni alanlar açmak için yapılan yönetmelik değişiklikleri çevrecilerin ve yöre halklarının uzun mücadeleleri sonucu kimi zaman hukuki olarak durdurulabildi. Ancak her fırsatta yeniden gündeme geldi. Mücadeleler sonucu zeytinlikler ile ilgili daha önce 7 kere geri çekilen düzenleme bu kez de "Maden İşletme Yönetmeliği" adı altında gündemde.

1 Mart'ta yayınlanan *Resmî Gazete*; Maden İşletme Yönetmeliği yasasında "elektrik ihtiyacını karşılamak" adı altında yapılan düzenleme ile zeytinlikler bir kez daha yağmaya ve talana açılıyor. Bu yönetmelik değişikliği ile maden ya-

pılacak yerde zeytinlikler varsa bunlar maden şirketleri tarafından talan edilecek. Türkiye'deki yaklaşık 12,5 milyon hektar zeytinlik alanın bu yönetmelikten etkileneceği ifade ediliyor.

Değişiklik madencilik faaliyeti yürütecek kişiye, faaliyetlerin bitiminde sahayı rehabilite ederek eski hale getirmeyi taahhüt etmesini şart koşuyor. Ancak bugüne kadar orman alanlarında binlerce maden işletildi ve hiçbirinde rehabilitasyon çalışması yapılmadı. Öte yandan Türkiye Ormancılar Derneği'nin paylaştığı bilgilere göre, binlerce yılda yetişen zeytin ağaçları taşınmaz. Götü-

rüldüğü yerde ekosistemi ve toprağı ona uygun değilse yaşayamaz. Madencilik faaliyetlerinin bitiminde alanın tekrar zeytinciliğe uygun hale getirilmesi ise mümkün değil.

Bir diğer yağma saldırısı da sit alanlarına yönelik. Değişen yönetmelikle "Ulusal güvenlik için zaruret arz eden tesisler" atık su, içme suyu, doğalgaz ve elektrik hatları yapımı için yapılaşmaya açılacak.

Doğanın sistematik olarak talan edilmesine karşı verilen hukuki mücadele kısmı kazanımlar sağlasa da topyekûn saldırıyı ancak topyekûn bir direniş durdurabilir. Zeytinlikler, doğa ve yaşam alanları, dereler ve ormanlar için mücadele kapitalizme karşı yürütülecek mücadeleden ayrı düşünülemez.

İEKK'den 8 Mart eylem ve etkinlikleri

İşçi-Emekçi Kadın Komisyonları "Haramilerin saltanatını yıkmak için işçi emekçi kadınlar bir adım öne!" şiarıyla İstanbul Bakırköy'de ve İzmir Karşıyaka'da eylem gerçekleştirdi. Ankara'da ise bir salon etkinliğinde bir araya geldi.

BAKIRKÖY'DE İEKK'DEN 8 MART EYLEMİ

İşçi-Emekçi Kadın Komisyonları bugün Bakırköy Özgürlük Meydanı'nda eylem-etkinlik gerçekleştirdi. Eylem saygı duruşu ile başladı. Açılış konuşmasında ise haramilerin düzenine karşı işçi-emekçi kadınlara bir adım öne çıkma çağrısı yinelenildi. Açılış konuşmasının ardından İEKK'nin hazırladığı, kadın cinayetlerinin anlatıldığı şiir dinletisi gerçekleştirildi.

Şiir dinletisinden sonra program konuşmalarla devam etti. Söz ilk olarak çocuk istismarına karşı mücadele eden bir anneye verildi. Konuşmada çocuk istismarı, kadın katliamları karşısında devletin seyirci kaldığı teşhir edildi. Konuşma sırasında "Çocuk susar sen susma!" sloganı atıldı.

Sonrasında söz Validebağ Direnişçisi'ne bırakıldı. Validebağ direnişçisi konuşmasında ekoloji mücadelesinde kadınların en ön saflarda olduğunu vurguladı. Hep birlikte "Validebağ, İkizdere susmayacağız Cengizlere!", "Ranta, talana geçit vermeyeceğiz!" sloganları atıldı.

Validebağ Direnişçisi'nin ardından KHK'lı bir kadın emekçi söz aldı. KHK'lı kadınların yaşadığı sorunları anlattı ve KHK'lara karşı mücadeleye çağırdı. Konuşmanın sonunda "KHK'lar gidecek, biz kalacağız!" sloganı atıldı.

Eylemde Sinbo Direnişçisi sadece Kod 29'a ve sendika düşmanlığına karşı değil tacize, mobbinge karşı da direndiklerini vurguladı. Kadın-erkek el ele mücadele çağrısı gerçekleştirdi.

SML Etiket direnişçisi ise konuşmasında direniş sürecini anlattı. Ayrıca konuşmasında işçi-emekçi kadınların taleplerini söyleyerek mücadele çağrısını yiniledi.

Eylemde Farplas, Darında Çorap ve Migros direnişçisi kadın işçilerin de mesajları okundu. "Zafer direnen işçilerin olacak!", "Yaşasın sınıf dayanışması!" sloganları atıldı.

Direnen kadınların konuşmalarının ardından Gebze İşçilerin Birliği Derneği

Tiyatro Atölyesi'nin oyunu sergilendi. Düzen partilerinin işçi-emekçilere yönelik sahte seçim vaatlerinin anlatıldığı tiyatro gösterisi yapıldı. Tiyatro gösteriminin ardından düzenin seçim aldatmacası karşısında "Çözüm devrimde, kurtuluş sosyalizmde!", "Kadının kurtuluşu devrimde, sosyalizmde" sloganları atıldı.

Tiyatro gösteriminin ardından İEKK adına basın metni okundu. Basın açıklamasında krizin ve pandeminin en ağır faturasının işçi-emekçi kadınlara kesildiği vurgulandı. Bir yandan da tek adam rejiminin İstanbul Sözleşmesi'nde olduğu gibi kadınların kazanılmış haklarına saldırdığı söylendi.

Açıklamada hegemonya savaşı olarak gerçekleşen Ukrayna-Rusya savaşına da değinildi. Kirli savaş politikalarının en ağır bedelini kadınların ve çocukların ödediği söylendi.

Emperyalistlerin savaşlarına karşı işçi sınıfı ve emekçilerin enternasyonalist birliğini büyütme çağrısı yapıldı.

Basın metninin okunmasının ardından Gebze İşçilerin Birliği Derneği müzik atölyesi müzik dinletisi gerçekleştirdi. Eylem, coşkulu halaylarla son buldu.

İZMİR'DE COŞKULU 8 MART EYLEMİ

İşçi-Emekçi Kadın Komisyonları "Haramilerin saltanatını yıkmak için işçi emekçi kadınlar bir adım öne!" şiarıyla İzmir Karşıyaka'da eylem gerçekleştirdi. İşçi-emekçi kadınlar Karşıyaka İzbany'da saat 14.00'te toplanmaya başladı.

Bir dakikalık saygı duruşu gerçekleştirildi. Saygı duruşunun ardından ise İEKK adına hazırlanan basın açıklaması okundu.

Basın açıklamasında, sermaye sınıfının ve AKP iktidarının işçi ve emekçilere dönük saldırılarına değinilirken, buna karşı gelişen sınıf mücadelesine, yükselen kadın hareketine, gençliğin gelecek ve özgürlük mücadelesine vurgu yapıldı.

Ayrıca emperyalistlerin hegemonya savaşına değinilerek, bunun işçiler, emekçiler, kadınlar ve çocuklar üzerindeki çok boyutlu yıkımına işaret edildi. Açıklama çalışma yaşamı ve toplumsal yaşamın her alanında kadınlar için elzem olan talepler sıralandı.

Basın açıklamasının ardından DEV TEKSTİL Genel Başkanı Fatma Alökmen bir konuşma gerçekleştirdi. Alökmen konuşmasında 8 Mart'ın tarihsel anlamı ve güncel çağrısına değindi.

Eylem sırasında "Yaşasın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü!", "Kadın erkek el ele, örgütlü mücadeleye!", "Emperyalizm yenilecek, direnen halklar kazanacak!", "Direnen işçiler kazanacak!", "Çözüm devrimde, kurtuluş sosyalizmde!", "8 Mart kızıldır kızıl kalacak!" sloganları atıldı.

Eylem başladığı andan itibaren kadınların ilgisi yoğundu.

Mücadele çağrısı ve sloganlar eşliğinde eylem sonlandırıldı. Ayrıca eyleme Dostluk ve Kültür Derneği katılarak destek verdi.

ANKARA'DA 8 MART ETKİNLİĞİ

İşçi-Emekçi Kadın Komisyonları 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü öncesinde Ankara'da bir salon etkinliği gerçekleştirdi.

İEKK'nin "Bir adım öne!" çağrısı ile ve "Direniş kazanacak!" vurgusu ile gerçekleşen etkinlik saygı duruşu ile başladı.

Saygı duruşunun ardından sinevizyon gösterimi gerçekleştirildi. Sinbo direnişçisi Dilbent Türker'in, direnişçi Farplas ve Pas South işçilerinin, direnişlerini kazanımla sonuçlandıran Migros Depo işçilerinin video mesajları yayınlandı ve salonda coşku yarattı.

Direnişçi işçilerin mesajlarının ardından İşçi-Emekçi Kadın Komisyonları adına bir konuşma gerçekleştirildi. Yapılan konuşmada kadına yönelik saldırılara değinilirken son dönemde artan işçi direnişleri ve bu direnişlerde bir adım öne çıkan kadın işçiler selamlandı. Konuşmada şunlar ifade edildi:

"Bu direnişi sınıfsız ve sömürsüz bir dünya mücadelesiyle, sosyalizm mücadelesiyle gerçekleştirsek gerçekten kazanmış olacağız."

İşçi Kültür Evi emekçilerinin gerçekleştirdiği şiir dinletisinin ardından etkinlik Sincan İşçi Birliği Korosu ve İşçi Kültür Evi Müzik Atölyesi'nin gerçekleştirdiği dinleti ile son buldu.

Dinletide İtalyan bir kadın emekçinin kendi dilinden seslendirdiği Çav Bella solanda hep birlikte söylendi.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL, İZMİR, ANKARA

Taksim'de yasaklara rağmen 8 Mart eylemi

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü vesilesi ile İstanbul'da 20'nci Feminist Gece Yürüyüşü eylemine katılmak isteyenlere polis terör estirdi.

İstanbul Valiliği'nin eyleme bir gün kala "Belirlenen yerler dışında kalan alanlarda, kanuna aykırı şekilde eylem yapılmasına kesinlikle müsaade edilmeyecektir" açıklamasının ardından Taksim Meydan'ı, polis barikatlarıyla çevirdi. Şişhane ve Taksim metro istasyonu ile Taksim-Kabataş funiküler hattı kapatıldı.

Kadıköy'den Taksim'e gitmek için vapura binmek isteyen kadınlara polis izin vermedi. İskele meydanında polis 20'ye yakın kadını ters kelepçeyle gözaltına aldı. Beşiktaş'ta ise 38 kadının gözaltına alındığı duyuruldu.

Sıraselvilere çıkan bir sokakta slogan atan kadınlar abluka altına alındı. Kadınlar polis saldırısına rağmen sloganlarla, alkışlarla, ıslıklarla bekleyişini sürdürdü. Polis bir kez daha toplanan kadınlara saldırdı. Kadınlar saldıran polise tepki gösterdi. Bu sırada biber gazından etkilenen bir kişi bayıldı.

Polis saldırısına rağmen yürüyen kadınlar Sıraselviler'de tolandıktan sonra Cihangir ve Karaköy'e doğru yürüyüşe geçti. Önleri polis barikatları ile kesilen kadınlar sloganlar, ıslıklar ve şarkılarla yürüyüşlerini tamamladı. Yürüyüş boyunca çevredekiler tencere tava ve korna sesleri ile eyleme destek oldu.

Cihangir Spor Salonu önüne gelen kadınlar "Feminist bir dünya kurmadan bit-

meyecek bu isyan" ve "Geçinemiyoruz! Feminist isyan!" yazılı pankartı açtı. Yapılan konuşmalarda katledilen kadınların isimleri anılarak "Burada" diye haykırıldı. Aysel Tuğluk ve tüm hasta tutsakların serbest bırakılması çağrısı yapılan konuşmaların ardından basın açıklamasına geçildi. Kürtçe ve Türkçe okunan basın açıklamasında şu ifadeler yer verildi:

"20 yıl önce Taksim Mis Sokak'ta bir grup feminist bir araya gelerek savaş çıkaran devlet başkanlarının hepsi erkek tesadüf mü dedik ve ilk feminist gece yürüyüşünü başlattık. Bugün bu gece, 8 Mart 2022'de yine erkeklerin çıkardığı savaşın ve yoksulluğun gölgesinde on

binlerce kadın bir aradayız feminist bir dünya kurmadan bitmeyecek bu isyan diyoruz."

Açıklamanın devamında feminist mücadelenin büyüdüğü vurgulanarak "Bizi ezen patriyarkaya, hayatlarımızı sömüren kapitalizme, bizi hizaya sokmaya çalışan heteroseksizme karşı başka bir dünyanın mümkün olduğunu gördük" denildi. Açıklama şu şekilde devam etti:

"Ev içi işleri karşılıksız yapmamızı bekleyen, bize en güvencesiz, en düşük ücretli işleri dayatan, kadın emeğini sermayeye ucuz işgücü haline getirenlere karşı; "emeğimiz bizimdir, emeğimizin sömürülmesini kabul etmiyoruz!" diyo-

ruz. Salgının, ekonomik krizin tüm yükünü bize yükleyenlere, bizi yoksullaştıranlara karşı evlerde, fabrika önlerinde, ofislerde, şantiyelerde, meydanlarda direnmeye devam ediyoruz.

'Mağdur' olduğunu söyleyen erkekleri güçlendirmek adına nafaka hakkımızın gasp edilmesini kabul etmiyoruz."

Basın açıklamasının okunmasının ardından toplu halde alandan çıkılmaya izin verilmedi. Kadınlar parça parça sloganlarla dağıldı.

Feminist Gece Yürüyüşü'nün 20. senesi üzerine açıklamaların yapıldığı eylem yasaklara rağmen gerçekleştirildi.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

İzmir'de yasaklara rağmen 8 Mart eylemleri gerçekleştirildi. İzmir Kadın Platformu ve İzmir Feminist İnisiyatif'inin gerçekleştirdiği eylemlerle kadınlar yasakları tanımadı.

"EŞİT, ÖZGÜR, SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN İSYANDAYIZ"

ÖSYM önünde gerçekleştirdiği polis engellemesini aşan kadınlar Alsancak Kıbrıs Şehitleri Caddesi'nde bulunan Türkan Saylan Kültür Merkezi önünde toplanan kadınlar cadde boyunca yürüyerek 8 Mart eylemi gerçekleştirdi. Eylemde basın metnini İzmir Kadın Platformu (İKP) adına Özgür Genç, Meryem Yıldırım ve Berfin Yücel okudu.

Dünyanın her yerinde olduğu gibi

İzmir'de yasakları tanımayan 8 Mart

İzmir'de eşitlik, özgürlük, insanca bir yaşam talepleriyle sokağa çıkıldığı belirtilen açıklamada krizin faturasını kadınların ödemeyeceği vurgulandı. Deniz Poyraz'ın katledilmesine tepki gösterilen açıklamada, Aysel Tuğluk ve tüm hasta mahpusların serbest bırakılmaları istenerek, savaşa karşı kadınların barışı savunduğu belirtildi. Açıklamada işçi direnişlerine ilişkin şunlar söylendi:

"Farplas, Alpin Çorap, Oppo, Migros Depo, Pas South işçileri, pandemiyle mücadelede en ön safta yer alan sağlık emekçileri başta olmak üzere memleke-

tin dört bir yanında 'eşit işe eşit ücret' diyen, 'insanca yaşamak istiyoruz' diye harekete geçen, sendikal hakları için direnen, ek zam talepleri ile iş bırakan, grev alanlarının direnci olan emekçi kadınlarız."

Açıklamanın sonunda talepler sıralandı.

İZMİR'DE FEMİNİST GECE YÜRÜYÜŞÜ

Leman Kültür önünde toplanan kadınlar ise Türkan Saylan Kültür Merkezi önüne feminist gece yürüyüşü düzenlemek istedi.

HDP'li Aysel Tuğluk ve Semra Güzel'in fotoğrafları ile "Patriyarkaya ve yoksulluğa feminist isyan" yazılı pankart taşıyan kadınlar, "Dem dema jina ye", "Savaş değil barış", "Edi bese dem dema azadiye ye", "Bir kahkaha at sokaklar mora boyansın" ve "Sermayeye vergi indirimi kadınlara ped vergisi kabul etmiyoruz" yazılı dövizlerle yürüyüşe geçti.

"Susma haykır translar vardır", "Gelsin baba gelsin devlet gelsin cop inadına isyan inadına özgürlük" sloganları atan kadınların önü polis barikatı ile kesildi. Barikatları aşan kadınlar saldırılara ve yasaklara rağmen yürüdü.

İzmir'de gerçekleştirilen 8 Mart eylemlerinde polis barikatları aşılmış oldu.

KIZIL BAYRAK / İZMİR

Ankara'da 8 Mart

Ankara'da yüzlerce kadının katılımıyla Feminist Gece Yürüyüşü yapıldı. Gece yürüyüşü için çağrı yapılan Madenci Anıtı önü eylem öncesinde polis tarafından kapatıldı. Madenci Anıtı yönünde yürüyen her kadını durduran polisler durdukları kadınlara zorla başka bir yönde gitmelerini işaret etti. Planlanan yürüyüş öncesi Kızılay, Sakarya Caddesi girişi polis ablukasına alındı.

Baskı ve yasakları tanımayan yüzlerce kadın Sakarya Caddesi'nde bulundu. Cade etrafında yürüyüşlerini gerçekleştirdikten sonra toplanılan alanda LGBTİ+lar, mülteci kadınlar konuşma yaptı. Eylemde Türkçe, Kürtçe ve Arapça açıklamalar okundu. Yapılan açıklamada şunlar ifade edildi:

"Yıllardır haklarımız gasp ediliyor, evde, işte, sokakta, kampüste, fab-

rikada emeğimiz sömürülüyor, kayıt dışı esnek saatlerde güvencesiz çalıştırılıyor ve yoksullaştırılıyor. İşten attığınız, emeklerine çöktüğünüz işçi kadınlar fabrikalarda, malzeme depolarında, konfeksiyonlarda, belediyelerde nasıl direniyor, görüyor musunuz? Hayatı var eden, karşılıksız bakım emeği vererek çocukların, yaşlıların bakımını üstlenen, içlerine hapsetmeye çalıştığınız evlerin bitmeyen işlerini üstüne yıktığınız kadınların isyanını duyuyor musunuz? Emeğimize sahip çıkmak için buradayız! Emeğimize el koyan kocaların, babaların, patronların yakasını bırakmayacağız!"

Yargı paketlerinden bahsedilen açıklamada "kadınlara kurulan tuzakların farkındayız" denildi. Açıklamanın devamında ise şunlar ifade edildi:

"Yılın her günü sürdürdüğümüz ya-

şama mücadelemizi her 8 Mart'ta olduğu gibi bu 8 Mart'ta da feminist isyanla sokağa taşıyoruz. Kadınlara, çocuklara, LGBTİ+'lara yönelik şiddet, ayrımcılık, nefret söylemleri biz feministleri asla yıldırmadı, yıldırmayacak. Birbirimizden güç alarak birbirimize umut olarak feminist mücadelemizi sürdürüyoruz, sürdüreceğiz. Sokaklar, meydanlar, geceler, bu hayat bizim! Bu bir yaşam mücadelesidir: Feminist isyandayız!>

Müzik dinletilerinin, dansların ve halayların ardından "Gülistan Doku nerede", "Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz", "Hükümet istifa", "Asla yalnız yürümeyeceksin", "Susma haykır eşcinseller vardır" sloganları ile eylem sonlandırıldı.

KIZIL BAYRAK / ANKARA

Bursa'da 8 Mart

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde Bursa Kadın Platformu'nun çağrısıyla eylem gerçekleştirildi. Fomara Meydanı'nda toplanan yüzlerce kadın Kent Meydanı'na yürüyüş gerçekleştirdi.

"8 Mart'ta erkek devlet şiddetine, krize, yoksulluğa karşı dayanışmaya" pankartının açıldığı eylemde yürüyüş boyunca, "Kadınlar yürüyor, mücadele büyüyor", "Kadın yaşam özgürlük, Jin jian azadi", "Yaşasın kadın dayanışması", "Direne direne kazanacağız" sloganları atıldı.

Kent Meydanı'na gelindiğinde basın açıklaması platform temsilcileri tarafından okundu.

Açıklamada 8 Mart'ın tarihi anlatılarak, anlam ve değerine dair vurgu yapıldı. Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de kadınların karşı karşıya kaldığı saldırıların özetlendiği açıklamada Gülistan Doku'nun baş şüpheli Zaynal Abakarov'u hala yargılanmadığı ve Bursa'da Yasemin Ulutaş'ın sokak ortasında boşandığı erkek tarafından öldürüldüğü söylendi. Açıklamada İstanbul Sözleşmesi'nden çıkan iktidarın kadın cinayetlerinin asıl sorumlusu olduğu vurgulandı. LGBTİ+'lara dönük saldırıların teşhir edildiği açıklamada, Aysel Tuğluk şahsında tüm hasta tutsaklara özgürlük çağrısı yükseltildi.

Açıklamada Rusya'nın Ukrayna'ya dönük saldırısını da mahkûm edildi. Sloganların ardından eylem sonlandırıldı.

KIZIL BAYRAK / BURSA

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla Kayseri Kadın Platformu Cumhuriyet Meydanı'nda eylem gerçekleştirdi.

Kayseri Kadın Platformu adına KİG-DER Başkanı Dr. Sema Karaoğlu açıklama yaptı. Karaoğlu açıklamada 8 Mart'ın tarihsel kökenine değindi ve "Kadınların yüzyıllardır süren dayanışmasının, direnişinin, isyanının adıdır" denildi.

"2022 yılının 8 Mart'ını, emek sömürsünün, yoksulluğun, şiddetin, eşitsizliğin arttığı ve derinleştiği koşullarda karşıyoruz maalesef" diye ifade edilen açıklamada krizin emekçiler üzerindeki

Kayseri'de 8 Mart

etkisine değinildi. Açıklamada Kayserili kadınların yaşadıkları sorunları ifade edilirken fabrikalarda ucuz emek sömürsünün en çok kadınları etkilediğinin altı çizildi. Açıklamada emperyalist savaşıların devam ettiği söylendi ve şunlar ifade edildi:

"Emperyalistlerin çıkar ve paylaşım kavgaları Rusya/Ukrayna üzerinden yürütülüyor. Afganistan, Irak, Suriye ve Kuzey Afrika'da yürütülen bölgeyi istikrarsızlaştıran ve halklar arası savaşa sü-

rükleyen politikardan en çok kadınlar etkileniyor. Kadınlar ve çocuklar savaşta canlarını kaybediyor, yerinden yurdundan ediliyor. Suriyeli Meryem, Afganistanlı Samira, Iraklı Darya gittikleri ülkelerde mülteci kadınlar olarak ayrımcılığa uğruyor, ucuz iş gücü olarak kullanılıyor. Kadının emeği ve bedeni sömürülmeye devam ediyor. Savaş kadınları ve çocukları vuruyor."

Artan kadın cinayetleri, AKP-MHP iktidarının haklara dönük saldırganlığı ve

kadın düşmanı politikaları, müfredattaki gerici uygulamalar, OHAL saldırılarından bahsedilen açıklamada son olarak şunlar ifade edildi:

"Hakkımız olanı ancak alanlarda olarak; evde, işte, okulda ve yaşadığımız her yerde mücadeleyi büyüterek ve örgütlenerek kazanacağımızı biliyoruz. Biz kadınlar erkek egemen sistemin bize dayattığı yaşamı kabul etmiyoruz. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününde de ve sesimizi duyuracağımız her yerde taleplerimizle işyerlerimizde ve alanlarda olmaya devam edeceğiz."

KIZIL BAYRAK / KAYSERİ

Almanya'da 8 Mart eylemleri

STUTTGART

Almanya'nın birçok yerinde olduğu gibi 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde Stuttgart'ta da eylemler gerçekleştirildi. Schlossplatz'da MLPD, BİR-KAR, Partizan, Alevi Derneği, Courage, İran, Afgan ve çeşitli uluslardan kadın örgütleri alanda döviz ve pankartlarıyla yerlerini almışlardı.

Mitinge yerli ve göçmen topluluklardan genç, yaşlı kadın ve erkek emekçiler katıldılar. Taşınan pankartlar ve dövizlerde kadınlara yönelik şiddet, fabrikalardaki ücret ve toplumsal yaşamdaki eşitsizlikler protesto edilerek, gerçek eşitliğin ancak sosyalizmde gerçekleştirileceğine vurgu yapıldı.

Örgütler adına konuşan kadınlar, ataerkil, kapitalist sistemde çalışan kadınların daha fazla baskı ve sömürüye maruz kaldıklarına, ucuz işgücü olarak istihdam edildiklerine, kötü ve sağlıksız çalışma koşullarına, sigortasız ve iş güvencesi olmadan çalışmak zorunda bırakıldıklarına değindiler. İki senedir süren pandemi sürecinin kadınların çalışma ve yaşama koşullarını daha da zorlaştırdığını, kadınlara karşı fiziksel ve cinsel şiddeti daha da arttırdığını dile getirdiler. Kapitalist krizin, her zaman işçi sınıfına, dolayısıyla işçi kadınlara, zulüm ve zam olarak döndüğü, işçi ve emekçilerin omuzları üzerinde büyüyen sermaye sınıfının, gene emekçilerin omuzları üzerinden alaşağı edileceği vurgulandı.

Konuşmalarda devrimci kadın tutsakların serbest bırakılması talebi de öne çıkarıldı. Ayrıca, Emperyalist güçlerin nüfuz alanlarını genişletme dalışının sonucu olarak Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik başlattığı savaş kınanarak, saldırgan NATO paktının dağıtılması istendi.

Kent merkezindeki müzik ve konuşmalarla başlayan miting, yapılan yürüyüşle bitirildi.

Stuttgart'taki ikinci eylem saat 16:00 civarında Stuttgart Üniversitesi'nin bahçesinde başladı. Die Linke, Türkiyeli sol örgütler, Kürt ve diğer uluslardan kadın örgütleri, Antifa feminist grupları ve Ver.di sendikasının katıldığı bu eylem de kitlesel ve coşkuluydu. Eylem boyunca çeşitli dillerden sloganlar hiç kesilmedi.

Ver.di sendikası ise sosyal hizmetler, okul öncesi eğitim ve bakım hizmetleri alanında çalışanları için Almanya'nın

birçok kentinde, 8 Mart'ta bir uyarı grevi yaptı. Theodor-Heuss Strasse'de Ver.di sendika binası önünde sabah erken saatlerde toplanan kitle çeşitli etkinlikler gerçekleştirdi. Grev kitlesel ve coşkuluydu. Katılımcılar ücretlerinin artırılması, çalışma koşullarının düzeltilmesi, iş yoğunluğunun azaltılması için personel sayısının artırılması gibi talepler yükselttiler. Saat 17.00 civarında Stuttgart merkeze doğru yürüyüş başladı. Yaklaşık bir saat süren yürüyüş kitlesel, coşkulu ve çok renkliydi. Sürekli sloganlar atıldı, megafonda konuşmalar yapıldı.

***

Kadınlara yönelik şiddetin ve ayrımcılığın son bulmasının ancak sosyalizmde mümkün olacağı gerçeğini, kapitalizmin en gelişkin olduğu Almanya'da 2020 yılında kadına yönelik gerçekleştirilen saldırılar ve işlenen cinayetler de ortaya koyuyor.

2020 yılında Almanya'da 139 kadın; partneri, kocası veya eski kocası tarafından öldürüldü. Bu, Almanya'da her üç günde bir kadının erkek şiddetinin kurbanı olduğu anlamına geliyor. Her gün bir kadın kendisini öldürülme girişimine karşı savunmak zorunda kalıyor. 8 Mart günü Stuttgart'ın lüks alışveriş caddesinde parlak kırmızı şemsiyeleriyle sıra oluşturan 139 kadın adına açıklama yapan Kadın Sığınma Eviden Heike Fischer, "bu sayıyı görsel olarak temsil etmek" istediklerini açıkladı.

BIELEFELD

Almanya'nın Bielefeld kentinde 8

Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü iki ayrı yürüyüşle kutlandı. Alman Sendikalar Birliği'nin (DGB) bu sene 8 Mart etkinlikleri için belirlediği şiar "Kadın Değişimdir" idi.

Saat 16'da merkez tren istasyonunda toplanan kitle, şehir içinden yürüyerek Kesselbrink meydanına ulaştı ve burada bir miting düzenlendi. "Eşit işe eşit ücret ve kadın-erkek eşitliği", "Jin, Jiyan, Azadi" pankartları taşınan eylem BİR-KAR da "Kadının kurtuluşu sosyalizmde" pankartıyla katıldı. Enternasyonal Emekçi Kadın Komisyonu (PiA) 8 Mart'a ilişkin Türkçe ve Almanca hazırladığı bildirisinin yanı sıra emperyalist savaşın hemen sonlandırılmasını talep eden Almanca bildirisinin dağıtımını yaptı.

Beş yüzden fazla katılımcının olduğu eylem genelde karnaval havasında geçti.

Feminist kadın hareketinin çağrısını yaptığı ikinci eylem ise Bielefeld belediye binasının önünde başladı. Coşkulu eylemde katılımın genç bir kitle olması dikkat çekiciydi. Anti-kapitalist tutum sloganlarda ve yapılan konuşmalarda çok belirgin olmasına rağmen, diğer eylemde olduğu gibi güncel bir durum olarak savaşa karşı bir tutum öne çıkmıyordu.

Yaklaşık üç saat süren yürüyüş Siegfriedplatz'da müzik sunumuyla sonlandı. PiA bu yürüyüşte de yer aldı.

Son zamanlarda burjuva yerel basının, eylem haberlerinde bilinçli bir biçimde dezenformasyon yaptığı görülüyor. 8 Mart eylemleri bunu bir kez daha gösterdi. DGB'nin çağrısını yaptığı 8 Mart eyleminin gerçekleşeceğine dair haber yapılmış olmasına rağmen, eylemin haberi

bir grev haberinin içine ilgisiz bir biçimde yerleştirilmiş ve kadın protestosu olarak ifade edilmiştir. Yerel burjuva basının, bin kişiden daha fazla kişinin katıldığı coşkulu ikinci eyleme ise hiçbir biçimde yer vermediği görüldü.

DÜİSBURG

Duisburg'da 8 Mart, çeşitli örgütlerden kadınların ön hazırlığını birlikte yaptıkları bir miting ve yürüyüşle kutlandı. Ver.di sendikası, MLPD, Courage, Yeni Kadın ve BİR-KAR'dan kadınların organize ettiği eylem kent merkezinde düzenlendi.

İki yüz civarında bir katılımın olduğu eylemde tüm gruplar tarafından birer konuşma yapıldı. Konuşmalarda savaş karşıtlığı ve kadın hakları temaları öne çıktı. Enternasyonal Emekçi Kadın Komisyonu'nun (PiA) dikkat çekici pankartla yer aldığı eylemde, PiA adına yapılan konuşma da beğeniyle karşılandı.

Miting programında ayrıca şiir, Türkçe ve Almanca şarkılar da yer aldı. Yürüyüş boyunca da sık sık hem emekçi kadınların temel taleplerinin hem de gündemdeki gelişmelerin konu edildiği sloganlar atıldı.

Duisburg merkezindeki eylem, çevreden insanların da ilgisini çekti. Alandan geçen insanlardan durup programı izleyenler ve eylemi düzenleyenlerle sohbet edenler oldu.

FRANKFURT

Bu yıl Frankfurt kentinde 8 Mart sokak eylemleri iki gün olarak organize edildi.

İlk eylem dün saat 17.30'da Alter Oper gerçekleşti. Alman ve göçmen kadın örgütlerinin organize ettiği eyleme yaklaşık 200 kişi katıldı.

Enternasyonal Emekçi Kadın Komisyonu, eylem (PiA) imzalı, "Kadına yönelik baskıya ve sömürüye karşı örgütlü mücadeleye!" şiarlı pankartla katıldı.

Ayrıca "8 Mart'ta mücadele alanlarına, sosyalizm için kavgaya" ve "Savaşı durdurun" başlıklı iki bildirisinin dağıtımı yapıldı.

Eylem, başlangıç noktası olan Alter Oper'de yapılan konuşmaların ardından Galluswarte'ye yürüyüşle devam etti ve burada sona erdi.

Paris 8 Mart'ında coşkulu grev!

CGT ve SUD sendikaları başta olmak üzere çok sayıda kurumun çağrısıyla Paris'te 8 Mart grev yürüyüşü düzenlendi. Dün Gare du Nord önünde 14.00'te toplanan kitle kortej düzenlerini alarak Hopital Tenon'a kadar yürüdü. Sendikalar başta olmak üzere birçok kadın kolektifinin de katıldığı eylemde "Eşit işe eşit ücret" talepli grev öne çıktı. Hem talep hem de isteme şekli olarak grevin tercih edilmiş olması oldukça önemliydi.

Ayrıca birçok erkek işçi ve emekçi de greve katılarak, 8 Mart grevine destek verdiler. Demiryolu sendikası ve metal sektörü gibi kadın işçi sayısının az olduğu sektörlerden de katılım vardı.

Eylemde birçok işkolundan sendikaların katılımının olmasının yanında göçmen kadınlar da kendi renkleri ve talepleriyle alandaydı. En kitlesel göçmen kadın katılımını Kürt kadınları sağladılar. Tamilli kadınların katılımı da iyiydi. Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez bayraklarıyla yürüyen Kürt kadınları, erbane topluluğu, yöresel kıyafetleri ve ses aracıyla eylemin odağı oldu. Yürüyüş boyunca Fransızca ve Kürtçe konuşmalar ve halaylarla kitleyi coşturdular.

Türkiyeli kadın kitlesi az olmakla birlikte daha çok örgütlü bir katılım göster-

diler. SKB, ADKH gibi kadın örgütleri kendi pankart ve flamalarıyla alanlardaydı. Partizan ve BİR-KAR ise flamalarıyla karma katılım gösterdiler. Eylemde Cezayirli ve Filistinli kadınlar başta olmak üzere Güney Amerika'dan da katılımlar vardı.

Eylemde en dikkat çeken göçmen katılımıysa karma katılımlı Afgan kortejidi. Taliban teröründen kaçan Afganların eylemde yer alması, karma korteji ve sendikayla ortak hareket etmeleri dikkat çekiciydi.

Eylemde ayrıca yaş ortalamasının genç olması ise yeni kuşaktan kadınların

da mücadeleye ilgisine işaret ediyordu. Liselilerin katılımı hem fazlaydı hem organizeydi.

UCL, NPA, Lutte Ouvriere gibi örgütler de eyleme kortejleriyle katıldılar. Diğer gruplar genelde sadece yürüyüş güzergahında stand açmakla yetindiler.

8 Mart, binlerce işçi ve emekçinin çifte sömürüye karşı greve çıktığı coşkulu bir gün olarak geride kaldı. Ayrıca bu eylem Paris'te uzun zaman sonraki en kitlesel eylem oldu.

KIZIL BAYRAK / PARIS

Lorient'te 8 Mart eylemi

Lorient kentinde sendikalar 8 Mart eylemi düzenledi. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü eylemi saat 15.30'da place Aristide-Briand'de toplanılarak gerçekleştirildi. "Eşit işe eşit ücret" talebine dikkat çekmek için 15.40'tan sonra kadınlar ücretsiz çalıştırılıyor denildi. Eylemi CGT, FSU, Solidaires, Nous Toutes örgütledi. Fransız Komünist Partisi, kendi cumhurbaşkanı adayının bildirisini dağıttı.

İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Platformu (BİR-KAR) da eyleme katılan emekçilere Enternasyonal Emekçi Kadınlar Komisyonu'nun bildirisinin Fransızcasını dağıttı. Eylem alanında bir ip çekilerek kadınların dilekleri için pano oluşturuldu. Kadınlara düşüncelerini yazıp ipe astılar. En çok "8 Mart'ın resmi tatil olması" talebi öne çıktı. Bu seneki katılım geçmiş dönemlere göre zayıf kaldı.

KIZIL BAYRAK / BRÖTANYA

Güney Amerika ülkelerinde 8 Mart

Güney Amerika'da 8 Mart günü sistematik ayrımcılığa ve cinsiyete dayalı şiddete karşı çoğunluğu kadınlardan oluşan kitleler sokaklara çıkarak gösteriler düzenlediler. Protestoların çoğu kadına yönelik şiddete yönelikti. Kadınlar, 9 Mart günü de greve giderek kadınlar üzerindeki sömürüye ve eşitsizliğe dikkat çektiler.

Bu yıl Meksika'da tüm sektörlerden kadınlar "Bizsiz bir gün" şiarıyla beşinci kez greve gitti. Las Brujas del Mar kolektifi, korona pandemisinin başlangıcından bu yana kadınların maruz kaldığı baskıları hatırlattı. Şiir çağrısında "Eğer bugün işe ara verirsek, o zaman 40 milyar pesodan (28,2 milyar TL) fazla bir ekonomik gücü felç ederiz." ifadelerini kullandı.

Amerika21 sitesinde yer alan haberde Meksika istatistik enstitüsüne göre, kadınların ekonomiye katılımının 2005 ile 2020 arasında yüzde 40'tan yaklaşık

yüzde 45'e yükseldiği vurgulanıyor. Ancak araştırmalara göre aynı süre zarfında kadınlar önemli ölçüde daha fazla ev işleri, bakım ve çocuk yetiştirme işleri üstlendikleri gibi erkek çalışanlara göre daha az ücret alıyorlar.

Kamu sektörü gibi birçok alanda kapitalistler, kadınlara grev günü "gönüllü olarak" izin vererek, büyüyen dalgayı kırmaya çalıştılar.

Meksikalı kadınlar kadın cinayetleri

ve zorla kaybetmeler sonucunda yaşamalarını yitiren kadınların anısına da ülkenin dört bir yanında yürüyüşler düzenlediler.

Arjantin'de de ulusal grev yapıldı. Sivil toplum kuruluşu Ni Una Menos, "devletin ve hükümetin kadınlara olan borcunun dış borçların ödenmesinden öncelikli olması gerektiğini" vurguladı.

Diğer ülkelerde gerçekleşen yürüyüşlerde kadına yönelik şiddet öne çıktı.

El Salvador'da, Las Méridas kolek-

tifi Nayib Bukele hükümetinin "şiddet içermeyen bir yaşam için kapsamlı özel yasa"yı yürürlükten kaldırma planını protesto etti.

Kadın cinayetlerini ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin diğer biçimlerini kapsayan yasa ilk kez 2012 yılında yürürlüğe girmişti. Las Méridas kolektifi, ev işçilerinin daha iyi korunması için bir yasa tasarısı sundu.

Brezilya'da birçok şehirdeki gösterilerde protestolar kadına yönelik şiddete, ırkçılığa ve cinsiyetçiliğe karşı yöneltildi.

Göstericiler, "Bir daha asla Bolsonaro" sloganıyla doğrudan faşist başkanı hedef aldılar.

Şili'nin başkenti Santiago'da bir grup, Plaza de Dignidad'daki anıtın kaidesini ve Şili Üniversitesi tiyatrosunun önündeki meydanı boyayarak "Bize borçlu oldukları yaşam için" şiarlarını yazdı.

“Sesimizi yükseltme ve bir adım öne çıkma zamanıdır”

Çankaya Belediyesi'nde çalışırken hukuksuz bir şekilde işten atılan Yasin Keskin ile yaşadığı süreci ve direnişi üzerine konuştuk...

- İşten atılan, belediyenin tutumu ve direnişe giden süreçte yaşadığın şeylerden bahsedermisin?

- Çankaya Belediyesi'nde çalışırken 31 Ocak 2022 tarihinde şirkete çağırılarak işten çıkış fesih kâğıdını imzalamamı istediler. Ben de böyle bir tutumun haksız ve hukuksuz olduğunu düşündüğümü söyledim. Süleyman Soylu tarafından İBB'ye yapılan soruşturma ve müfettiş atamalarının işin bahanesi olduğunu öğrendim. Sonuç olarak bu evrakı imzalamayacağımı söyleyip, görüşmeden çıktım. İşveren tarafı fesih kararı verdikten sonra ben de tabii yasal hakkım olan işe iade davasını açtım. Bu konuda kendilerinin bana bildirdiğine göre, valiliğin yazdığı “yasadışı örgütler müzaharesinde şahısların düzenlemiş olduğu eylem ve etkinliklere katılmak” istihbari notunu işten çıkarılmamda esas aldılar.

Ben öncesinde KHK ile işten atılan akademisyenlerle dayanışma eylemlerine katıldım. Ki bu eylemlere üyesi olduğum CHP'nin milletvekilleri ve birçok yöneticisi de katılmıştı. Bu eylemlerde bir kere gözaltına alındım ve kabahatler kanunundan ceza kestiler. İstihbarat bilgisi de buradan geliyor zaten. Tabii o sıralar ben güvenlik görevlisi olarak belediyede çalışmaya devam ediyordum. Bu bilgi ile Valilik güvenlik kimlik kartıma el koydu.

Çankaya Belediyesi ile Genel-İş 1 No'lu Şube arasında imzalanan TİS'teki “kimlik kartlarını geç yenileyenler ya da hiç yenilemeyenler belediyenin başka bir biriminde çalışabilir” maddesinden yararlanarak, Katı Atık Biriminde çalışmaya başladım. Burada 1 yıl 1 ay çalıştım. Bu arada ben kimlik kartımı geri alabilmek için dava açmıştım ve bu dava 1 sene sürdü. Benim yürütmeyi durdurma talebim 2'ye bir oy çokluğu ile reddedildi.

Sendika yönetiminin de bu konuda ellerinden gelen bir şey olamayacağını söylemesi karşısında ben çaresiz kalmış oldum. Ben işten çıkarıldım ama işveren karşısında yasal yetkisi olan Genel-İş 1 No'lu Şube bu konuda bir şey yapamayacağını söylüyor.

- Üyesi olduğun partinin senin süreçle ilgili yaklaşımı nasıl? Sana sahip

Bundan sonra mağduriyetlerin oluşmaması için işçi ve emekçi arkadaşlarımı destek ve dayanışmaya çağırıyorum. Sessiz kaldığımız müddetçe sermayenin baskıları artacaktır.

çıkacağını düşünüyor musun?

- Üyesi olduğum CHP'nin milletvekilleri, il ve ilçe başkanları -artık Alper Taşdelen ile aralarının bozulmasını mı istemiyorlar ya da nedir bilmiyorum- konunun üzerine düşmediler. CHP'nin grup toplantısına gittim, 4 tane milletvekili ile görüştüm. Bir parti milletvekilimiz tarafından “İktidarı aldığımızda kaybedilen haklar geri verilecek” gibi bir açıklama ile karşılaştım. Siz bizi orada temsil eden vekillersiniz ama yaptığınız açıklamaya bakın... Belediye de CHP belediyesi... Bu kişiler kalbi olan ama vicdanları olmayan bir anlayışa sahipler. İktidarın yapmış olduğu işçi kıyımını, muhalif gördüğü insanları işten atarak kıyım yapmayı üyesi olduğum partim CHP de yapıyor. CHP Belediyesi kendi kendine KHK uyguluyor. Belediye yönetiminden kime gitsem bana demiyorlar ki “Sen hırsızın, yüz kızcı zartıcı suç işledin” vb. “Sen haklısın ama Alper başkan hükümetin ve Soylu'nun yaptığı müfettiş atamalarından korkuyor, bunun için böyle yaptı” diyorlar. Yani benim ipim çekildi. Mağdur olan da benim haklı olan da benim. Ama suçluların kim olduğunu insanlar çok iyi biliyor. Zaten yazışmaları da yakında basında yayınlayacağım. Benim haklı olduğumu resmi evraklar açığa çıkaracaktır.

Direnişe geçtiğim gün işçi arkadaş-

lara seslendim. Sendika bürokratlarının işçinin arkasında durmadığını işçi arkadaşlara anlattım. Destek ve dayanışmanızı esirgemeyin dedim. İşçi ve emekçi arkadaşlarımız bu konuya Yasin Keskin değil de başka mağduriyetler yaşanmasın diye, keyfi işten çıkartmaların önüne geçilmesi için destek olsunlar. Önemli olan da bu zaten. Başkan yardımcılarını ile görüştüm, “Sen tek değilsin, daha atılacak kişiler de var, 12-13 tane dosya var elimizde” dediler. Buradan hareketle Çankaya Belediyesi'nde işten atılmaların devam edeceğini anlıyoruz. Korkutma, sindirme gibi bir iddia bile olsa önemli bir bilgi.

Bugün 11. gün. Direnişimi devam ettireceğim. İşçi arkadaşlarımın bu konuda baskı altında olduklarını biliyorum. Kitlenin oluşmasını istemeyen işveren var. Amir, yönetici ve sendika aracılığı ile işçiler sindirilmeye çalışılıyor. İşçilerin durumun farkında olması gerekiyor. Olabilecek başka çıkarmaların da önüne geçilmesi lazım. Sendika bu konuda harekete geçirilmeli. Sendika yönetimi ile görüştük, bundan sonra işçilerin atılmayacağı ve bu konuda bir komisyon kurulacağı söylendi. Tabii bu sözlü olarak ifade edildi ve haliyle bir garantisi yok. Ama bunun bizim sendikaya yaptığımız çağrı sonrasında olması önemli. Bu kadarı bile,

işçilerin birlikte hareket ettikleri zaman bir şeyleri kazanabileceklerini gösteriyor.

Sonuçta bu işten atma saldırısından sadece ben etkilenmedim. Benim beş kişilik bir ailem var. Üniversite, lise ve ilkokulda okuyan üç tane çocuğum var. Ve bunun sadece ekonomik değil, psikolojik sonuçlarını da yaşıyoruz. Beni ve ailemi, işimi elimden alarak açlığa, yoksulluğa mahkûm ettiler.

- Önümüzdeki süreçte direnişin ve işten atmalara karşı verilen mücadeleler konusunda fikrin nedir?

- Direnişimin ne zaman biteceğini benim işe alınmam belirleyecek. İşverenin yaptığı haksızlık hukuksuzluk son bulacak. Birilerinin koltuk sevdası bu. Ama benim direnişimin başka işten atılmalarının önüne geçeceğini düşünüyorum. En azından burada yapılan bireysel eylemin bu saldırıların önüne geçeceğini düşünüyorum. Belediye yönetimi ile yaptığımız görüşmelerde işten atılmaların olacağı konuşuluyor. İşçi iradesinin gücünü görmeleri gerekiyor. Bundan sonra mağduriyetlerin oluşmaması için işçi ve emekçi arkadaşlarımı destek ve dayanışmaya çağırıyorum. Sessiz kaldığımız müddetçe sermayenin baskıları artacaktır. Artık sesimizi yükseltme ve bir adım öne çıkma zamanıdır.

Kriz derinleşiyor, işçiler arayışta!

Sermaye iktidarının azgın sömürü-ye dayalı politikası işçilerin sırtında bir kırbaça dönüştü. Fatura artık resmen tümüyle işçi ve emekçilerin sırtına bindirildi. Asgari ücrete yapılan kısırlama daha yılın ikinci ayında açlık sınırının altında kaldı. Hal böyleyken metal işçileri ve diğer işçi bölükleri de "Artık yeter!" diyerek, uyanışın sinyallerini vermeye başladılar.

MESS Grup TİS'leri, asgari ücretin belirlenmesi, ocak ayı zamları derken, işçi sınıfı, ücretleri üzerinden ardı ardına tartışma ve taraflaşmayı doğrudan ve krizin çok yönlü etkileri altında yaşadı. Metal TİS'lerinin sendikal bürokrasi ve MESS'in baskıları sonucu satışla sonuçlanmasına bir tek ÇİMSATAŞ işçileri eylemli itiraz yükselttiler. "Taslağın revize edilmesi" talebiyle fiili eyleme geçtiler. Ancak hem bu mücadelede yalnız kalmaları hem de kendi iç zayıflıklarının açığa çıkması nedeniyle direniş, sınıf ve emek düşmanları tarafından yenilgiye uğratıldı.

Öte yandan asgari ücrete yapılan zam yüzdelik olarak çok görünse de işçinin cebine giren ve cebinden çıkan arasında koca bir fark oluştu. İşçi sınıfı bir kez daha enflasyon karşısında ezildi. Asgari ücretteki artışın aslında açlık ve ölüm sınırında olduğunu anlayan işçiler de ocak zamları döneminde seslerini yükseltmeye başladılar. Tekstil, çorap, gıda, nakliye, ulaşım, gemi söküm ve metal işçileri ardı ardına değişik sanayi bölgelerinde ve çalışma alanlarında "Artık yeter" diyerek, insanca yaşayacak ücret talebi ile fiili eylemlere yöneldiler, yankı yarattılar. Emek ile sermaye arasındaki mücadelede havanın işçiden yana esmesi için bir adım öne atıldılar.

Sanayinin kalbi Bursa'da ise metal işçileri bu süreçte sendikalaşma eğilimi gösterdiler. Son iki-üç ay içinde Pakkens, Ermetal, Şahterm, Yamas, Üçge, İnoksan, Profilsan, Technomix vb. bir dizi işyerinde işçiler daha iyi bir ücret ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi için tercihlerini sendikalı olmaktan yana kullandılar. Bursa'da mevcut sendikalar arasında bürokrasinin, satışın, ihanetin sınır tanımadığı Türk Metal'in tercih edilmesi ise esas cevaplanması gereken soru durumunda.

Bursa'ya baktığımızda, 50 bin üyesi bulunan bir Türk Metal'in 2015 Metal Fırtınasından sonra nasıl değiştiğini(!)

görüyoruz. Değişimden kastımız, Metal Fırtınasına kadar üyesini sindirmek için sıkça kullandığı çete-mafya ilişkilerinin dizginlenmesidir. Metal Fırtınanın yıkamadığı ancak sarstığı Türk Metal'de de hiçbir şey eskisi gibi değildir. Üyesine kolay kolay eski yöntemlerle saldıramaz hale gelmiştir. Metal Fırtınasından sonra eylemler, açıklamalar, mitingler yapmak zorunda kalmıştır. Yani sendika olduğunu hatırladığı görüntüsü vermek istemiştir. Fakat Türk Metal'in metal patronları karşısındaki uğursuz rolü hiç değişmemiştir. Satış, ihanet, bürokrasi ve tek adama dayalı sendikal anlayış 50 yıldır aynen devam etmektedir.

Ne var ki daha önce sendikal bir fabrikada çalışmayan binlerce işçi, Türk Metal gerçeğinden habersiz, sermayedarların ve iktidarın yarattığı kölelik, yoksulluk, güvencesiz çalışma kamplarına dönmüş fabrikalarda sömürülmektedir. Binlerce işçinin algısı "En kötü sendika, sendikasızlıktan iyidir" sınırlarına gelmiştir. Özellikle Bursa'da 50 bini aşkın üyesi bulunan Türk Metal maalesef işçilerin aklına ilk gelen seçenek durumundadır. Çünkü Bursa'yı temsilcileri ve delegeleri üzerinden kafa kol ilişkisi ile sarmış bir yapıdır Türk Metal. Nerdeyse her fabrikada bir grup metal işçisi bir Türk Metal delegesini, temsilcisini ya da bunların yandaşını bir şekilde tanımaktadır. Metal Fırtınasından sonraysa satış yaşamamış yüzlerce, belki de binlerce yeni genç işçi hem otomotiv sanayinin ana fabrikala-

rında hem de yan sanayide işbaşı yapmış, dolayısıyla Türk Metal'i gerçek anlamda tanıma şansını yakalayamamıştır.

Türk Metal yeni üye yaptığı işçilerde elinde tuttuğu güç ve gösteriş şovlarıyla da sözde bir güven duygusu hissettirmektedir. Öyle ki çalışma yürüttüğü fabrika önlerine adeta gövde gösterisi yapar gibi gitmektedir. Şube başkanlarının konuşmaları ilk kez sendika ile tanışan bir işçi için yalnız olmadığı hissini vermektedir. Keza işçiler Türk Metal'i ekonomik bir güç olarak da görmektedirler. MESS sözleşmesi kapsamındaki işçilerin ücret ve sosyal haklarının sendikasız yerlerden daha iyi olduğu bir gerçektir. Yani sıra, işten atılmada (ki işten atılmak için sendika üyeliğini bir araç olarak kullanan işçiler de azımsanmayacak sayıda) TM'nin yetkili olduğu başka bir fabrikada işe girebilme ve hukuki süreçte de sendikal tazminat davasını kazanma garantisi ile işçinin ekonomik olarak kazanacağı vurgusu daha ön plana çıkarılmaktadır. Yani ortalama 4-5 yıllık genç ya da orta yaşta bir metal işçisi için Türk Metalli olmak sırf çıkarlar ile değil bireysel çıkarlar ile örtüşmektedir. Zira Türk Metal'in esasta metal patronları ve onların iktidarı ile gerçek bir emek kavgası vermesi onun doğasına ve varlığına aykırıdır. Türk Metal anlayışı gereği ilk önce patrona kazandıracak ki sonra da işçiler patronun bu kârından kısırlama alabilsin. Nitekim Pevrul Kavlak da sözleşmeyi imzaladıktan sonra üyelerine seslenip, "Sizlerden daha kalı-

teli iş bekliyorum" diyerek, gerçekte kimin safında olduğunu açıkça göstermişti. Pevrul'un gerçek kimlik ve misyonunu ise ancak sınıf bilinçli metal işçileri açığa çıkarabilir ve ancak onlar Türk Metal anlayışını yıkabilir.

Elbette ki Türk Metal anlayışını yıkmak yeni Metal Fırtınalara daha güçlü hazırlanmaktan geçiyor. Bu ise ekonomik kriz koşullarında hem daha kolay hem daha zor. Kolay, çünkü Türk Metal insanca yaşayacak ücret ve çalışma koşulları mücadelesinin hakkını verecek bir sendika değil.

Hele ki kriz koşullarında patronları ve onların iktidarlarını karşısına alabilecek bir mücadele programı ve anlayışı ile taban tabana zıt bir konumdadır. Türk Metal masa başı kapalı kapılar ardında satış ve ihanet bir program haline getirmiştir. Türk Metal anlayışını yıkmak kolay, çünkü Metal Fırtınası aslında bunun o kadar zor olmadığını göstermiş oldu.

Önden bir hazırlığı ve tabana dayalı komiteleri olmadan, devrimci sınıf sendikacılığını özümseyememiş ve tarihsel deneyimlerin derslerinden habersiz işçilerin bir ayağa kalkışının Türk Metal'i nasıl sarstığını tüm metal işçileri görmüş oldular.

Türk Metal anlayışını yıkmak zor olan yanı ise metal işçilerinin kolay olanı tercih ediyor olması, güvensizliği, mücadele deneyimsizliği, sermayenin gerici ideolojilerinin denetimi altına kolay girmesi ve bireysel çıkarlarının ön planda olmasıdır.

Metal işçileri öyle ya da böyle Türk Metal'i seçiyorsa nasıl bir sendikayı tercih ettiklerini, nelerle karşılaşacaklarını anlatmak da bize düşer. Yıkana kadar en gerici sendikalar içinde tutunmayı başarabilmeliyiz. Eskiye yıkıp yeniyi inşa edecek gücü fabrikalarda biriktirip, örgütleyerek mevziler elde edebilmeliyiz. İşin zor olan yanlarından biridir bu: Türk Metal gibi çeteleşmiş bir sendika içinde mevzi tutmak güç biriktirmek... En gerici sendikalara üye metal işçilerini devrimci sınıf sendikacılığı ilkeleriyle kazanacağı kavgalara hazırlamak ve örgütlemek sınıf bilinçli işçilerin, sınıf devrimcilerinin asli görevi olarak duruyor. Varsın Türk Metal üye sayısını katlasın. Katlasın ki onu yıkacak işçiler birleşsin...

BURSA'DAN BİR SINIF DEVRİMCİSİ

Emperyalist dünya ve Gürcistan krizi

Rusya'nın Ukrayna saldırısı başladı-ğından beri tüm dünya Ukrayna Krizi'ne odaklanmış durumda. Savaş dar bir coğrafyada sürüyor, ama etki ve sonuçları tüm dünyada hissediliyor. Bu şaşırtıcı değildir. Zira Ukrayna Krizi olarak yaşananlar, gerçekte emperyalist dünyanın çelişkiler ve gerilimlere dayalı ilişkilerinin bugünkü yoğunlaşmış ifadesinden öte bir şey değildir. Otuz yıllık çalkantılı bir sürecin bugünkü tepe noktası da denebilir buna.

2008'de patlak veren Gürcistan Krizi (ve savaşı), emperyalist dünya bünyesindeki bu çatışmalı sürecin temel önemde bir başka kritik halkasıydı. Dahası bir ilk önemli kırılma noktasıydı. Bu nedenle, bugünkü Ukrayna Krizi'ni yerli yerine oturtmak ve böylece daha derinlemesine anlamak için, Gürcistan Krizine dönüp bakmak her açıdan yararlı olacaktır. Süreçler, sorunlar, çelişkiler, çatışma dinamikleri, taraflar, tutumlar, özetle hemen herşey, bugünkü tablonun bir benzeridir. Bugünkü Ukrayna Krizi, dünkü Gürcistan Krizi'nin daha da olgunlaşmış biçimiyle bugüne yansımından başka bir şey değildir. Burada birleştirerek sunduğumuz üç makale, bunu yeterli açıklıkta ortaya koymaktadır inancındayız.

Makaleler, Gürcistan Krizi'nin savaş boyutları kazandığı günlerde, **Kızıl Bayrak**'ta birbirini izleyen Başyazılar olarak kaleme alınmıştı. Dört makalenden oluşan seri yazıların dördüncüsüne, **Gürcistan Krizi ve Türkiye** başlıklı olanına, yer darlığı nedeniyle burada yer veremiyoruz. Günlük sitemizdeki yayında, birleştirilmiş metin bu dördüncüsünün de kapsayacaktır.

KIZIL BAYRAK

1 KAFKASYA'DA EMPERYALİST NÜFUZ MÜCADELELERİ

Gürcistan'ın Güney Osetya'ya keyfi ve kural dışı saldırısı ile başlayan ve anında Rusya'nın sert müdahalesine yol açan yeni savaşın en dolaysız sonucu, yoksul ve mazlum Kafkas halkları için yarattığı yeni yıkımlar ve acılar oldu. Yıkımın fiziki görünümü yıkılan kentler, ölen ya da yaralanan binlerce sivil insan, yerinden yurdundan edilen büyük insan grupları-

NATO'nun Avrupa'nın doğusuna doğru sonu gelmeyen genişleme politikasının asıl mimarı olan Amerikan emperyalizmi, böylece bir yandan AB oluşumunu ve genişlemesini denetim altında tutmaya çalışırken, sistemli biçimde Rusya'yı kuşatmak ve kendi dayattığı sınırlara hapsedmek amacı gütmektedir.

la halen gözler önündedir. Şimdilik göze görünmeyen ama etkisi fiziki ve insani yarımdan da derin ve kalıcı olacak olan ise halklar arası ilişkilerde yarattığı ve daha da yaratacağı tahribatlardır.

Kaballığı hemen açığa çıkan bir takım ince hesaplara dayalı olarak Çin'deki Olimpiyat oyunlarıyla aynı güne denk getirilen ve onu anında gölgede bırakan bu yeni savaş, daha ilk gününden itibaren burjuva dünyasında hararetle tartışılmalara konu oldu. Amerikan piyonu Gürcistan yönetimi üzerinden sergilenen oyun çok kaba ve çıplak olduğu için de birçok burjuva yazar, uzman ya da gazeteci görününün ötesindeki gerçeğe işaret etmekte bir sakinca görmedi. Kafkas halkları üzerinden oynanan bu yeni oyunun gerçek nedeninin hiç de kendi içinde bir takım yerel sorunlar değil, fakat dünya egemenliği üzerine süren emperyalist mücadeleden olduğu bir biçimde dile getirildi. Gürcistan yönetiminin oynadığı kumardan, giriştiği maceradan, yaptığı ciddi

hesap hatasından çokça söz edilmekle birlikte, onu buna yıllardır hazırlayıp bugün de itekleyenlerin, onu bu olmayacak macera için cesaretlendirenlerin gerçekte ABD ve NATO olduğu da şöyle veya böyle ifade edildi.

Amerikan emperyalizmi ve emperyalist NATO ittifakı tarafından her yolla desteklenen ve Rusya'ya karşı kullanılan işbirlikçi Gürcistan yönetiminin yol açtığı bu savaş, tüm taraflar yönünden gerici ve emperyalist bir savaştır. Gerici bir savaştır, zira ön plandaki tarafların hiçbiri açısından haklı ve meşru bir nedene dayanmamaktadır. Emperyalist bir savaştır, zira Kafkasya üzerine süren emperyalist nüfuz mücadelesinin biri ürünü ve uzantısıdır.

Bu emperyalist nüfuz mücadelesinin taraflardan biri olarak Rusya açıkça savaşın içinde ve dolayısı ile gözler önündedir. Fakat öteki tarafını oluşturan ve asıl saldırgan güç konumunda bulunan Amerikan emperyalizmi ise görünüm olarak

geri plandadır, kendi değil kendisi hesabına piyonları sahnededir. O kendi hesabına bu savaşa küçük, yoksul ve güçsüz bir ülke olan Gürcistan'ı sürme yoluna gitmiş, böylece onu ağır bir yenilgi ve yıkıma eşlik eden bir aşağılanma ile yüz yüze bırakmıştır.

Rusya'nın Gürcistan ile savaşı, gerçekte Kafkasya üzerine süren çok yönlü emperyalist nüfuz mücadelesinin yalnızca yeni bir muharebesidir ve bunu şimdilik Rusya kazanmıştır. Gürcistan'a değil fakat dosdoğru ABD'ye karşı. Gürcistan'ın ordusunu fiziki ve moral açıdan perişan durumda bırakarak, askeri altyapısını tahrip ederek, bazı kentlerini işgal ederek ve böylece ona kendi koşullarını dayatacak bir konum elde ederek savaşta ezici bir üstünlük sağlayan Rusya'nın bu zaferi, birçok burjuva gözlemcisinin de dile getirdiği gibi, gerçekte ABD'ye karşı elde edilmiştir. Halen savaşın seyirine dolaysız olarak karışacak güç ve zeminde yoksul bulursa da, onun en üst

kademedən döne döne gösterdiği sert tepki de bunun böyle olduğunun bir tesicilidir aslında.

NATO'nun Avrupa'nın doğusuna doğru sonu gelmeyen genişleme politikasının asıl mimarı olan Amerikan emperyalizmi, böylece bir yandan AB oluşumunu ve genişlemesini denetim altında tutmaya çalışırken, öte yandan da sistemli biçimde Rusya'yı kuşatmak ve kendi dayattığı sınırlara hapsedmek amacı gütmektedir. AB'nin başını çeken Almanya ve Fransa'yı bu yolla denetim altında tutmak, ABD'ye, bu ülkelerin Rusya ile kurabilecekleri bağımsız ilişkilere belli sınırlar getirmek olanağı da sağlamaktadır doğal olarak.

Rusya'yı kuşatmaya yönelik bu politikada bugüne kadar büyük bir başarı sağlandı. Eski Doğu Avrupa ülkeleri, Baltık ülkeleri ve Balkanlar'da hedefe adım adım ulaşıldı. Rusya tüm bu alanlardan dışlandı ve iyice kuşatıldı. Buna karşı her aşamada sergilediği direnişe rağmen sonuçta her seferinde olup bitenleri çaresizce sineye çekmek zorunda kaldı. (Aynı kuşatmanın Doğu'dan da Afganistan işgali ile gündeme getiriliğini, bu doğrultuda önemli mevziler kazanıldığını da geçerken hatırlatmış olalım).

Batıdan ilerleyen bu kuşatmanın son halkaları Ukrayna ve Gürcistan oldular. Sorosçu "renkli devrim"ler sayesinde ABD bu ülkeleri de umulmadık bir kolaylıkla avucunun içine almayı başardı. Artık gündemde bu ülkelerin NATO'ya alınması ve böylece Rusya'ya yönelik kuşatmanın bu yeni halkalarının iyice pekiştirilmesi vardı. Oysa bu, Rusya'nın olup bitenleri

sineye çekme sınırlarının da zorlanması anlamına geliyordu. Vladimir Putin'in 43. Münih Güvenlik Konferansı'nda (Şubat 2007) ABD ve NATO'yu hedef alan alışılmışın ötesindeki açık ve sert konuşmasının önemli bir ilk işareti idi. Fakat ABD bildiğini okumayı sürdürdü ve bunu yeni adımlarla birleştirdi. Rusya'yı dışlayarak Kosova'nın bağımsızlığını tanıdı ve Rusya'ya karşı Doğu Avrupa üzerinden füze kalkını oluşturma projesini hayata geçirmekte ısrar etti.

Ukrayna ve Gürcistan'ın NATO'ya alınması ise bu kuşatmayı daha ileri boyutlara taşıyacak yeni halkalar olacaktır. Gürcistan'ın küçük bir Kafkas halk topluluğu olan Güney Osetya üzerine saldırtılması, tam da buna yönelik sürecin bir parçasıydı. Rusya bunu da sineye çekseydi ardından saldırı sırası Abazya'ya gelecek, böylece sözüm ona iç sorunlarını çözmüş ve bütünlüğünü sağlamış Gürcistan'ın NATO'ya alınmasının önünde bir engel kalmayacaktır.

Güney Osetya ve Gürcistan halkı için ağır bir faturaya dönüşmüş bulunan bu yanlış hesap Rusya'dan dönmüş bulunuyor. Gürcistan-Rusya savaşının esas anlamı budur.

Gürcistan'ın Amerikan emperyalizmi için anlamı ve önemi, Rusya'ya yönelik

olarak sürdürülmekte olan kuşatmanın da ötesindedir. Gürcistan bir Kafkasya ülkesidir ve Kafkasya, Hazar'ın ve Orta Asya'nın zengin petrol ve doğal gaz kaynaklarının önemli bir geçiş noktasıdır. Gürcistan üzerinden Kafkasya'nın kontrolü, bu geçiş hatlarının da kontrolü anlamına gelmektedir. Amerikan emperyalizminin Gürcistan'a yönelik çok özel ilgisinin ve hesaplarının gerisinde aynı zamanda bu vardır. Gürcistan ve Azerbaycan üzerinden bu bölgeyi, enerji kaynaklarının bu kritik geçiş bölgesini kontrole etmek, Ortadoğu'dan sonra bu bölge üzerinden de emperyalist dünyayı, özellikle de Avrupa'yı denetim altında tutmak demektir. Tüm bunlar Amerikan emperyalizminin küresel egemenlik mücadelesinin bütünüleyici parçalarıdır.

Rusya'nın beklenmeyen direncinin gerisinde de bu stratejik konular ve sorunlar var. Putin yönetimi ile birlikte kendini derleyip toparlamada, yeniden özgüven ve iddia kazanmada büyük bir mesafe kateden Rusya, Orta Asya'yla bağlantılı enerji geçiş hatları üzerinde olanaklıysa denetim kurmak, değilse etkin biçimde söz sahibi olmak istemektedir. Bu da onun kendi cephesinden izlediği emperyalist politikanın bir gereğidir. Dünya politikasındaki etkin yerini koru-

ması, ABD tarafından sıradan bir bölgesel güç konumuna düşürülme çabalarını boşa çıkarması, aynı zamanda buna bağlıdır.

ABD'nin Gürcistan üzerinden yaptığı son hamleyi boşa çıkararak, bu sınırlar içinde ifade uygunsu ABD'nin burunu sürterek, Rusya bu doğrultuda önemli bir avantaj elde etmiştir. Fakat bu, kapsamlı ve uzun vadeli bir emperyalist hakimiyet savaşında henüz yalnızca bir muharebenin kazanılmasıdır. Yine de, sürekli biçimde gerilemek ve olup biteni hep de sineye çekmek politikasında bir dönüm noktası olmak bakımından fazlasıyla da önemlidir.

O olup bitenlerin kendi dar sınırları içindeki anlamına gelince. Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla ortaya çıkan yeni devletlerden biri olan Gürcistan, şimdiki kukla Mihail Saakaşvili yönetiminden çok önce, daha Eduard Şvardnadze yönetimi döneminde, Amerikan emperyalizminin yürüncesine girmişti. Dolayısıyla Soros'un "kadife devrimi", yıpranmış ve boğazına kadar yolsuzluklara batmış amerikancı bir uşak yönetimin yenisiyle değiştirilmesinden öte bir anlama gelmiyordu.

Ama yine de bu değişim önemliydi. ABD bu yeni yönetimle Gürcistan'ı

Batıdan ilerleyen bu kuşatmanın son halkaları Ukrayna ve Gürcistan oldular. Sorosçu "renkli devrim"ler sayesinde ABD bu ülkeleri de umulmadık bir kolaylıkla avucunun içine almayı başardı.

derleyip toplamak, kendi çizgisinde güçlendirmek ve ihtiyaç duyulduğunda saldırgan tutumlara yöneltmek hesabındaydı. Gürcistan'ın başına ABD'den getirilip oturtulan ve tam bir Amerikan ajanı gibi hareket eden Mihail Saakaşvili bu iş için biçilmiş kaftan olarak görüldü. Saakaşvili yönetimi ile birlikte Gürcistan adeta bir ABD eyaleti haline geldi ve bu kukla yönetimi güçlendirmek için bölgedeki tüm amerikalı rejimler, özellikle de Türkiye, İsrail ve çok geçmeden ABD safına katılan Ukrayna, seferber edildi. Amerikan, Türk ve İsraili uzmanlar tarafından eğitilen ve askeri altyapısı yenilenerek tahkim edilen Gürcistan ordusu, tam da bugünlere, yani "toprak bütünlüğünü sağlamak" adı altında, biçimsel olarak bu ülke sınırları içinde görünen gerçekte ise bağımsız hareket eden öteki halklara karşı hazırlandı. Zira bu halklara boyun eğdirmek ve onları zorla Gürcistan yönetimi altına almak, Rusya'ya vurulacak darbelerin en önemlisi idi. Bir başka ifade ile, Gürcistan'ın, Rusya'nın devasa askeri gücü karşısında birkaç gün bile dayanamayacağı baştan belli ordu, Rusya'nın kendisine karşı değil, fakat onun etkisi altındaki Abhazya ve Güney Osetya halklarına karşı kullanılacak, ama başarısı ABD hesabına Rusya'ya vurulmuş önemli bir darbe olacaktı.

Rusya da bunu tam da böyle algıladığı içindir ki, Güney Osetya'ya yöneltilmiş kural dışı yıkım saldırısının hemen ardından etkin biçimde harekete geçti. ABD ve AB çevrelerinden gelen uyan ve tehditlere aldırma maksadıyla, uzun yıllardır hazırlanan bu kukla orduyu ezdi ve Gürcistan'ı adeta teslim aldı. Böylece ABD ve bölgedeki işbirlikçilerinin tüm planlarını bozmuş oldu. Elbette ki Güney Osetya ve Abhazya halklarının özgürlüğü için değil, fakat tümüyle kendi emperyalist çıkarları için.

Bütün bunlara şunu da ekleyelim: Gürcistan'ın sözümona "toprak bütünlüğü"nü korumak adına Abhazya ve Güney Osetya halklarına zorla boyun eğdirmeye kalkmasının herhangi bir haklı ve dolayısıyla meşru temeli yoktur. Bir halkı ya da etnik topluluğu şu veya bu devletin sınırlar içinde zorla tutmanın haklı ve meşru bir temeli olamaz. Bu ancak ve yalnızca gönüllülük temeli üzerinde olabilir. Bunun dışındaki her yol ve yöntem gayri meşrudur ve bir başka ulusal ya da etnik topluluğa zorla boyun eğdirmek, bu amaç doğrultusunda ona zulmetmek anlamına gelir. Biz komünistler her zaman halkların en geniş birliğinden yanayız, ama özgürlük, eşitlik ve gönüllülük temelinde olmak kaydıyla. Amerikan kuklası faşist bir dikta yönetimi altındaki Gürcistan'da bugün bunun hiçbir koşulu yoktur.

Ukrayna ve Gürcistan'ın NATO'ya alınması ise bu kuşatmayı daha ileri boyutlara taşıyacak yeni halkalar olacaktır. Gürcistan'ın küçük bir Kafkas halk topluluğu olan Güney Osetya üzerine saldırılması, tam da buna yönelik sürecin bir parçasıydı.

Öte yandan, sözkonusu halkların Gürcistan'a dahil edilmesinin hiçbir tarihsel ve kültürel temeli de yoktur. Sovyetler Birliği döneminde bu halkların Gürcistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti bünyesinde özerk ya da otonom bölgeler olması, bugünkü ABD kuklası Gürcistan Cumhuriyeti'ne bu türden bir egemenlik hakkı vermez. Zira SSCB bünyesinde halkların idari bölünmesini ve ilişkilerini belirleyen ve düzenleyen ilke ve koşullar bugünkünden temelden farklı idi. Dolayısıyla bu döneme sığınarak bugün kalkıp bu halkları egemenlik altına almanın hiçbir mantığı, haklı nedeni ve meşru temeli de olamaz.

2 EMPERYALİST DÜNYANIN İÇ İLİŞKİLERİNDE YENİ BİR DÖNEM

Rusya-Gürcistan savaşı emperyalist dünyanın iç ilişkilerinde bir dönüm noktasını işaretlemektedir. Savaşı izleyen günlerin uluslararası gelişmeleri, bunu giderek daha açık biçimde ortaya koymaktadır. 18 aydır pazarlıkları süren ABD-Polonya "Füze Kalkanı" antlaşmasının bu savaşı izleyen günlerde apar topar imzalanması, Rusya'nın anında bunu kendisine yönelmiş kaba bir saldırı sayarak Polonya'yı bundan böyle "yüzde yüz hedef" ilan etmesi ve bu girişime yeni askeri önlemlerle yanıt vereceğini açıklaması, olağanüstü olarak toplanan NATO'nun Rusya'ya meydan okurcasına

Gürcistan ve Ukrayna'nın üyeliğe alınma sürecinin hızlandırılacağını açıklaması, Rusya'nın NATO ile askeri işbirliğini askıya alması, yıllardır Karadeniz sularına donanmasıyla çıkmak isteyen ABD'nin Türkiye'deki işbirlikçilerinin sözde direnişini kırarak buna yönelik ilk sembolik adımı nihayet atması, tüm bunlar dünya politikasında yeni bir dönemin ilk işaretleridir.

Artık yeni bir döneme girilmiştir. Bu yeni dönemin temel özelliklerinden ilki, emperyalist dünyadaki hegemonya krizinin derinleşmesi ve bunu adım adım belirli bloklaşmaların izlemesidir. İkincisi, yıllardır kıyasıya bir biçimde fakat örtülü ya da dolaylı olarak sürmekte olan emperyalist nüfuz mücadelelerinin bundan böyle daha açık biçimlerde seyrederek olmasıdır. Üçüncüsü, bu cepheden karşı karşıya gelişin dolaysız bir sonucu olarak silahlanma yarışının yeni bir düzeyde tırmanmasıdır. Bir dördüncüsü ise bölgesel bunalımların ve zaman zaman savaş biçimini alacak yerel çatışmaların bundan böyle daha da çoğalmasındır.

Doğu Bloku'nun çöküşü ve Sovyetler Birliği'nin dağılması, ABD emperyalizmini dünyanın rakipsiz tek süper devleti haline getirmiş görünüyordu. Ama bu, sonraki olayların da gösterdiği gibi, emperyalist dünyanın hegemonik gücü olarak onun için sorunların bittiği değil, tersine tam da başladığı yerdirdi. 11 Eylül olayları sonrasında kaleme alınmış bir değerlendirmede bu sorun alanları şöyle

özetlenmekteydi:

"Varşova Paktı'nın çökmesi ve Sovyetler Birliği'nin dağılması, bir yandan ABD'yi dünyanın tek süper gücü haline getirirken, öte yandan orta vadede onun bu konumunu tehlikeye düşürecek dinamiklerin de önünü açtı. Bu bir yeni sorunlar alanıydı. O güne kadar Sovyet Bloku'na karşı kendi himayesinde bulunan Avrupalı emperyalistler ile Japonya'nın bundan böyle de denetim altında tutulması, ortaya çıkan bu yeni sorunlardan ilkiydi. O güne kadar Sovyetler Birliği'nin etki sahasında bulunan ve yeni durumda iç sorunlar ve dış kışkırtmalarla bir kaosa sürüklenen ülke ve bölgelerin ABD'nin çıkar ve ihtiyaçlarına göre yeniden biçimlendirilmesi, bir başka temel önemde sorundu. Düne kadar Sovyetler Birliği'nin varlığının sağladığı denge ya da bizzat ondan güç alarak ABD'nin çıkar ve ihtiyaçlarına aykırı davranabilen ülkelere boyun eğdirilmesi bir başka sorunlar alanıydı. Buna Rusya'nın yeniden toparlanmasını dizginleyerek onu kendi himayesinde bir ülke olarak tutmaktan Çin'in yükselişinin yarattığı tehlikeleri önlemeye kadar temel önemde başka bazı sorunlar da eklenebilir..." (H. Fırat, *Dünya Ortadoğu ve Türkiye*, Eksen Yayıncılık, s.356-57)

Bu özetin ışığında dönülüp dünya olaylarına bakıldığında, Körfeze yönelik birinci emperyalist savaştan (1991) başlayarak son Gürcistan kışkırtmasına

kadar ABD'nin attığı her adımın, bu sorunları kendi lehine çözmek ve böylece emperyalist dünya hegemonyasını sü-reklileştirmek, hayalini kurduğu emperyalist dünya imparatorluğunu kurmak amacına yönelik olduğu görülür. Körfeze yönelik her iki savaş (1991 ve 2003), Yugoslavya savaşı (1999), Avrasya hamlesinin ifadesi olarak Afganistan savaşı (2003), bu politikanın gereği olarak gündeme getirildiler. NATO'nun Doğu Avrupa'ya ve eski Sovyet cumhuriyetlerine yönelik olarak AB genişlemesini bir adım önden izleyen sürekli genişlemesi, bu aynı amaca yönelikti. "Renkli devrimler" olarak sunulan kışkırtma ve komplolarla elde edilen başarılar, Doğu Avrupa'ya ve Balkanlar'a yeni üs ve tesislerle yerleşmeler, İsrail'in her yolla desteklenerek sürekli tahkim edilmesi, savaş tehdidi eşliğinde İran'a yönelik saldırganlık, son olarak Rusya'ya karşı büyük bir kışkırtma anlamına gelen sözde savunma amaçlı füze kalkını projesi, tüm bunlar şaşmaz biçimde aynı emperyalist dünya imparatorluğu stratejisinin ürünüydüler.

ABD emperyalizmi tüm bu adımlarla bir yandan bir dizi yeni stratejik mevzi ve üstünlük elde etmeyi, öte yandan ise bunun da yardımıyla muhtemel rakiplerini denetim altında tutmayı ve onları kendine tabi kılmayı amaçlıyordu. Onun geride kalan yıllar içinde bu amaçlar doğrultusunda önemli bir dizi başarı elde ettiği bir gerçektir. Doğu Avrupa ve Balkanlar adım adım ele geçirilmiş, Rusya Kafkasya'yı içerecek tarzda kuşatılmış, Irak ve Afganistan'a el konulmuş, NATO'ya bu amaçlar doğrultusunda yeni bir biçim verilmiş, dahası, tüm bunlar arada baş gösteren çeşitli sorunlara rağmen Avrupa ve Japonya üzerindeki denetim korunarak başarılmıştır.

Ama bu aynı politikada belirli sınırlara gelindiği ve kaçınılmaz bir gerilemenin başladığı da bir başka gerçektir. Bu tersine dönüşün temel dinamiği, hiç kuşku yok, emperyalist müdahale ve işgallerin hedefi olan halkların ezilemeyen direniş oldu. Irak ve Afganistan, ele geçirilmiş iki mevziden çok, ABD'ye sürekli güç ve itibar kaybettiren iki batakır artık. Filistin ve Lübnan halklarının ABD destekli siyonist savaş makinesine karşı direnişi tüm çabalara rağmen ezilemiyor. Öte yandan, Avrasya seferine çıkarak dünya imparatorluğu kurmak isteyen ABD, uzun on yıllar kendisi için uyumlu bir "arka bahçe" oluşturduğu Latin Amerika'da giderek daha çok güçlenen ve gücünü de dolaysız halk desteğinden alan bir muhalefetle yüz yüze kalmıştır ve halen buna karşı ne yapacağını bilememektedir.

Halklar cephesinden gelen tüm bu direnmeler, etkilerini emperyalist dünyanın iç ilişkileri üzerinde de dolaysız

olarak gösterdiler. Irak savaşına bazı emperyalist güç odaklarının muhalefetine rağmen ve onları hiçe sayarak giren Amerikan emperyalizmi, çok geçmeden bir batağa battığını görünce, dönüp onların desteğini istemek ve atacağı yeni adımlarda onların çıkar ve beklentilerini hesaba katmak zorunda kaldı. Küstah bir meydan okumanın ve dünya politikasını bundan böyle tek yanlı olarak kendi başına belirleme iddiasının ardından düştüğü bu durum onun için ciddi bir zaafiyetin göstergesi oldu.

Gelinen yerde ise, bugüne kadar kendi gerici-emperyalist çıkarlarını ABD ile bağdaştırmaya, herşeye rağmen onun suyundan gitmeye, onu cepheden karşıya almamaya, bu kaygıyla onun çeşitli emperyalist girişimlerini desteklemeye ya da en azından sineye çekmeye özen gösteren emperyalist güçlerden birinin ilk kez olarak açık bir meydan okuması söz konusudur. Rusya'nın Gürcistan'a yönelik ezme harekâtı bunun ifadesi oldu ve emperyalistler arası ilişkilerde yeni bir dönemin başlangıcını işaretledi.

Emperyalist dünyanın kendi iç ilişkileri bakımından bu son gelişmenin açık anlamı, sistemde kendini giderek daha belirgin bir biçimde gösteren bir hegemonya krizidir. İlk kez olarak emperyalist güçlerden biri, fiili bir tutumla, sıcak bir savaşla, hegemon güç olan Amerikan emperyalizminin karşısına dikilmiştir. Bu yeni bir durumdur ve kendi türünden bir ilk örnektir.

Kuşkusuz yıllardır sonu gelmeyen bir kuşatma saldırısına maruz kalan Rusya her aşamada buna bir biçimde itiraz etmiş, tepki göstermiş, kendi hak ve çıkarlarına özen ve saygı gösterilmesini talep edip durmuştur. Fakat ilk kez olarak, bunu ABD'den dilemek yerine, onun piyonu durumundaki bir devlete karşı kendi savaş makinesini harekete geçirmek ve kendisine yönelik kuşatmayı pekiştirmeye yönelik ABD destekli bir saldırıyı püskürtmek yoluna gitmiştir. Tümünüyle yeni ve büyük anlam yüklü olan gelişme budur. ABD yönetiminin gösterdiği sert tepki ve savurduğu ağır tehditler de, bu gelişmenin taşıdığı özel anlam ve önemin bir doğrulanmasıdır.

Emperyalist dünyanın kendi iç ilişkileri bakımından bugünkü durumun kendine özgü yanı şudur: Gerileyen, güç, etki alanı ve prestij kaybeden ABD'nin emperyalist dünya üzerindeki hegemonyası sarsıntı geçirmektedir. Fakat bunu ondan devralmaya yeltenecek, bu amaçla onunla başa gürüşmeye yönelecek herhangi bir emperyalist güç de ortada yoktur. Bu anlamda ABD hala da rakipsizdir. ABD'den rahatsız olan, çıkarları onunla çelişen emperyalist güçler, bugün için daha çok da Rusya ile Çin, yeni hegemon

güçler olarak onun yerine geçmeyi değil fakat dünyaya hükmetme gücünü onunla paylaşmayı talep etmektedirler. Vladimir Putin'in 43. Münih Güvenlik Konferansı'ndaki (Şubat 2007) büyük yankı yaratan konuşmasında dile getirdiği "çok kutuplu dünya" istemi de bunun ifadesi idi. İstem yeni değildir, fakat ilk kez olarak fiili bir tutumla somut bir anlam kazanmıştır, yeni olan budur.

ABD gerileyen bir hegemon emperyalist güçtür, fakat bunu rağmen de halen çok güçlüdür ve kendi yerini almayaya heveslenecek çapta bir emperyalist rakipten de yoksundur. Bu ikili durum onun saldırganlığını şiddetlendiren bir etki yaratmakta, son kriz vesilesiyle de görüldüğü gibi uluslararası ortamı tehlikeli biçimde germektedir.

Olayların yakın gelecekte tam ne yönde seyredeceği henüz belli değildir. ABD peş peşe attığı adımlarla (Polonya antlaşması, Ukrayna ve Gürcistan'a NATO üyeliği vaadi, Gürcistan'ı yeniden silahlandırma hazırlığı, Karadeniz sularına çıkma isteği ve girişimi vb.) halen gerilimi fütursuzca tırmandırmaktadır. Yine de, özellikle çıkarları bugün için Rusya ile bu türden bir karşı karşıya gelişeye uygun düşmeyen Almanya ve Fransa'nın girişimleriyle, olayların belirli bir düzeyde ve bir süreliğine yatıştırılması da ihtimal dahilindedir. Fakat her halükarda Rusya-Gürcistan savaşı öncesine dönmek olanağı yoktur.

Emperyalist dünyanın iç ilişkilerinde yeni bir dönem kesin olarak başlamıştır.

3 GERİLİM, MİLİTARİZM VE SİLAHLANMA YARIŞI

Son gelişmelerin bugünkü gerilimli uluslararası ortamın ötesindeki en dolaysız sonuçlarından biri, militarizmin dizginlerinden boşalması, tüm dünyayı hummalı bir yeni silahlanma yarışının sarması olacaktır. Bu yöndeki eğilimin özellikle Balkanlar'a emperyalist müdahaleden, yani son on yıldan beri zaten sürekli tırmanmakta olduğu gözönünde bulundurulursa, son gelişmelerin ardından bu hiç de şaşkırtıcı bir sonuç olmaz.

Gürcistan savaşı ile başlayan yeni uluslararası gerilim halen tırmanışını sürdürüyor. Rusya, ABD ve NATO cephesinden birbirini izleyen uyarılara ve tehditlere aldırılmayarak, Gürcistan savaşı ile yaptığı çıkışı tüm sonuçlarına götürmek kararlılığını gösterdi. Abhazya ile Güney Osetya'yı bağımsız devletler olarak tanıdı. Bu ise başta ABD olmak üzere batılı emperyalistleri çileden çıkaran yeni bir adım oldu.

Batılı emperyalistler, özellikle de ABD ile İngiltere ikilisi, bu çıkışların karşılıksız kalmayacağını, Rusya'nın mutlaka etkili

biçimde cezalandırılacağını yineleyip duruyorlar. Fakat görüldüğü kadarıyla bu tehditi nasıl somutlayacaklarını da henüz bilemiyorlar. Zira bunu uygulamaya dökmek kuru tehditler olarak savunmak kadar kolay bir iş değil. İlk karşılarında hiç de güçsüz, çaresiz, savunmasız bir güç yok. Tersine, ekonomik açıdan hızla toparlanmış bulunan, büyük bir nükleer kapasiteye dayalı askeri gücünü ise zaten koruyan, özgüvenini yeniden kazanmış bir büyük emperyalist devlet var. Onu cezalandırmak, Taliban Afganistan'ını ya da Saddam Hüseyin Irak'ını cezalandırmaya benzemez.

Öte yandan, etkili bir cezalandırma için öncelikle kendi aralarında bir görüş ve davranış birliğine ihtiyaçları var. Ama batılı kampın kendi içinde bunu sağlamak da kolay değil. Almanya-Fransa ekleninin uzun zamandan beridir ABD'den farklılaşan çıkar ve tercihleri var ve Rusya da burada önemli bir yer tutuyor. Rusya halen onlar için bir tehdit olmaktan çok, çok yönlü ve pek karlı bir ekonomik-ticari iş ortağı. Enerji ihtiyaçlarının önemli bir kaynağı, karlı bir yatırım alanı, büyüyen bir ekonomik pazar. Ayrıca Rusya'dan kendilerine yönelen herhangi bir somut tehdit olmadığı gibi, bu ülke onlar için ABD'nin gevşemek bilmeyen tasallutuna karşı dolaylı bir denge unsuru da. Dahası onlar bugün kendileri için tehdit oluşturmayan bir gücün tam da ABD'nin izlemekte olduğu politikalar nedeniyle giderek bir tehdit haline dönüşebileceğini de görüyorlar. Ayrıca halen olup bitenlerin gerisinde ABD'nin Rusya'yı ölçsüzce ve tahammül sınırlarını zorlayan kuşatma politikasının olduğunu da herkesten daha iyi biliyorlar. NATO'nun genişlemesi olarak da süren ve AB genişlemesini hep de bir adım önden izleyen bu kuşatmanın, ABD payına, aynı zamanda kendilerini ve kendi etki alanlarını denetim altında tutmaya hizmet ettiğinin de farkındalar vb...

Kuşkusuz bütün bunlardan hareketle onlar henüz ABD'nin karşısına çıkacak durumda değiller. Bunu bugün için vakitsiz görüyorlar ve çıkarlarına uygun bulmuyorlar. Bu doğrultuda vakitsiz bir çıkışı Irak savaşı zamanında yapmışlardı ve ABD'den cezasız kalmayacaklarına dair kaba tehditler almışlardı. Neyse ki bunun için bir bedel ödemek yükünden onları Irak direnişi kurtardı ve bu sayede karşılıklı çıkarlara dayalı olarak ABD ile ilişkilerini onarmak olanağını kolayca buldular.

Yine de bu, çıkar çelişkilerinin, bunun sonucu olan politika tercihlerindeki farklılaşmaların ortadan kalkması anlamına gelmiyordu. Genişleyen NATO'nun ağırlaşan iç bunalımı bile bunu başlı başına göstermeye yeter. NATO halen ABD'nin

elinde Almanya-Fransa eksenini denetim altında tutmanın ve böylece AB'yi etkin bir rakip güç olarak sıvırmekten alıkoymanın da en etkili aracı. Fakat yaşamakta olduğu iç bunalımın nedeni de tamı tamına bu.

Şimdilerde ABD, Rusya'nın son çıkışlarını bu denetimi sıkılaştırmanın ve Doğu Avrupa'ya daha ileri düzeyde yerleşmenin bir olanağına çevirmeye çalışıyor. Ne de olsa Doğu Avrupa'ya yeni bir düzeyde yerleşmek, AB projesinin de göbeğine yerleşmek anlamına geliyor aynı zamanda. Almanya-Fransa eksenini kuşkusuz bunun da farkında. Bu nedendir ki onlar mevcut gerilimi tırmandırmanın değil uzlaştırabilmenin ve yatıştırabilmenin yollarını arıyorlar. Bunu bulup bulamayacakları ise ayrı bir sorun. Bu konuda ABD dayatmaları karşısında ayak sürüme dışında fazlaca bir hareket imkanları olduğu söylenemez.

Bu durumda ABD'ye kendi güç ve imkanlarının dolaysız kullanımı kalıyor. Bunun emperyalist açıdan en etkili ve amaca uygun yolu ise militarizmin ve silahlanma yarışının tırmandırılmasıdır kuşkusuz. Rusya'nın cezalandırılacağına yönelik tehditlerin "yeni soğuk savaş" söylemi eşliğinde kullanılması bu açıdan rastlantı değildir. Soğuk savaş sonu gelmez bir silahlanma yarışının eşlik ettiği militarist bir dehşet dengesi üzerinden sürdürülüyordu. Eski "soğuk savaş"ta SSCB'yi bu yolla, çılgınca bir silahlanma yarışı içinde pes etmeye ve giderek yıkma sürüklediklerini düşünenler, şimdi de Rusya'ya karşı bunun bir yenisini gündeme getirmekten söz ediyorlar.

Kuşkusuz gerçekte bu ABD için yalnızca bir bahanedir. Militarizmin ölçüsüzce tırmandırılması emperyalizmin doğasından gelen bir sürekli eğilim olmanın ötesinde, ABD için dünyanın tek süper devleti olarak kalabilme stratejisinin de bir temel gereğidir ve o bu doğrultudaki girişimlerine yıllar öncesinden başlamış bulunmaktadır. Doğu Bloku'nun çökmesi ve Sovyetler Birliği'nin rakip süper güç olmaktan çıkması, ABD'nin militarist politikalarını hafifletemedi. Tam tersine, saptadığı yeni strateji (geleceğin potansiyel rakiplerini bugünden etkisizleştirmek ve denetim altında tutmak) bunun daha da güçlendirilmesini gerektiriyordu. Çöküşün hemen ertesinde büyük bir güç gösterisi halinde sergilenen birinci Körfez Savaşı bunun ifadesi idi. Balkan savaşı ise bu alanda bir dönüm noktası oluşturdu. Yugoslavya'ya boyun eğdiren ve onu bugünkü tam dağılmaya götüren bu savaş ile aynı günlerde, 50. kuruluş yılı vesile edilerek NATO dünya jandarması ilan edildi. Bu gelişmenin silahlanma yarışında yeni bir tırmanmanın da işaret fişegi olduğu bugün daha açık biçimde

Militarizmin ölçüsüzce tırmandırılması emperyalizmin doğasından gelen bir sürekli eğilim olmanın ötesinde, ABD için dünyanın tek süper devleti olarak kalabilme stratejisinin de bir temel gereğidir ve o bu doğrultudaki girişimlerine yıllar öncesinden başlamış bulunmaktadır.

görülebilir.

ABD bununla da yetinmedi; tüm büyük emperyalist güçlerin kendisi ile uyumlu davranmaya büyük özen gösterdikleri bir evrede, tutup durduk yerde "Füze Savunma Kalkanı" projesini gündeme getirdi. Sanılabileceği gibi şimdiki neo-faşist savaş çetesi döneminde değil, fakat tam da onu önceleyen Clinton döneminde. Bush yönetimiyle birlikte bu proje daha güçlü bir biçimde uygulamaya geçirildi. Böylece ABD yönetimi SSCB ile 1972'de imzalanan Antibalistik Füze Antlaşması'nı (ABM) tek yanlı olarak geçersiz ilan etmiş oldu. Bunun genel bir silahlanma yarışını tırmandıracağını bile bile. Bütün bunlar olurken ortada henüz ne 11 Eylül saldırıları ve ne de İran'dan gelen sözde nükleer tehdit vardı.

ABD'nin başını çektiği ve dünya ölçüsündeki saldırgan politikalarıyla çok yönlü olarak kıskırttığı silahlanma yarışının bugünkü tablosu ortadır. Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü'nün (SIPRI) son raporuna göre, askeri harcamalar son 10 yıl içinde yüzde 45 oranında artarak 2007 yılı itibarıyla 1 trilyon 339 milyar dolar düzeyine çıkmış bulunmaktadır. Bu rakam resmi savunma bütçesi tutarlarından oluşmaktadır ve dolayısıyla gerçeği tam olarak yansıtmamaktadır. Ayrıca iç güvenlik adı altında yapılan ve gerçekte militarist aygıtı toplamında büyütme ve güçlendirmeye hizmet eden harcama rakamları da bu toplama dahil değildir. Buna rağmen ortadaki rakam devasa boyutlardadır. İki kutuplu dünya, yani dehşet dengesine dayalı o soğuk savaş döneminde bile bu

rakama ulaşılmamıştı. Bu, militarizmin ve silahlanmanın hiç de yalnızca iki kutuplu dünyanın bir sorunu olmadığını, tam da kapitalist emperyalizmin özsel eğilimleri ve ihtiyaçlarıyla sıkı sıkıya bağlantılı olduğunun en dolaysız bir kantıdır.

Tahmin edileceği gibi, resmi rakamlara göre 2007 yılı itibarıyla 1 trilyon 400 milyara ulaşmış bulunan bu askeri harcamalarda ABD açık arayla önde bulunmaktadır. Tek başına dünyadaki toplam askeri harcamaların yarısına yakını (yüzde 45) o yapmaktadır. (SIPRI verilerine göre 2007, ABD'nin 2. Dünya Savaşı'ndan beri silahlanmaya en fazla harcama yaptığı yıl oldu). Onu ise, tüm saldırı, savaş ve işgal eylemlerinde onunla ayrılmaz bir ikili oluşturan emperyalist vasalı İngiltere izlemektedir (İngiltere'yi ise sırasıyla Çin, Fransa, Japonya, Almanya ve Rusya...).

Bu emperyalist ikilinin aynı zamanda dünyanın en büyük iki silah satıcısı olmaları da ayrıca dikkate değerdir. Emperyalizm için militarizm yalnızca dünyaya egemen olmanın vazgeçilemez bir aracı değil, aynı zamanda son derece karlı bir ekonomik faaliyet alanıdır da.

Başta ABD olmak üzere batılı emperyalist metropollerde ekonomilerin genel bir durgunluğa ve daralmaya girdikleri şu dönemde, militarizmin tırmandırılması ekonomik bir ihtiyaç olarak da kendini dayatmaktadır.

Bundan yaklaşık 20 yıl önce, Sovyetler Birliği'ni hızlı bir yıkılışa götüren sürecin baş aktörü olarak Gorbaçov, insanlığa "militarizmsiz bir kapitalizm" ve "savaşsız bir emperyalizm" üzerine vaazlar ve

riyordu.

Kuşkusuz buna inandığından değil, fakat başında bulunduğu devletin o günkü açmazları çerçevesinde gerici ve aldatıcı bir politik söylem olarak. Aradan geçen 20 yıl ve bugün varılan yer, kapitalizmin militarizmsiz, emperyalizmin savaşsız olamayacağını tüm tahminleri aşan bir açıklık ve kesinlikle kanıtladı.

Böylece militarizmin ve savaşların kapitalizmin özüne ilişkin olgular oldukları, kapitalizmin, hele de emperyalist kapitalizmin militarizmsiz ve savaşsız düşünülmemeyeceğini ortaya koyan Marksizmin bilimsel teorisini doğruladı.

TKİP Programı bu temel önemde gerçeği şu şekilde ifade etmektedir:

"Emperyalist tekeller arasında dünya ölçüsünde süren kıyasıya rekabet, büyük emperyalist devletler arasında pazarlar, hammadde kaynakları, karlı yatırım alanları ve genel olarak nüfuz alanları uğruna şiddetli mücadele biçimini aldı.

Eşitsiz gelişmenin şiddetlendirdiği bu mücadele, görülmemiş boyutlara varan militarizmin ve dünya egemenliği uğruna verilen emperyalist savaşların kaynağı haline geldi." (s.21)

Bugünün dünyasında olup bitenlerin özü ve esası, tarihin sınavından geçmiş bu temel önemde bilimsel doğrular üzerinden kavranabilir ancak.

(*Kızıl Bayrak*, Sayı: 2008/33-35, 14-28 Ağustos 2008)

Parti Değerlendirmeleri-3, Der: H.

Firat,

Eksen Yayıncılık 2009, s.255-77

Ukrayna savaşı ve AB'nin ikiyüzlülüğü

ABD emperyalizmi ve onun güdümlündeki savaş aygıtı NATO'nun özel kışkırtmaları sonucu başlayan Ukrayna savaşı devam ediyor. ABD ve onun hizmetindeki NATO'nun, batılı emperyalistlerin ve onların uşaklığını yapan Ukraynalı neonazilerle Rusya'nın ortak eseri olan bu savaş uzadıkça, batılı emperyalistlerin ikiyüzlülüğü de katlanılmaz hal alıyor. ABD, NATO ve AB tarafından her açıdan desteklenen ve Rusya'ya karşı kullanılan Ukrayna, emperyalist nüfuz mücadelelerinin bir sahnesidir. Bizzat sorumluluğunu taşıdıkları halde savaşın yarattığı insani ve maddi yıkımı tam bir arsızlıkla istismar ediyorlar.

Savaşın önce ve hala Ukrayna'yı Rusya'ya karşı rezilce kullananlar aynı zamanda onu tepeden tırnağa silahlandırma için yarışıyorlar. Savaşı durdurmayı gerektiren adımlar atmak bir yana savaşı her yönüyle kışkırtıyorlar. Ukrayna'yı silaha boğup savaşın uzaması ve bu yolla Rusya'nın batağa saplanması için kirli planlar yapıyorlar. Savaşın doğrudan tarafı ve sürdürücüleri olan AB'li emperyalistler, iğrenç yalanlar eşliğinde "halkların kendi kaderini tayin hakkının", "ulusal egemenliğin" ve "uluslararası hukukun" ihlali üzerine ikiyüzlülüğün en rezil örneklerini sergiliyorlar.

ABD ve batı emperyalizmi, temel bir hak olan "ulusların kendi kaderini tayin hakkı"nın ve ulusların "egemenliği"nin barbarca ihlalleriyle dolu kanlı bir tarihin sorumluları ve bugünkü devamcılarıdır. Afganistan, Irak, Suriye, Libya, Kürdistan, Filistin vb. bunun güncel örnekleridir. Şimdi Ukrayna savaşı üzerinden "uluslararası hukuk" sahtekârlığıyla Putin-Rusya düşmanlığını körükleyenler, işi Rus halkına karşı histerik bir düşmanlığa varıdırıyorlar. Avrupa'da, özellikle de Almanya'da Rusça konuşanlara karşı fiili saldırıların başladığını ve bunun güçlenerek devam etme tehlikesi taşıdığını Avrupa medyası ve kimi ülkelerin istihbarat birimleri bildiriyor.

"MODERN AVRUPA"DA IRKÇI HEZEYAN

Sahte demokrasisi övgülere konu olan "özgürlükler" diyarı Avrupa, Ukrayna savaşı nedeniyle de ırkçılığa sahne oluyor. Rusya'ya karşı tutum almadığı için dünyaca ünlü orkestra şefi ve Pu-

tin'i kınamadığı için de New York'ta Rus opera sanatçısı görevden alınabiliyor, Rus sporcuları FIFA'dan atılıyor. Basın özgürlüğünü dilinde düşürmeyenler Rus basınına (Sputnik ve RT televizyon kanalı) yasaklar getiriyor. Rusya vatandaşlarını işten atmakla tehdit ediyor ve atıyor da. Savaşın yol açtığı mülteci dramında da ırkçılık sergiliyor. Ukrayna'dan gitmek isteyen Afrikalılar trenlere alınmıyor. Sınırlarda bunun ibretlik örnekleri yaşanırken haber spikerleri de "ölenler Suriyeli değil" diyerek ırkçılıkta ve yüzüzlükte yarışıyor.

Ukrayna'nın eski başsavcısı David Sakvarelidze, BBC canlı yayınında "her gün sarı saçlı ve mavi gözlü Avrupalı insanların ve çocukları öldürüldüğünü görüyorum" deyip "duygu dolu" olduğunu söylerken, BBC'nin sunucusu "Tabii ki hislerinizi anlıyorum ve saygı duyuyorum" diyerek ırkçılığın bir başka örneğini sergileyebildi. ABD merkezli CBS NEWS muhabiri Charlie D'Agata ise canlı yayında "Burası on yıllardır kaosla yaşayan Irak veya Afganistan değil. Burası ... medeni Avrupalılara has bir kent" deyip ırkçılık kusabildi. İngiltere'den ITV News muhabiri Lucy Waston da "burası gelişmekte olan bir üçüncü dünya ülkesi değil, burası Avrupa" ifadeleriyle ırkçı meslektaşını yalnız bırakmadı. Fransız gazeteci Ulyse Gosset'i ise yaptığı bir yayın sırasında "21. yüzyıldayız, bir Avrupa şehrindeyiz ve sanki Irak'ta ya da Afganistan'daymışız gibi seyir füzesi ateşi var, hayal edebiliyor musunuz!" diyebildi. Avrupa burjuvazisininin duygularına da tercüman olan bu rezalet, "modernlik" adına pazarlanıyor. Alman emperyalizminin alnına silinmeyecek şekilde kazınan Hitler faşizminin ruhu adeta canlandırılıyor.

ılıyor.

Savaşın acılarını ve yıkımını yaşayan Ukrayna halkı ve emekçileri, Avrupalı emperyalistlerin mülteci politikalarının istismarına da konu ediliyor. Bizzat kendilerinin neden olduğu savaşlar nedeniyle onmilyonlarca insan yerlerini-yurtlarını terk edip güvenli yaşam alanı olarak Avrupa'ya gelmek istediklerinde karşılına aşılmaz duvarlarla çıkarlar, binlercesinin yollarda ölümlerine neden olanlar, yüzbinlercesini çadırlarda insanlık dışı koşullarda yaşamaya mahkum edenler, yüzbinlerce Ukraynalı mülteciyi kabul edeceklerini söylerken de ırkçılıklarını sergiliyorlar.

"AHLAKI YÜKÜMLÜLÜKLER" YA DA EN BÜYÜK KATLIAMLARIN FAİLLERİ

Ukrayna savaşı aynı zamanda devasa bir silahlanmanın bahanesi yapılıyor. Alman emperyalizmi anında 100 milyarlık savaş bütçesi açıklayarak Alman ordusunun dünya çapında bir müdahale ordusuna dönüşmesini hızlandırmak, her yolla geliştirip güçlendirmek istiyor. Zira tüm emperyalistler emperyalist hegemonya savaşı çerçevesinde silahlanıp savaşa hazırlanıyorlar. Ukrayna'ya yönelik saldırı başladığında, Alman başbakanı Olaf Scholz, "Şu anda Avrupa'da 75 yılı aşkın süredir yaşamadığımız bir savaşın başlangıcına tanık oluyoruz" demişti. Avrupa'da "savaşın başlangıcı"na tanık olunduğuna ve bunun da bir dünya savaşı riski taşıdığına göre, hummalı bir silahlanma yarışı ve savaş hazırlığı ihtiyacı haline gelmektedir.

Aslında Avrupa'daki savaşın başlangıcı Ukrayna değil, Yugoslavya idi. NATO ve müttefiklerinin, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra tarihteki en büyük hava operas-

yonlarından biri, Avrupa topraklarında gerçekleştirilmişti. Dolayısıyla Avrupa'da Pandora'nın savaş kutusunu Almanya'nın katılımıyla NATO açmıştı. Rusya'nın şu anda Kiev, Kharkiv ve Ukrayna'nın diğer şehirlerinde yaptığı kaç mislisini Belgrad'ı ve diğer şehirleri bombalayarak Almanya ve NATO yapıyordu. O zamanlar Yugoslavya'ya yapılan saldırı "ahlaki bir yükümlülük" olarak sunulmuş, sözde yaklaşan bir "insani felaket"i önlemek gerekçesiyle meşrulaştırılmıştı. Haftalardır tiksindirici bir ikiyüzlülükle istismar edilen çocuklar ve siviller de bombardmanların kurbanları arasındaydı ve kentler harabeye çevrilmişti.

Yugoslavya yakılıp yıkılırken, şu anda Ukrayna'dan yaşanan vahşetin beteri sergileniyordu. Sivil nüfusa karşı kullanılan msket bombalarıyla "insani felaket" "önleniyor", Kosovalı Arnavutlara "demokrasi ve özgürlük" götürülüyordu. Bunlar yapılırken dönemin Yeşiller partisinden dışişleri bakanı Fischer, Yugoslavya'ya yapılan barbarca saldırıyı haklı çıkarmak için "Her zaman dedik ki, bir daha savaş asla!", ama aynı zamanda her zaman "Bir daha asla Auschwitz dedik" demişti. Yaşananlar ise bunun tersini kanıtlamaktadır. Alman emperyalizmi şu sıralar militarizm, saldırganlık ve savaş kışkırtıcılığının başını çekiyor. Auschwitz'lere varma potansiyeli taşıyan neonazi faşist hareket de bizzat Alman emperyalist devletin yönlendirmesi ve desteğiyle güç kazanıyor.

Rus emperyalizminin savaş suçu işlediğini söyleyen ve sivillerin katliamı üzerine konuşanlar, öncesi bir yana, '90'lardan itibaren dünyanın dört bir yanını kana ve savaşa bulayıp yüzbinleri kırımdan geçirenler, kimi yerlerde de işi soykırıma varıdırandırlar. Sadece tarihte değil, günümüzde de sivil halkın ve çocukların kitleler halinde imha edilmesinin en büyük suçluları, ABD, NATO ve AB'li emperyalistlerdir. Bugün Ukrayna'daki savaşı ve sivil katliamları istismar eden emperyalist batı bloku, tarihteki ve günümüzdeki en kanlı ve kitlesel insan kırımlarının biricik suçlularıdır. Onların kitlesel sivil ölümlerine ilişkin suç dosyaları ürkütücü düzeyde kabarıktır. Milyonlarca insanın kırımdan geçirilmesinin sorumluları, Afrika'da ve Ortadoğu'da vahşet sergilemeye devam etmektedirler.

Ukrayna'da emperyalist savaşın yıkımları derinleşiyor

Yıllardır ABD-AB ve NATO emperyalist bloğunun doğu Avrupa'daki yayılmacı provokatif adımları devam ederken, bunu gerekçe gösteren Rus emperyalizmi Ukrayna'ya saldırdı. Emperyalist haydutların çıkar çatışmalarının bir sonucu olarak başlayan savaş on gündür bütün yıkıcılığı ile devam ediyor.

Emperyalist hegemonyanın savaş alanına çevrilen Ukrayna'da yıkımlar her geçen gün daha da derinleşirken emperyalist batı bloku bu savaşın uzaması için para, silah ve mühimmat olmak üzere Ukrayna'daki gerici nazi artığı iktidarı her açıdan destekliyor. Yanısıra doğu Avrupa'daki NATO üyesi ülkelere binlerce asker ve ağır silahlar konumlandırıyorlar. Yetmiyor Finlandiya, İsveç gibi ülkeleri de NATO'ya dahil etme çabaları sürüyor. ABD emperyalizminin strateji uzmanlarının yıllar önce yazdıkları "Rusya'nın Ukrayna üzerinden bir savaşa çekilmesi ve bu savaş yoluyla yıpratılıp güçten düşürülmesi" planı bu gün uygulanıyor.

***

Bütün şiddetiyle devam savaş milyonlarca insanı mülteci durumuna düşürüyor. BM Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin verilerine göre 24 Şubat ile 4 Mart tarihleri arasında 1 milyon 368 bin kişi Ukrayna'dan komşu ülkelere geçti. Bu rakamlara Donetsk ve Lugansk bölgelerinden Rusya'ya geçenler eklendiğinde göç edenlerin sayısı 2 milyona yaklaşıyor. Emperyalist ülkeler tarafından NATO'ya üye yapılacağı ve her türlü desteğin verileceği sözleri ile kışkırtılan Ukrayna'daki işbirlikçi iktidar daha savaşın onuncu gününde tarafından yüzüstü bırakıldıktan sonra, ölüme terk edildiklerinden yakınmaya başladı.

Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenski dün yaptığı açıklamada NATO'ya "sert" tepki göstererek şu ifadeleri kullandı: "Yeni saldırıların ve kayıpların kaçınılmaz olduğunu bilen NATO, bilinçli bir kararla Ukrayna'nın hava sahasını kapatmama kararı aldı. Bugünden itibaren ölenlerin hepsi sizin yüzünüzden ölecek! İttifakın bugün yapabildiği tek şey, Ukrayna için tedarik sisteminden 50 ton dizel yakıt göndermekti. Muhtemelen Budapeşte Memorandumu'nun daha iyi yanmasını sağlamamız için. Ortak Avru-

pa'mız için özgürlüğümüz için ortak özgürlüğümüz için dökülen litrelerce kanımız için litrelerce yakıtla kendinizi bizden koruyamazsınız."

Zelenski yaptığı bu açıklamalar aynı zamanda savaş çıkmadan önce emperyalist ülkelerle yapılan gizli görüşmelerde kendilerine ne türden sözler verildiğini de ortaya koymasından dikkat çekicidir. Buna karşın Zelenski kuklasının taleplerinin karşılanmayacağı bilinen da bir durum. Zira böyle bir adım Rusya ile ABD-NATO savaşının başlamasına anlamına gelecektir. Nitekim Vladimir Putin son açıklamasında bunu açıkça dile getirdi. "Uçuşa yasak bölge ilan edilirse NATO ile savaşmak zorunda kalacağız" ifadelerini kullanan Putin, sorunun nasıl da tehlikeli bir hal aldığı gözler önüne serdi. Böylece bir durumda, nükleer savaşı tetikleyecek bir istekte bulunan Zelenski'nin iyice zıvanadan çıktığı görülüyor.

***

Savaşın faili ABD'nin Dışişleri Bakanı Antony Blinken, Polonya'da Ukrayna Dışişleri Bakanı Dmytro Kuleba ile görüştü. Savaşa körükle giden Biden yönetiminin savaşı uzatma politikası uyguladığı dikkate alındığında, bu görüşmenin hayra alamet olmadığı açık. Nitekim görüşme sonrasında yapılan açıklamaya göre Blinken Ukrayna ile "dayanışma" göstermek için bölgeye gelmiş. Görüşmede ise ikilinin, Kiev'e daha fazla silah yardımı ile Rusya üzerinde uluslararası baskıyı artır-

ma konusunda konuştukları kaydedildi. Bu da ABD'nin "daha uzun savaş, daha çok yıpranmış Rusya, yakılıp/yıkılmış Ukrayna" şeklinde özetlenebilecek politikasının devam ettiğine işaret ediyor.

***

Savaş devam ederken Rusya ve Ukrayna temsilcileri barış görüşmeleri için ikinci kez bir araya geldiler. Son görüşmede ortak alınan karar gereğince savaş bölgesinde mahsur kalan sivillerin tahliyesi için geçici olarak ateş kes ilan edildi. Rusya Savunma Bakanlığı, Moskova saatle 10.00 itibarıyla Mariupol ve Volnovaha'dan sivillerin çıkması amacıyla geçici ateşkes uygulayacaklarını duyurdu. Açıklamada ayrıca insani koridorlar ve çıkış güzergahları konusunda Ukrayna tarafı ile mutabakata varıldığı ifade edildi. Anlaşmaya varılmasına rağmen, Ukrayna'daki ırkçı grupların Volnovaha ve Mariupol'de açılan insani yardım koridorlarından sivillerin çıkışını engellediği belirtildi. Rusya savunma bakanlığı sözcüsü Mizintsev, Ukraynalı milliyetçi milisler tarafından yaklaşık 5 bin yabancının canlı kalkan olarak rehin alındığı iddia etti. Ukrayna yönetimi ise Rusya'nın ateşkese uymadığını iddia etti. Neo-nazilerin sivilleri kalkan olarak kullandığı dikkate alındığında, bu güçlerin sivillerin tahliyelerini engellemeye çalışması muhtemeldir. Bu arada görüşme heyetinde bulunan birini ırkçılar tarafında öldürülmesi de dikkat çeken gelişmelerden biri

oldu. Heyetler arası üçüncü görüşmenin Pazartesi günü gerçekleştirileceği bildirildi.

***

Rus ordusu Ukrayna'da operasyonlarını yoğunlaştırırken emperyalist ülkelerde Rusya'ya yönelik yaptırımları her geçen gün daha da derinleştiriyor. Rusya'ya yönelik uygulanan kapsamlı yaptırımlara ilişkin açıklamalarda bulunan Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov Batılı ülkelerle Rusya arasındaki ilişkilerin yaptırımlarla gerilediğini vurgulayarak, "Ancak bu, Rusya'nın izolasyonu anlamına gelmez. Dünya, Avrupa ve ABD'nin herhangi bir ülkeyi, özellikle de Rusya kadar büyük bir ülkeyi izole edemeyeceği açıktır" dedi. Peskov, ABD'nin Rus petrolüne yönelik yasaklar getirebileceği iddialarını da değerlendirerek, "Bu küresel enerji piyasalarını oldukça sarsabilecek bir durum. Bu oldukça ciddi sonuçlara yol açar" diye konuştu.

Emperyalistler arasındaki egemenlik ve çıkar çatışmasının sonucu başlayan bu savaş Ukrayna'nın yıkımı pahasına çıkartılmıştır. Yazık ki, bir kez daha savaşın acılarını bölgenin mazlum halkları çekmektedir. Bu savaştan ne Rus ne de Ukraynalı emekçilerin çıkarı vardır. Bu anlamıyla emperyalist savaşlara son verilecek biricik güç başta savaşan ülkelerin emekçileri olmak üzere dünya halklarının birlikte mücadelesidir.

Ukrayna üzerinden dillendirilen “nükleer tehlike”

Rusya ile Ukrayna arasında Antalya’da yapılan görüşmede taraflar birbirlerine karşılıklı suçlamalarda bulundu. “Beklenen ateşkes kararı” ise çıkmadı.

Ukrayna, “aynı formatta” yeniden görüşmeye hazır olduğunu açıklarken, Rusya’nın taleplerini ‘teslimiyet dayatması’ olarak niteledi.

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, “Ukrayna’nın tarafsızlığını talep ediyoruz” dedi. Lavrov, “Rusya’nın güvenliğinin NATO tarafından tehdit edilmesi nedeniyle operasyona mecbur bırakıldık” açıklaması yaptı. “Nükleer savaş çıkar mı” sorusuna “Buna inanmak istemiyorum ve inanmıyorum” yanıtını verdi.

Nükleer savaş çıkar mı, çıkmaz mı bilinmez ama Ukrayna üzerinden bunun dillendiriliyor ve tartışılıyor olması bile başlı başına büyük bir tehlike arz ediyor.

“NÜKLEER SAVAŞ RİSKİ”

Nükleer savaş riski 2. Dünya Savaşı’ndan bu yana hiç olmadığı kadar kapıya dayanmış görünüyor. ABD ve NATO’nun SSCB’yi çevreleyen ülkelere balistik füzeler yerleştirmesine tepki olarak 1962 yılında Sovyetler Birliği Küba’ya füze yerleştirmek istemiş, ABD bunu savaş gerekçesi saymıştı. “O kriz” siyasi literatüre “Küba Füze Krizi” olarak geçti. O dönemde “iki kutup”, NATO ve Varşova paktları karşı karşıya gelmiş ve bir nükleer savaş tehlikesi belirmişti. Bugün bu tehlikenin o günden daha da büyük olduğu yönünde değerlendirmeler var. Tarihçiler o günkü krize “savaşsız bir çözüm” bulmak için her iki kutbun da olağanüstü çaba harcadıklarını belirtiyorlar.

Bugün ABD-NATO çözümden uzak bir strateji izleyerek, Rusya’yla Ukrayna’da fiili olarak karşı karşıya gelmiş bulunuyor ve ölümcül bir pervasızlıkla hareket ediyorlar.

NATO’nun Rusya’yi çevreleyen ülkelere doğru genişlemesi, Ukrayna’yi NATO’ya dahil etmeye yeltenmesi, Rusya’nın “her şeyi göze alarak” Ukrayna’ya saldırı başlatmasına neden olmuştur. ABD ve Batılı emperyalistler Rusya’yi kendi minderlerine çektiklerini varsayarak, bu savaşı nükleer tehlikenin büyümesi, ölüm ve felaketlere rağmen, zamana yayarak Rusya’yi “çaptan düşürmenin” imkanı sayıyorlar. Rusya ise “nükleer gerilim” ve “enerji kozu” ile NA-

TO’yu müzakere etmeye ve taviz vermeye zorlayabileceğine inanıyor.

Jeopolitik çıkar çatışmaları ve iç krizlerin derinleşmesi nedeniyle Ukrayna’da savaşa tutuşan emperyalist güçler en azından şimdilik geri adım atmaya niyetli görünmüyorlar.

ABD ve Batı, Rusya’yi “tuzağa” düşürdüklerini var sayıyor ve savaşı uzatarak Rusya’yi ekonomik siyasi ve askeri alanlarda yıpratmayı planlıyorlar. ABD ve Batı’nın yaklaşımı, krize çözüm bulmak değil, karşıtını “çaptan düşürmeye” odaklı olduğu için, manşetlerinden eksik etmedikleri “sivil ölümler ve göç” umurlarında değil. NATO ve ABD bu savaşın doğrudan tarafıdır. Daha da ötesi bu savaşın doğrudan sorumlusudurlar.

“Bu emperyalist savaşın gerçekte iki ana emperyalist tarafı vardır. Savaşın dışında gibi duran, gerçekte ise askeri ni bizzat göndermek dışında her şeyi ile sürmekte olan savaşın içinde olan öteki taraf, ABD emperyalizmi ve NATO’dur.”

NATO ve Avrupa Birliği üyelerinin çoğu dahil olmak üzere 20’den fazla ülke, Ukrayna’yi tanksavar füzeleri, uçaksavar sistemleri ve diğer savaş ekipmanları ile donatıyorlar. Yüz milyonlarca dolarlık ‘yardım’ gönderiyorlar. Emperyalist savaş stratejisi için akıl hocalığı yapanlar, Ukrayna’yi “Rusya’nın Afganistan’ına” dönüştürme planlarının gerçeğe dönüşme yolunda ilerlediğini var sayıyor ve bunun sevincini yaşıyorlar.

Savaşın tüm acılarını yaşayan Ukrayna halkına yönelik yapılan “sempati beyanları” iğrenç bir ikiye bölme taktiklerinden başka bir şey değil. Çünkü savaşı uzatma takti-

ği, Ukrayna’nın cehenneme çevrilmesi ve Neo-Nazilerin daha çok üreyeceği bir bataklığa çevrilmesi anlamına geliyor. Zira Afganistan benzetmesinde madalyonun öbür yüzünde 44 yıldır cehennem içinde kavrulan bir ülke gerçeği var. Sovyetler Birliği’ni zayıflatmak için Afganistan’ı kurban etmişlerdi. Rusya’yi zayıflatmak için şimdi ise Ukrayna, ABD ile suç ortaklarının emperyalist jeo-stratejik hesapları uğruna kurban ediliyor.

ABD bunun için savaşı adım adım hazırladı. Savaş çıkmadan aylar önce ABD ve NATO Ukrayna’yi “gelmekte olan” savaşta kullanmak üzere cephaneliğe çevirdiler. Yıllar öncesinde de Ukraynalı Neonaziler ABD’de eğitilerek bu savaşa hazırlandı.

2014’te Batılı emperyalistlerin desteği ile gerçekleştirilen darbeden birkaç yıl sonra iktidara getirilen Neonazi işbirlikçisi Zelenski eliyle Ukrayna, ABD ve NATO için bir “ileri karakola” dönüştürüldü. Bu süreç 2021’de hız kazandı ve savaşa ramak kala muazzam derecede yoğunlaştı. *Washington Post* gazetesine sızdırılan belgelerde, 2021 yılında ABD’nin Ukrayna’ya 1 milyar dolardan fazla askeri yardım taahhüdünde bulunduğu ve bunun önemli bir kısmının yapıldığı belirtildi. *Washington Post*’un yayınladığı askeri ‘yardım’ listesinde radarlar, güdümlü havan topları, güvenli radyolar, elektronik teçhizat, tıbbi teçhizat, askeri araçlar, helikopterler ve füze savunma sistemi var.

Savaş borazanlığı yapan Batı’nın teknelci medyasında bunlara rastlamak elbette mümkün değil. Olsa bile “Rusya’nın saldırganlığına önlem almak” için

deklare ediliyor. ABD ve Batı’nın teknelci medyası Rusya karşıtı kara propaganda ile hem baskı yaratma ve hem de daha saldırgan önlemlere meşruiyet sağlamaya çalışıyor. Irkçılık hortlatılıyor, Rus düşmanlığı ‘olağan’ hale getiriliyor ve iş Putin’e suikast çağrılarını yapma noktasına kadar varırılıyor.

ABD’nin Cumhuriyetçi senatörü Lindsey Graham, Putin’e suikast çağrısında bulundu. Demokrat Senatör Joe Manchin uçuşa yasak bölgenin değerlendirilmesi gerektiğini söylüyor.

Cumhuriyetçi Senatör Marco Rubio, “uçuşa yasak bölge uygulanması 3. Dünya Savaşı’nın başlaması anlamına gelir” dese de Cumhuriyetçilerle Demokratlar el ele adeta 3. Dünya Savaşı’na çanak tutuyorlar.

EMPERYALİST SAVAŞA YARATILMAK İSTENEN “KİTLE DESTEĞİ”

Avrupa’da ve Dünya’nın birçok yerinde gerçekleşen savaş karşıtı eylemleri teknelci basın savaş karşıtlığından Rusya karşıtlığına çevirmeye çalışıyor.

Savaşa büyük bir dezenformasyon kampanyası eşlik ediyor. Rusya “canavar”, Ukrayna “mazlum çocuk” olarak lanse ediliyor. Savaşın çıkması ve devam etmesinde ABD-NATO cephesinin suçlarının üstü örtülmek isteniyor. Teknelci basının şimdilik bunda belli bir başarı sağladığı görülüyor. “Savaş karşıtı” gösterilerde öne çıkarılan “masum Ukrayna” için “uçuşa yasak bölge” çağrıları buna işaret ediyor.

Gerçekten savaş karşıtı protestolar, nükleer bir çatışmayı tetikleyebilecek potansiyeli olan taleplerde bulunmaz ve kendi ülkelerinin yönetenleri tarafından işlenen savaş suçlarına ortak olmaz.

Savaşa karşı çıkmak, ne “düşman” ülkenin liderlerine suikast çağrısında bulunmak, ne de Ukrayna ordusu ile bütünleşmiş soykırım suçlarına bulaşmış paramiliter Neo Nazi grupların “başarı” hikayelerini alkışlamaktır.

Savaşa karşı gerçek duruş, sadece Rusya’nın Ukrayna saldırısına değil, ABD-NATO başta olmak üzere emperyalist saldırganlığa karşı mücadele etmektir.

Bu emperyalist savaşın derhal durdurulması için, savaşın bir tarafı olan “kendini içimizdeki düşmana” karşı da direnişi yükseltmektir.

Ukrayna savaşı ve Putin'in SSCB düşmanlığı

K. Ali

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi, "halklar hapishanesi" olan Çarlık Rusya'sında işçi sınıfı önderliğinde birleşen emekçi halkların yaratıcı gücünü sosyalizmin kurulması ülküsü etrafında birleştirdi. Sovyet deneyimi gerçek dostluk ve halklar arasında kalıcı barışın sağlanmasının yolunun kapitalist özel mülkiyet sisteminin yok edilmesinden geçtiğini insanlığa gösterdi.

Kapitalist-emperyalist dünyanın kuşatma ve yok etme saldırıları Bolşeviklerin önderliğinde gönüllü kader birliği yapan emekçi halkların direnişiyle boşa düşürüldü. Toplumsal zenginlikler bir avuç kapitalistin kasalarını doldurmak için değil eğitim, sağlık, barınma ve emekçi halkların çok yönlü refahını yükseltme ereğine hasredildi. Devrimden önce Avrupa'nın en geri ülkesi olan Sovyetler Birliği, kapitalist ülkelerin onlarca yılda ulaşabildiği gelişmeyi kısa bir zaman diliminde gerçekleştirmeyi başardı. Nüfusunun çoğunluğu köylülerden oluşan, okur-yazar oranı çok düşük, geri yöntemlerle üretim yapılan bir ülkeyi, Sovyet iktidarı bilimsel ve kültürel atımların yapıldığı bir ülkeye dönüştürdü.

Sosyalizmin kurulması yolunda gerçekleştirilen büyük atımlar, Sovyetler Birliği'ni emperyalist ülkelerin emekçilerinin ilgi ve sempatisinin odağı haline getirdi. Bu ilgiyi kokuşmuş sistemleri için baş tehlike olarak gören savaş baronları, Sovyetlere karşı canice hesaplar yapmaya başladı. Alman tekellerinin Hitler faşizmi aracılığıyla "yaşam alanı" talep edip emperyalist paylaşım savaş hazırlığına başlamasını ABD, İngiliz ve Fransız emperyalistleri seyrettiler. Dahası Hitler faşizmiyle uzlaşıp, SSCB'yi imha savaşına destek verdiler. Onlar da SSCB'ye karşı imha savaşında Alman emperyalizminin zayıf düşeceği hesabı yapıyorlardı. Yaptıkları kirli planlara göre, onlarca irili ufaklı ulus, ulusal azınlık ve inançtan insan topluluklarının oluşturduğu SSCB, Hitler faşizminin yıldırım savaşının basıncı karşısında direnemeyecek, kısa zamanda içten parçalanarak dağılacaktı.

Kapitalizme karşı mücadelede kader birliği yaparak sosyalizmin kurulması için güç ve yeteneklerini birleştiren, devrimin kazanımlarının yaşamlarında yarattığı gerçek dönüşümün önemini bilen

halklar, faşist savaş makinası karşısında birbirlerine daha da kenetlendiler. Değişik milliyetlerden emekçi halklar sosyalizmin kazanımlarını savunma savaşında Hitler faşizmine karşı destansı bir direniş sergilediler. Nazi ordularını önlerine katarak kovalayan Kızıl Ordu ve Sovyet halkları, Hitler faşizmini doğduğu topraklarda, Almanya'nın başkenti Berlin'de mezara gömerek insanlığı faşizm ve savaş belasından kurtardılar.

SSCB halkları sosyalizmin kurulması çabasında gösterdikleri yaratıcı başarıyı partizan savaşlarında, savaşın kazanılmasında için gereksinim duydukları silah üretiminde mucizeler yaratırken de gösterdiler. Böylece, asker ve silah üstünlüğüne güvenerek Sovyetleri yıkabileceğini sana Hitler faşizminin muradını kursağında bıraktılar.

Her alanda olduğu gibi silah üretiminde de Sovyet planlı ekonomisinin özel mülkiyete dayalı Alman ekonomisinden çok daha üstün olduğunu kanıtladılar. Almanya'nın 1941 yılında ürettiği 5.200 tank, 11.776 uçak, 7.000 topçu silahına karşılık, Sovyetler 1941'in ilk yarısında, 1.800 tank, 3.900 uçak ve 15.600 topçu silahı üretebilmişti. Sosyalizmi savunmanın silah üretimi ve siperlerden geçeceğini anlayan Sovyet emekçileri yılın ikinci yarısında fabrikaların tümüyle yer değiştirmesine ve savaşın yol açtığı tahribata rağmen silah üretimini 4.740 tank, 8.000 uçak ve 55.550 parça topa çıkardılar. 1942 yılında Almanya 15.409 uçak üretirken, Sovyetler Birliği 25.436 uçak; Almanya 9.200 tank üretirken, Sovyetler Birliği 24.446 tank üretti...

***

Faşizme karşı zaferin kazanılması on milyonlarca insanın yaşamına mal oldu.

Sovyet halkları bu zafer uğruna seçkin, deneyimli ve fedakâr savaşçı ve önderlerinin çoğunu yitirdi. Sovyet halklarının savaş öncesi "barış" yıllarında boğuştuğu sorunlar, savaşın yolaçtığı yıkımın da etkisiyle derinleşerek iç dengeleri bozdu. Sovyet yönetimi henüz kuruluş sürecinin başında olan sosyalizmin ekonomik-toplumsal inşası ve proleter demokrasinin sağlanması sürecinde yaşanan sorunları ve dejenerasyonu zamanında görerek aşamadı.

Modern revizyonist çizgiye yönelen Sovyet yönetimi sosyalizminin kazanımlarını yozlaştırdı. Bürokratik dejenerasyon derinleşti ve Gorbaçov'un başa geçmesiyle birlikte batılı emperyalistlerle işbirliği yapılarak Sovyet sistemini çökerten zemin hazırlandı. Sovyetlerin sosyalist karakterini tasfiye edip devlet kapitalizmine dönüştürdükleri ülkenin varlıklarını oligarklara yok pahasına peşkeş çekerek, tam bir sınıf kinyiyle SSCB'ni tasfiye ettiler.

Oligarkların aç kurtlar gibi kapıştıkları devlet varlıklarının özelleştirilmesinin bedeli emekçi halklar için ağır oldu. İktidarı gasp eden oligarkların temsilcisi olarak öne çıkarılan Boris Yeltsin kliğinin devrimin tüm kazanımlarına saldırmalarıyla, sosyalizmin inşası sürecinde Sovyet halkları arasında kurulan gönüllü birliğin dağılmasının önü açıldı. Bu süreçte cumhuriyetlerin ayrılıp bağımsız devlet kurmalarını sineye çekmek zorunda kaldılar. Ancak yeni oluşmaya başlayan burjuvazinin temsilcileri yayılmacılık hevesinden vazgeçemediler. Rusya'nın yeni egemenleri "arka bahçe"nin oligarkların ellerinden kaymasının sorumluluğunu arsızca Ekim Devrimi ve Lenin'e fatura ederek, devrimin kazanımlarını her adımda karaladılar.

Aynı yoldan giden Putin de Ukrayna'ya saldırının gerekçelerini sıralarken şu ifadeleri kullandı: "Bir zamanlar Lenin adında bir adam yeni bir Rusya uydurmaya kalktı. İşin sonu toplu mezarlara kadar vardı. Lenin'in uydurduğu devlet yapısı Rus devlet geleneğinin altını oydu. Elimizdekine yaslanmak zorundayız, yani Rus halkına." Bu açıklama ile Putin, ezilen halkları özgürleştiren Ekim Devrimi'nin kazanımlarını reddederken, devrimin lideri Lenin'i de hedef aldı ve Çarlık Rusya'sına dönüş özlemlerini dile getirdi.

"Modern dönemin Çarı" havasında konuşan Putin'in Ukrayna'ya karşı başlattığı saldırı haksız ve gerici bir emperyalist müdahale örneğidir. Putin'in son günlerde gözünü daha da kararttığı görülüyor. Batılı emperyalistlerin Rusya karşıtı bir cephe oluşturmaları ve savaşı uzatmak için Ukrayna'yı silahlandırmalarına tepki gösteren Putin, "nükleer füze kuvvetleri"ni alarma geçirme emri verdi.

***

Zelenski'nin Batılı emperyalistlerinin kuklası olmasına rağmen Rusya'da savaş karşıtları sokaklara çıktılar. Polis terörünü göz alarak "bu savaş benim savaşım değil" şiarını yükselten Rusya'nın emekçi halkları gerçek barış ve dostluğa giden yolu gösterdiler.

"Facebook'ta Rus ve Ukraynalı arkadaşlarımdan biri şöyle yazmış: 'Petersburglu dedem 1945 baharında Kiev'i kurtaran askerler arasındaydı. Yaşıyor olsaydı şimdi ona Rus uçaklarının Kiev'i bombalamasını nasıl açıklardım?' Başka bir arkadaşım da şu yorumu yapmış: 'Ya Donbass'ta Ukrayna uçaklarının Rusları öldürmesini nasıl anlatırdın dedene?'"

Bu arkadaşlar Ukrayna'nın Rusya tarafından, Donbass'ın ise Ukrayna tarafından bombalanmasından duydukları acıyı böyle dillendiriyorlar.

Emperyalist amaçlarla tutuşturulan cehennem ateşinden çıkışın yolu 1917 öncesi Çarlık Rusya'sının "devlet geleneği"ne geri dönmekten geçmiyor. Tersine, Petersburglu dedeyi 1945 baharında Kiev'i kurtaran askerlerle bir araya getiren 1917 Ekim Devrimi'nin zaferiyle kurulan Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin Rusya'da ve gezegenimizin her yerinde yeniden inşa edilmesinden geçiyor.

Suriye'de IŞİD, Ukrayna'da Neonaziler

2014'te Batılı emperyalistlerin Ukrayna'da organize ettikleri darbeye Neonazi örgütler etkin bir rol oynamıştı. Binlerce kişinin katledilmesinden sorumlu olan Neonaziler, Mayıs 2014'te hükümet muhaliflerinin sığındığı bir sendika binasını ateşe vererek, 39 kişiyi katletmişlerdi. Tıpkı Sivas'ta Madımak otelinin yakılmasında olduğu gibi, katliam polislin gözlerinin önünde gerçekleştirilmiş, katiller ise korunmuştur.

Sağ sektör, Banderasçı, Freikops gibi adlarla anılan neo-naziler, özellikle Donbass bölgesinde işledikleri vahşi cinayetlerle anıldılar. Bir televizyon dizisinde oynarken Ukrayna'nın başına getirilen Volodimir Zelenski yönetimi bu silahlı Neonazileri devletin militarist aygıtına entegre etti. İşledikleri cinayetlerin hesapları sorulmak bir yana, 'resmi görevli' statüsüne kavuşturuldular.

Faşist darbenin reddedildiği Lugansk ve Donetsk'te 'Özerk Halk Cumhuriyetleri' kurulduktan sonra, Neonazilerin bu bölgelere dönük saldırıları devam etti. Onların tek başlarına hareket etmedikleri ise, eski bir CIA şefinin geçen hafta yaptığı ifşaatla ortaya çıktı. Eski şef, CIA'nın 2014'ten beri Ukrayna'da 'direnışçi' eğitliğini, geçen hafta yayınladığı bir makale

(makalenin Türkçe çevirisini Artı Gerçek sitesi yayınladı) yazarak anlatmıştı.

"Neonazilerin temizlenmesi ve işledikleri cinayetlerin hesabının sorulması" Putin yönetiminin Ukrayna'ya saldırısının temel gerekçelerinden biri olarak öne çıkıyor. Neonaziler de "Rus işgaline karşı savaş" çağrısı yaparak halkı silahlanmaya zorluyor. Zelenski'nin ise, Ukrayna'da savaşmak isteyenlere çağrı yapması, cihatçı çetelerin Suriye'de toplanması gibi dünyanın Neonazilerini Kiev'de toplama girişimi olarak değerlendiriliyor. Bazı Arapça kanallarda, Irak ve Suriye'deki IŞİD ve diğer cihatçı çetelere de Ukrayna'da savaşmaları için çağrı yapıldığına dair haberler var.

Ukrayna'daki silah dağıtımında, gamalı haç ve NATO bayraklarıyla fotoğraflar çektiler, sosyal medyada yayınlayan Neonazilerin etkin olduğu belirtiliyor. ODTV'de yayınlanan bir haberde, dağıtılan silahların kasalarında Neonazilerin armalarının da bulunduğu ve armayı kullananların Freikops adıyla anılan örgüt olduğu belirtildi. Freikops, 1918 Alman Devriminde ayaklanan işçileri katleden faşist çetelerin de adıydı. Devrimi kanla bastıran Freikopslar hem Nazilerin iktidara tırmanışında önemli bir rol oynadı-

lar hem de Hitlerin savaş aygıtının belkemiğini oluşturdular.

Ukraynalı Neonazilere "Banderacılar" da deniyor. Bu adlandırma, Ukraynalı faşistlerin ikinci emperyalist savaş sırasındaki şefleri Stepan Bandera'dan (1909-1959) geliyor.

Bandera, savaş sırasında Sovyetler Birliği'ne saldıran Nazilerle işbirliği yapan, kurduğu örgüt ile Hitler ordularının safına geçen kişidir.

Nazilerin safına geçerek Sovyetlere ihanet bu kişinin doğum tarihi olan 1 Ocak, geçen yıldan itibaren Ukrayna'da resmi tatil ilan edildi. Neonaziler ise 2015'ten beri bu günü kutluyorlardı. Batılı emperyalistler, iğrenç bir ikiyüzlülükle bu tür örgütlerle Ukrayna'da 'demokratik' bir yönetim kurduklarını söylüyorlar. Şimdi de Zelenski kuklasını "ülkesini savunan lider", Neonazileri ise direnişçi ilan ediyorlar.

***

Emperyalistler bu tür örgütleri her zaman kullandılar, özellikle son 70 yılda. İlk akla gelenler Afganistan'da mücahitler/Taliban, Nikaragua'da kontralar, Irak ve Suriye'de IŞİD ve nihayet Ukrayna'da Neonaziler. TKİP'nin 27 Şubat 2022 ta-

rihli 'Emperyalist dünya ve Ukrayna Krizi' başlıklı açıklamasında emperyalistlerin bu kanlı icraatları şöyle vurgulanıyor:

"Batılı emperyalistler, her zaman ve her yerde, böylesine en aşırı gerici güçlere ve akımlara dayanmaktan geri durmamışlardır.

Sovyetler Birliği'ni kuşatmak için "yeşil kuşak projesi" adı altında dinci gerici akımlara, Afganistan'da Ortaçağ artığı şeriatçılara, 1970'ler Türkiye'sinde Miami'de özel harp eğitimi almış Türkeş'in faşist paramiliter çetelerine, yakın zamanda Irak ve Suriye'de IŞİD türünden en barbar şeriatçı akımlara, Kosova'da UCK'lı uyuşturucu çetelerine ve şimdi Ukrayna'da ise neo-nazilere, Nazi işbirlikçisi Banderacılara dayanmak yoluna gitmişlerdir. Bu rastlantı olmadığı gibi şaşkırtıcı da değildir."

Emperyalizm çağımızda her türden gericiğin ana kaynağı olduğu gibi baş destekçisidir de.

TKİP Programı üzerinden kayda geçirildiği gibi, "Emperyalizm bir şiddet ve gerici eğilimdir; çağdaş dünyadaki her türlü gericiğin temel dayanağıdır." Ötesi bir yana, İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde, "hür dünya'nın kirli sicili bunun en dolaysız bir kanıtıdır."

Almanya'dan Ukrayna'ya silah sevkiyatı kararı

Almanya, Alman ordusu Bundeswehr'in kullandığı "modern" silahları Ukrayna'ya gönderme kararı aldı. Karar, "Alman Federal hükümeti rota değişikliğine gidiyor" yorumlarına yol açtı. Alman devleti Ukrayna krizi boyunca Ukrayna'ya silah desteğinde bulunmama kararıyla ilgili olarak Ukrayna'ya silah sevkiyatına izin vermediğini vurgulayarak gelmişti.

Başbakan Olaf Scholz, alınan karar gereği şimdilik 1000 tanksavar, 400 panzersavar, 10 bin ton akaryakıt, 14 zırhlı araç, 500 kadar havadan ve karadan fırlatılabilen "Stinger" kara ve hava füzesinin gönderileceğini açıkladı. Teçhizatın en kısa sürede Ukrayna'ya teslim edileceği belirtildi.

Kararla ilgili olarak Başbakan Scholz, "Ukrayna'ya yönelik Rus saldırısı bir dönüm noktasıdır. Bu savaş sonrası düzenimizi de tehdit ediyor. ... Bu durumda, Vladimir Putin'in işgalci ordusuna karşı savunmasında Ukrayna'yı desteklemek için elimizden gelenin en iyisini yapmak

bizim görevimizdir. Almanya, Ukrayna'nın yanındadır." açıklaması yaptı.

Ukrayna Cumhurbaşkanı Volodimir Zelenski de Almanya'nın kararını memnuniyetle karşıladığını belirterek, teşekkür etti. Zelenski sosyal medya hesabından, "Devam edin, Şansölye Olaf Scholz" yazarak, "daha fazla silah gönderin" demeye getirdi.

Ukrayna aylardır Almanya'dan silah yardımı talep ediyordu. Federal hükümet, "katı Alman silah ihracatı yasalarına" ve koalisyon anlaşmasına atıfta bulunarak, yapamayacaklarını söylüyordu. Alman yasaları çatışma bölgelerine silah satış ve sevkiyatına izin vermiyor.

Almanya'nın "savaşçı basını" Federal hükümetin silah satışı ve sevkiyatı konusundaki tutum değişikliğini "tarihi bir

adım" olarak değerlendirerek, "Almanya'yı bu tutum değişikliğine ortakları zorladı" değerlendirmesi yaptı. Kamuoyunu ve Almanya'nın silah ihracatına karşı çıkan çevreleri yanıltmak için, "Son birkaç haftadır Ukrayna'ya silah desteği için Berlin'e baskı yapıldığı ve Berlin'in de bunu yapmak zorunda kaldığı" iddia edildi.

Muhalefetteki sağcı CSU ve faşist AfD partileri, SPD-Yeşiller-FDP'den oluşan Alman hükümetinin bu kararını memnuniyetle karşıladıklarını açıkladılar.

Polonya Başbakanı Mateusz Morawiecki yaptığı açıklamada, Ukrayna'nın "gerçek yardıma, yani silahlara ihtiyacı olduğunu" söyledi. İngiltere ve ABD de dahil olmak üzere diğer NATO ülkeleri, geçtiğimiz birkaç hafta içinde Ukrayna'yı zaten silah deposuna çevirdi-

ler. Savaşın bitmesini istemeyen ve ondan medet uman emperyalist odaklar Ukrayna'ya silah sevkiyatına hala aynı hızla devam ediyorlar.

Uzun süredir Alman silah tekelleri "sorunsuz ticaret yapma serbestliği" adı altında, sorunsuz silah ihracatı yapabilmek için hükümete baskı uyguluyorlardı. Ukrayna krizini fırsata çeviren Almanya bu adımla silah tekellerinin "sorunsuz ihracat" yapabilmelerinin önünü açmış oldu.

Alınan karar gereği, silah sevkiyatları üçüncü ülkeler üzerinden de serbest bırakıldı. Bu, silah sevkiyatını çok daha da kolay hale getiriyor. Bir ülkede kriz var ve yasalar silah tekellerine oraya silah sevkiyatı yapmasına izin vermiyorsa, bir başka ülke üzerinden yapma olanağı sağlıyor. Silah tekelleri böylece, hem yasalara "saygıda kusur işlememiş" olacak ve hem de kamuoyu baskısından kurtulmuş olacaklar.

Ukrayna'ya yığılan paramiliter çeteler ve Ortadoğululaşma tehlikesi

Emperyalistlerin nüfuz alanlarını genişletme çabalarının sonucu olan Ukrayna savaşında, halklar arası yapay düşmanlıkların körüklenmesi için bütün kirli araçlar kullanılıyor. Sahaya sürülen paramiliter çetelerin işleyecekleri cinayet ve katliamlar bunun önemli bir boyutunu oluşturuyor.

İngiltere Dışişleri bakanı Liz Truss'un paramiliter güçlerin Ukrayna'ya transferi için başlattığı kampanya sonuç verdi. On binlerce paramiliter katil Ukrayna'ya transfer edildi. Ukrayna Dışişleri Bakanı Dmitro Kuleba, Rusya'ya karşı savaşmak için "52 ülkeden gönüllü"nü geldiğini duyurdu. Her sözlü yalan ve aldatmaya dayalı olanların, paramiliter savaş robotlarını "gönüllü savaşçılar" olarak lanse etmeleri, onların çürümüşlüklerinin yeni bir kanıtıdır.

Başta ABD ve AB'den olmak üzere dünyanın birçok ülkesinden Ukrayna'ya gelen ve "gönüllü savaşçı" olarak lanse edilen katiller sürüsünün kanlı icraatlarını emperyalist işgal ve yağma savaşlarının labirenti olan Orta Doğu'dan biliyoruz. Irak, Afganistan ve Suriye başta

olmak üzere Orta Doğu'da, başta ABD ve Rusya olmak üzere emperyalistler ve bölgenin gerici devletleri tarafından da savaş ve çatışma alanında aktif olarak kullanılan "Özel Askeri Şirket"lerin (Private Military Company-PMC) ölüm mangalarının Ukrayna'da kullanılması savaşın bölgeye yayılma riskini artıracaktır.

Soğuk Savaş sonrasında savaş alanlarında aktif olarak kullanılan PCM'ler, Kore, Vietnam, Bosna ve Kosova'da işledikleri savaş suçları, cinayetler ve toplu katliamlarla biliniyorlar.

Sermaye devletleriyle yaptıkları milyonlarca dolarlık sözleşmelerle PCM'ler topladıkları kelle avcılarında oluşturdukları savaş lejyonlarını kriz ve savaş bölgelerinde görevlendirdiler.

PCM'lerin hukuki açıdan aktif olarak savaştıkları ülke hukukuna göre muamele görmemeleri ve dolayısıyla, işlenen suçlardan kaçınabilmeleri, tecavüzdən işkenceye, toplu katliamdan kundaklamaya kadar uzanan sınırsız cinayet işleme "özgürlüğünü" sağlıyor.

PCM'lerin ölüm makinesi robotlarının daha önce Afganistan ve Irak gibi

ülkelerde acımasızca cinayetler işledikleri ortaya çıkmıştı. Irak'ta 16 Eylül 2007 tarihinde ABD personelinin güvenliğini sağlayan Blackwater çetelerinin Nisur meydanında rastgele ateş açması sonucunda 17 Iraklı sivilin öldürülmesi ve 20'den fazla sivilin yaralanması bunun sadece bir örneğidir.

Uzmanlar, Dyn Corporation gibi PMC'lerin savaş lejyonlarının Irak ve Afganistan'da karışmış oldukları skandallar ve insan hakları ihlallerinin benzerlerinin Ukrayna'da da yaşanacağını belirtiyorlar.

Ayrıca PMC'lerin aktif görev aldıkları ülkelerde karışmış oldukları skandallar, insan hakları ihlalleri gibi tetikleyici unsurlar sonucunda radikalleşme ve şiddete uzanan terörizm eylemlerinde artışın meydana geldiğine dair sayısız veri mevcut.

BBC'ye verdiği bir televizyon röportajında, "Ukrayna sadece Ukrayna için değil, demokrasi ve özgürlük için savaşıyor" diyerek, Ukrayna'ya paramiliter çetelerin gönderilmesini "kesinlikle" desteklediğini söyleyen İngiltere Dışişleri Bakanı Liz Truss'un "demokrasi ve özgürlük" vaadi

bu katillerin kanlı icraatlarıyla yerine getirilecektir.

Ukrayna'yı haydutça işgal eden Putin, Batı emperyalist blokunun Ukrayna'yı Ortadoğululaştırma provokasyonlarına, Suriye ve Libya'daki paramiliter çetelerin Ukrayna'ya transfer edileceğini açıklayarak katıldı.

Dünyanın her yerinden paralı savaşçıların Ukrayna'ya geldiğini, Ukrayna'nın Batılı destekçilerinin ve Kiev yönetiminin uluslararası hukukun tüm normlarını hiçe sayarak bunu saklamadığını söyleyen Putin, Orta Doğu'dan gelecek ve Rusya tarafında yer alacak "gönüllü savaşçıların" Ukrayna'daki çatışma bölgelerine ulaştırılması talimatını verdi.

Emperyalist blokların karşılıklı atakları Ukrayna savaşının yayılma riskini artırıyor.

Karşılıklı atılan adımlar, Batı bloku için Kafkaslara yayılarak Çin'i kuşatmada stratejik bir önem taşıyan Ukrayna'ya sahip olmak uğruna verilen savaşın Ukrayna savaşı olmaktan çıkarak, bölgesel veya genel bir savaşa dönüşmesi tehlikesini büyütüyor.

Neonaziler Ukrayna'nın 'mücahitleri' mi olacak?

ABD eski dışişleri bakanlarından Hillary Clinton, kimi zaman yaptığı açıklamalarla dikkat çeken bir figür. En çok tartışma yaratan açıklamalarından biri IŞİD'in yaratılmasıyla ilgili itirafıydı. "IŞİD'i Amerikan hükümeti yarattı" açıklaması yapan Clinton, temsil ettiği emperyalist rejimin insanlığa karşı işlediği büyük suçlardan birini, 'fail' sıfatıyla itiraf etmişti. Donald Trump, kazandığı 2016 seçimlerinde bu itirafı rakibi Clinton'a karşı etkin bir şekilde kullanmıştı.

MSNBC'ye konuşan eski Dışişleri Bakanı, bu defa Ukrayna'daki savaşla ilgili dikkat çekici bir 'öneri' sundu. "ABD'nin Afganistan'da Sovyetleri yenmesi için mücahitleri silahlandırmasını" örnek veren Clinton, aynı 'model'i Ukrayna için önerdi.

Rusya'nın Ukrayna saldırısını Sovyetler Birliği'nin 1979'daki Afganistan işgaline benzeten Clinton, "Washington, Soğuk Savaş'taki hasmına karşı mücahitleri desteklemesi gibi Kiev'in dire-

nişini silahlandırmaya yardım ederek benzer bir sonucu elde edebilir" dedi. Clinton, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'da yenilgiye uğratılmasından sonra neler olduğuna değinmiyor. "Bilindiği gibi (Mücahitlerin silahlandırılıp kullanılması) başka istenmeyen sonuçlara da yol açtı" demekle yetiniyor. Oysa 'mücahitler zehiri' Afganistan'a ekildikten sonra, yani tam 44 yıldır bu ülkede savaş devam ediyor.

Vurgulamak gerekiyor ki, ABD emperyalizmi Afganistan'da mücahitlerle yaptığını Ukrayna'da Neonazilerle yapmak için çoktan hazırlığa başlamış. Yani bayan Clinton'ın önerisine ihtiyaçları kalmamış.

Bunu ise, CIA'nin eski şeflerinden biri yazdığı makalede açıkça anlattı. "CIA 2014 yılından beri Ukrayna'da 'direnişçi' eğitiyor" diye yazan eski şef, Ukrayna'yı kanlı bir sarmala sürüklemek için hazır-

lıkların çoktan başladığını dile getiriyor.

Hem ABD hem AB emperyalistlerinin savaşı uzatmak için histerik bir şekilde seferber olmaları tesadüf değil. Neonazileri kullanarak savaşı kentlerin merkezlerine doğru çekmeye çalışan Batılı emperyalistler, görüldüğü kadarıyla Rusya için yeni bir bataklık yaratmaya çalışıyorlar.

Bu ise Ukrayna'nın baştan sona bir savaş bataklığına çevrilmesi anlamına geliyor. Diğer bir ifadeyle, Ukrayna halkları Batılı emperyalistlerin kirli planlarına kurban edilmek isteniyor.

ABD ile suç ortakları mücahitleri silahlandırıp savaşa sürerek Afganistan'da Sovyetler Birliği'ni yenilgiye uğrattılar. Ama bundan dolayı Afganistan 44 yıldır vahşetin kol gezdiği bir cehennemden farksızdır.

Şimdi soru şu: sıra Ukrayna'da mı? Bu plan ne derece tutar bilinmez, ama Suriye'deki IŞİD çeteleri dahil dünyanın Neonazilerini Rusya'ya karşı savaştırmak için Ukrayna'ya taşımayı başarabilirlerse, yazık ki Afganistan'dakine benzer yeni bir cehennem yaratma hedefine ulaşabilecekler.

Versay'da AB zirvesi ve enerji tartışması

Ukrayna savaşı devam ederken, AB üyesi ülkelerin devlet ve hükümet başkanları Versay'da iki gün süren bir zirve gerçekleştirdi. Zirve'de, Rusya'dan petrol, gaz ve kömür ithalatına yasak getirilmesi konusunda tartışma çıktı. Almanya bir ithalat yasağını reddediyorken, bazı ülkeler bu pozisyonu artık sürdürülebilir görmediğini belirttiler. Letonya Başbakanı Krisjanis Karins, "Putin'i müzakere masasına getirmek ve savaşı sona erdirmek için Rusya'dan enerji ithalatını durdurma kararı almamız gerektiğine inanıyorum" dedi. Böylece, Rus devletini ana gelir kaynağından mahrum bırakmak ve bu yolla Ukrayna'ya karşı savaşın finansmanını daha da zorlaştırmak için böyle bir tutumu savunan Polonya ve Litvanya gibi ülkelerin safında yer almış oldu.

Alman Başbakanı Olaf Scholz pazarı günü yaptığı açıklamada, "Şu anda Avrupa'nın ... enerji arzını güvence altına almanın başka bir yolu yok" demişti. Dışişleri Bakanı Annalena Baerbock da ithalat yasağına karşı çıktı ve bunun, Almanya'nın birkaç hafta içinde elektriksiz ve ısızsız olacağı anlamına geleceğini belirtti. Baerbock Kosova-Priştine'ye yaptığı ziyarette, bunun Avrupa'nın istikrar-sızlaştırılmasını isteyen Rus başkanına bir hediye olacağını söyledi. Scholz'un, Rusya'dan petrol, gaz ve kömür ithalat yasağını reddetmesi nedeniyle zirvede baskı altında olduğu kaydediliyor

Brüksel düşünce kuruluşu Bruegel'in tahminlerine göre, AB ülkeleri şu anda Rus gazına yaklaşık 420 milyon dolar (380 milyon euro) ve Rusya'dan gelen

petrole yaklaşık 400 milyon dolar (362 milyon euro) harcıyor. Bunun başlıca nedeninin Almanya, Avusturya ve Macaristan gibi ülkelerin enerji ihtiyaçlarının büyük bir kısmını Rusya'dan tedarik etmeleri olduğu belirtiliyor.

"HIZLANDIRILMIŞ ÜYELİK YOK"

Ukrayna'nın AB üyeliği başvurusunun nasıl ele alınacağı konusunda da görüşler farklıydı. Hollanda Başbakanı Mark Rutte, talebi net bir şekilde reddetti. "Hızlandırılmış katılım diye bir şey yoktur" dedi. Lüksemburglu mevkidaşı Xavier Bettel ise, kendisinin bir kural delisi olmadığını, ancak AB'ye katılmanın koşullarını söyledi. Almanya Başbakanı Olaf Scholz burada da frene basan AB ülkelerinden yanaydı. Scholz, Ukrayna için genellikle çok uzun olan kabul sürecini hızlandırma olasılığına karşı çıktı. "Geçmişte kararlaştırdığımız şeylerin

peşinden gitmeye devam etmemiz çok önemli" dedi.

Estonya ve Litvanya gibi ülkeler ise taviz talep etti. Estonya Başbakanı Kaja Kallas, "bu insanların Avrupa hayallerini gerçekleştirmelerini mümkün kılmak" için ahlaki bir zorunluluk olduğunu ifade etti.

Ukraynalıların sadece Ukrayna için değil, kelimenin tam anlamıyla Avrupa için de savaştığını belirtti.

Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenski, Rusya'nın ülkesine karşı yürüttüğü savaşa tepki olarak geçen hafta AB üyeliğine başvurmuş ve AB'ye katılımın hızlı olacağını umduğunu açıklamıştı. Ukrayna'nın Berlin Büyükelçisi Andriy Melnik, "Bedava bilet istemiyoruz. Ancak bunun birkaç yıl içinde acil bir prosedürle olmasını istiyoruz" dedi.

AB ve Ukrayna, siyasi ve ekonomik bağları derinleştirmek için 2017 yılında bir ortaklık anlaşması imzalamıştı.

YENİ YARDIM PAKETİ

Versay Sarayı'ndaki iki günlük zirvede bir diğer sıcak konu ise, savaşın AB'deki ekonomik kalkınma üzerindeki etkileriyle nasıl başa çıkılacağıydı.

Fransa, korona krizinde olduğu gibi borçla finanse edilen bir destek programı benimseme fikrini gündeme getirdi. Bunun, enerji fiyatlarındaki mevcut artışın sonuçlarını hafifletmeye yardımcı olabileceği ve yanı sıra savunma projelerine yapılan yatırımları da teşvik edebileceği düşünülüyor.

Almanya ve Hollanda gibi ülkeler şu anda bunu gerekli görmüyor ve 800 milyar euroluk korona yardım paketinin önce tüketilmesi gerektiğine dikkat çekiyor.

İtalya Başbakanı Mario Draghi ise Fransa'nın teklifine açıldı. Draghi, "İtalya ve Fransa da bu cephede tamamen aynı hizada" dedi.

Rusya'ya savaş, sahiplerini de vuruyor

nedeniyle Regensburg'da üretim sadece tek vardiyada gerçekleştiriliyor.

Üretimdeki duraklama ve kısıtlamaların başlangıçta bir hafta süreyle geçerli olacağı açıklansa da bir hafta sonra üretimin nasıl devam edileceğine dair bilgi verilmedi.

Bu durum Münih'teki ana fabrika-daki yaklaşık 7.000 çalışanı etkileyecek. Avrupa'nın en büyük BMW fabrikası olan Dingolfing'deki işletmede yaklaşık 10.000, Avusturya-Steyr'deki BMW fabrikasında ise 3.200 çalışan üretimin durmasından etkileniyor.

Normal zamanlarda BMW'nin bu fabrikalarında haftada 10.000 araba üretiliyordu. İşgücünün daha ucuz olduğu Ukrayna'da birçok tedarikçi, otomotiv endüstrisi için kablo üretmektedir. Savaş yüzünden üretimin durma noktasına gelmesinden dolayı artık teslimat yapamıyorlar.

BMW sözcüsü, savaşın üretimde yol açtığı kesintilerden dolayı yaşanacak olan iş kaybının ekonomik yükünü işçilere, kısa mesai yoluyla mı yoksa zorunlu molaların zaman hesaplarından mı tahsil edilerek yükleneceğine henüz karar

vermediklerini açıkladı.

Kapitalist tekeller arasında süren nüfuz çatışmasının yol açtığı savaş şimdilik BMW'de somut sonuçlarını verse de bu durumun BMW ile sınırlı kalmayacağı açıktır.

Diğer yandan Kiel merkezli Dünya Ekonomisi Enstitüsü (IFW), savaşın Alman ekonomisinde yol açacağı olası hasarlar konusunda uyarı yaptı. "Olumsuz yansımaların" eşit olmayan bir şekilde dağılması muhtemel olduğunu belirten IFW, bu nedenle özellikle Rusya ile iş yapan Alman şirketlerinin -ideal olarak AB çapında- bir fonla korunması tavsiyesinde bulundu.

Kışkırtıkları Ukrayna savaşından sonra Batı emperyalist bloğunun Rusya'ya karşı başlattığı ekonomik çökertme savaşı/saldırısı Batı kapitalist tekellerini de vurmaya başladı.

Otomobil tekelerinden BMW'nin başta Münih olmak üzere Leipzig, Regensburg, Dingolfing ve Steyr'deki fabrikalarının yanı sıra, Oxford ve Hollanda'daki Mini fabrikalarında da Ukrayna'dan gelen kablo tesisatları eksikliğinden dolayı önümüzdeki hafta üretim duracak. BMW sözcüsü çarşamba akşamı Münih'te yaptığı açıklamada, Leipzig'de iki vardiyadan birinin iptal edileceğini söyledi. Yarı iletken eksikliği

Dünya işçi ve emekçi eylemlerinden...

MEKSİKA'DA GAZETECİLER SOKAĞA ÇIKTI

Meksika'da Chiapas ve San Luis Potosi'deki gazeteciler 8 Mart'da sokağa çıkarak, güvencesiz çalışma koşullarına dikkat çektiler.

Amerika21 sitesi Başkan Andrés Manuel López Obrador'un 2018'de göreve başlamasından bu yana kadın gazetecilere yönelik 661 saldırının belgelendiğini ve kadınlardan üçünün yaşamını yitirdiğini belirtti.

Gazeteciler eyalet başkenti Tuxtla Gutierrez yaptıkları açıklamada şu ifadeleri kullandılar:

"Bu yürüyüşe aktif katılımımızla Chiapas gazetecileri olarak, kadınlara yönelik insan hakları ihlallerini sadece belgelemek ve haber yapmakla kalmayıp, bizlerin de bu kadınlar olduğumuzu bir kez daha göstermek istiyoruz.

Mesleğimiz bizim eylem yapmamıza ve bu hikayenin bir parçası olmamıza engel değil."

San Luis Potosi'deki meslektaşları gibi, medya şirketleriyle yazılı iş sözleşmelerinin ve sosyal güvencelerinin olmasının giderek yaygınlaştığını söyleyen gazeteciler, sağlık hizmetlerine, barınma veya çocuk bakımına erişim olmadan çalışmanın "aynı zamanda çok az konuşulan bir şiddet" olduğunu vurguladılar.

ARNAVUTLUK'TA PROTESTOLAR

Arnavutluk'un birçok kentinde perşembe günü binlerce kişi sokağa çıkarak, ücret artışlarını protesto etti. Geçtiğimiz hafta akaryakıt fiyatlarına yüzde 50 zam yapılmıştı. Aynı sürede besin maddelerinin fiyatı da fırlamıştı.

Göstericiler sokaklarda blokaj eylemleri yaptı, hükümet binalarının önlerinde toplanarak yükselen fiyatları protesto eden sloganlar attılar.

Hükümet Ukrayna'da süren savaşı pahallılığa neden gösteriyor. Enerji bakanı da halka benzin kullanımını azaltma çağrısı yapıyor.

SUDAN'DA ÖĞRETMENLER GREVE ÇIKTI

Sudan'da öğretmenler tüm ülke genelinde greve gittiler.

Eğitim emekçilerinin taleplerinin başında aylık maaşlarının 12 bin Sudan Fundu'ndan 20 bine (yaklaşık 40 dolar) çıkarılması bulunuyor.

Toplu sözleşme görüşmelerinde Maliye Bakan'ının öğretmenlerin taleplerini reddetmesi üzerine öğretmenler sokaklara çıkarak gösteriler düzenlemişti.

Sendikaların yaptığı açıklamaya göre Başkent Hartum'da greve yüzde yüz katılım sağlandı. Öğretmenler 14 ve 15

Mart'ta da yeniden greve çıkacaklarını açıkladılar.

SLOVENYA'DA 40 BİN ÖĞRETMENİN GREVİ

Slovenya'da çarşamba günü ilk ve ortaokullarda çalışan öğretmenler bir günlüğüne greve gittiler. Kreşlerde öğretmenler de iş bıraktılar. SVIZ sendikasının yaptığı açıklamaya göre greve 40 bin kişi katıldı. Öğretmenler ücret artışı talep ediyorlar. Hükümet kategorik olarak ücret artışlarını reddediyor.

PERU'DA MADENCİLER 21 ARALIK'TAN BU YANA GREVDE

Peru'da Junin departmanındaki Andaychagua gümüş ve çinko madeninde çalışan işçiler, ücret kesintisi sistemine karşı 21 Aralık 2021'den bu yana grevdeler. Maden, İsviçre madencilik grubu Glencore'un bir yan kuruluşu olan Volcan'a ait. Junin'deki yanardağ madenlerinde sadece 400 kadrolu işçi istihdam ediliyor. 1.100 işçi ise, yerin 700 metre altında en kötü çalışma koşullarında ve zar zor geçinebilecekleri ücretlerle geçici işçi olarak çalıştırılmaktalar. Grev, sözleşmeli işçilerin sendikada örgütlenmesiyle mümkün oldu. Volcan kapitalistleri madencilerin grevine karşı dava açmaya hazırlanıyorlar.

Ukrayna'daki savaşın başlangıcından bu yana Rusya ilk defa Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin (BMGK) acilen toplanmasını talep etti.

11 Mart'ta New York'ta gerçekleşen BMGK toplantısında Rusya, Ukrayna'yı bir kez daha ABD'nin yardımıyla biyolojik silahlar geliştirmekle suçladı.

ABD, İngiltere ve Fransa biyolojik silah geliştirme laboratuvarlarını inkar edip bunun "Rusya'nın kara propagandası" olduğunu iddia ettiler.

Çin "Rusya'nın iddiasının araştırılmasını" talep derken, ABD, daha da ileri giderek Rusya'nın bu tür silahları Ukrayna'da kendisinin kullanabileceği" iddiasını ortaya attı ve Çin'i Rusya'yı desteklemekle suçladı.

Rusya'nın BM Büyükelçisi Vasily Nebensia, BMGK'nin Ukrayna'da krizin derinleşmesinden bu yana sekizincisi düzenlenen "acil durum" toplantısında,

BM'de biyolojik silah tartışmaları

"Rusya Savunma Bakanlığı, Ukrayna topraklarında en az 30 biyolojik laboratuvarın oluştuğunu doğrulayan belgelere sahip" dedi.

Rusya, bu laboratuvarların Pentagon'un desteği ile şarbon, tularemi, kolera ve diğer ölümcül hastalıklara neden olan patojenlerle tehlikeli deneyler için kullanıldığını iddia ediyor.

ABD Dışişleri Bakanlığı, daha önce askeri-biyolojik laboratuvarların varlığını kabul etmiş, ancak bunların Ukraynalılar tarafından kullanıldığını iddia etmişti. Buna rağmen ABD ile suç ortakları BMGK toplantısında laboratuvarları inkar edip Rusya'yı suçladılar.

Çin'in BM büyükelçisi Zhang Jun, Moskova'dan gelen "ilgili bilgilerin"

not edildiğini, "uluslararası toplumun büyük ilgisini çekmesi ve kontrol edilmesi gerektiğini" söyledi. Çin temsilcisi, ABD'nin Çin'in konuyla ilgili "Rus propagandası yapma" yönündeki iddialarını reddettiğini açıkladı.

ABD-AB cephesi Ukrayna'ya kitle imha silahları desteği verdiklerini reddetseler de Rusya'ya karşı kullanmak üzere her türlü silahı Ukrayna'ya yığarak, savaşı uzatma taktiği uyguladıklarını gizlemiyorlar. ABD Kongresi 10 Mart'ta Joe Biden'ın talebi üzerine Ukrayna'ya 13,6 milyar dolar "yardım" kararı aldı. Bu "yardımın" çok büyük bölümünün silah desteği olacağından kuşku duyulmama. Bu silahlar arasında kitle imha silahları diye tabir edilen ve toplu ölümlere yol

açan silahların olması da muhtemeldir.

ABD ve Batı, kendilerini bu savaşın dışındaymış gibi lanse ederek, suçlarını örtbas etmeye çalışıyor. Bunun için Rusya'nın "kitle imha silahları kullanabileceği" iddiasını tekrarlıyor ve Rusya'nın suçlarını sıralıyorlar. Rusya da kendi suçlarını örtbas etmek için ABD ve NATO'nun suçlarını sıralıyor.

"Bu emperyalist savaşın gerçekte iki ana emperyalist tarafı vardır. Savaşın dışında gibi duran, gerçekte ise askeri bizzat göndermek dışında her şeyi ile sürmekte olan savaşın içinde olan öteki taraf, ABD emperyalizmi ve NATO'dur." (TKİP:Emperyalist dünya ve Ukrayna krizi)

Karşılıklı suçlamalar ve "kendini aklama" çabaları her iki tarafın da yayılmacı/emperyalist emelleri için halklara acı çektiği gerçeğini değiştirmiyor.

IPCC'den 6. İklim Raporu

Hükümetler Arası İklim Değişikliği Paneli (IPCC), Altıncı Değerlendirme Raporu'nu yayınladı. Yaklaşık 4 bin sayfalık rapor IPCC II. Çalışma Grubu tarafından hazırlandı. Eşbaşkan Alman iklim araştırmacısı Hans-Otto Pörtner, iklim değişikliği hakkındaki bilgiler ile alınan önlemler arasındaki büyük farka dikkat çekti. "Uygulamadaki büyük boşluğun kapatılması gerekiyor" diye uyardı. Rapor, insan kaynaklı sera gazı emisyonlarının neden olduğu iklim değişikliğinin katlanılmaz ve geri döndürülemez risklerini ortaya koyuyor.

İnsanlığın neredeyse yarısı, iklim değişikliği nedeniyle şimdiden "yüksek derecede tehlike altında" bulunuyor. "Birikmiş bilimsel kanıtlar" iklim değişikliğinin insan refahı ve gezegenin 'sağlığı' için bir tehdit oluşturduğunu göstermektedir. Dünya çapında 3,3 ila 3,6 milyar insanın, iklim değişikliğinin sonuçlarına karşı çok savunmasız durumda olduğu vurgulanıyor. Rapor, iklim değişikliğinin dünyayı önceden varsayıldığından daha hızlı şekilde yıkıma sürüklediğini belirtiyor ve küresel ısınma ve aşırı hava koşullarının ekonomik eşitsizliğe ve milyonları yoksulluğa sürüklemekle tehdit ettiğine işaret ediyor. İddiaya göre, 2050 yılına kadar 183 milyon insan daha yetersiz beslenmeyle yüz yüze kalacak. Artan gıda fiyatları, bozulan küresel ticaret ve işgücü piyasalarındaki türbülans da bu değişimin sonuçları olarak yaşanacak.

IPCC, ayrıca 2050 yılına kadar özellikle fırtına ve sel baskınlarına karşı kıyı bölgelerinde yaşayan savunmasız insan sayısının bir milyarı aşacağını tahmin ediyor. Yükselen deniz seviyesi, kıyı bölgeleri ve ada devletleri için bir tehdit oluşturuyor. Sıcak hava dalgaları ile artan sıcaklıklar, şehirlerdeki insanlar için bir risk faktörüne dönüşüyor. Artan aşırı hava koşulları öncelikle Afrika, Asya, Orta ve Güney Amerika ve Kuzey Kutbu'ndaki küçük ada devletlerinde yaşayan insanları etkileyecektir. Küresel ısınmayı sanayi öncesi seviyelerin 1,5 derece üzerinde sınırlama hedefine ulaşılsa bile, iklim değişikliğinin bazı sonuçlarının "geri döndürülemez" olacağı söyleniyor. IPCC bu nedenle kıyılarda taşkın koruma sistemleri veya kuraklığın giderek daha fazla tehdit ettiği alanlarda daha iyi sulama sistemleri gibi daha fazla uyum önlemi çağrısında bulunuyor.

Paris İklim Anlaşması, küresel ısınmanın sanayi öncesi döneme göre 1,5 derece ile sınırlandırılmasını öngörüyor. Dünya şimdiden 1,1 derece ısınmış durumda. IPCC raporuna göre, 1,5 derece hedefine ulaşılsa bile, iklim değişikliğinin bazı sonuçları "geri döndürülemez" olarak kalacak.

nuyor. Zaten halihazırda daha sık ve şiddetli sıcak hava dalgalarının ve sellerin birçok insanın geçimini tehdit ettiği bir dünyada yaşıyoruz. İklim değişikliğinde ekosistemlerimiz, hayvanlar ve bitkiler de önemli biçimde etkilenmektedir.

BİNLERCE BİTKİ VE HAYVAN TÜRÜ DAHA YOK OLABİLİR

IPCC'nin yeni raporuna göre, günümüzde hissedilen iklim değişikliğinin sel, sıcak hava dalgaları, türlerin yok olması ve mahsullerin azalması gibi etkileri, karşı önlemler alınmadığı takdirde dünyayı yaşanmaz hale getirecek. Daha fazla gecikmeden önlemlerin alınmaması durumunda "herkes için yaşanabilir ve sürdürülebilir bir gelecek sağlamak için fırsat penceresi kapanacak."

"Yükselen sıcaklıklar ve kuraklık, sel ve ısı dalgaları gibi aşırı olaylar, bitki ve hayvanları on binlerce yıldır yaşanmayan iklim koşullarına maruz bırakıyor." diyen rapor, iklim değişikliği karşısında çok sayıda bitki ve hayvan türü için hayatta kalmanın, giderek tehlikeli hale geldiğine işaret ediyor.

1,5 derecelik küresel ısınmayla bile, karadaki türlerin yüzde 14'ünün "çok yüksek" bir yok olma riski altında olduğu belirtiliyor.

HASTALIK RİSKLERİ ARTIYOR

Rapor, hastalık risklerinin de artacağına dikkat çekiyor. Küresel ısınmanın diğer zorluklarla örtüştüğüne değinen rapor, bu çerçevede şehirlere göç eden insanları, aşırı tüketimi, artan yoksulluk ve eşitsizliği, kirliliği, aşırı avlanmayı ve en son koronavirüs pandemisini listeliyor.

Hastalık risklerinin artmaya devam edeceğini ileri sürüyor.

Sıcak hava dalgaları, kuraklık, su kıtlığı, nehir taşkınları ve yükselen deniz seviyelerinin yol açtığı sağlık sorunları başlıca riskler olarak sıralanıyor. Rapora göre, Avrupa'da sıcaklıkla ilgili ölümlerin sayısının, sıcaklığın 1,5 dereceyi aşması durumunda iki veya üç katına çıkması muhtemel. O zaman sağlık sistemleri de sınırlarına ulaşacak.

İklim değişikliği kaynaklı çok boyutlu yıkımların, daha fazla ısınma ile hızla artacağına, insanların ve doğanın uyum sağlayamayacağı riskler yaratacağına işaret edilen raporda, "Emisyonlar yalnızca şu anda planlanan oranda azaltılırsa, ortaya çıkan sıcaklık artışı gıda üretimini, su kaynaklarını, insan sağlığını, kıyı yerleşimlerini, ulusal ekonomileri ve doğal dünyanın çoğunun hayatta kalmasını tehdit edecek." öngörüsü yer alıyor.

ÇEVRE KURULUŞLARINDAN ALARM

Çevre örgütleri raporla ilgili alarm verdi. Greenpeace Avusturya, "Toplum gelecekteki iklim koşullarına uyarlamak için gerekli programlar ve fonlar yok." dedi. Global 2000, "Konuyla uzun süredir ilgilenenler için bile sonuçlar şok edici. Mevcut durum devam ederse, sonuçlar vahim" diye uyardı. Çevre koruma örgütü WWF Avusturya, bulguları "uluslararası siyasete uyanma çağrısı" olarak gördü ve bir iklim ve doğa koruma anlaşması çağrısında bulundu. Fridays for Future ise, "siyaset harekete geçmezse kaderin bizi nereye sürükleyeceğini bu kadar kesin olarak öngörememiştik" açıklaması yaptı. Hükümetlerin mevcut durumda bilerek zamanımızın tartışmasız en büyük insani felaketini hazırladığına vurgu yaptı.

Paris İklim Anlaşması, küresel ısınmanın sanayi öncesi döneme göre 1,5 derece ile sınırlandırılmasını öngörüyor. Dünya şimdiden 1,1 derece ısınmış durumda. IPCC raporuna göre, 1,5 derece hedefine ulaşılsa bile, iklim değişikliğinin bazı sonuçları "geri döndürülemez" olarak kalacak. BM Genel Sekreteri António Guterres, dünyanın en büyük sera gazı salıncılarını "tek evimizi" ateşe vermiş olmakla suçladı.

“Marks, tarihin işleyiş yasası ile tarihsel gelişme sürecinin özel bir aşaması olan kapitalizmin işleyiş yasasını bir arada açıklığa kavuşturmanın büyük onurunu taşır. İlki, maddi-ekonomik koşullar ile toplumsal üstyapı, üretici güçler ve üretim ilişkileri, sınıflar, sınıf ilişkileri ve mücadeleleri vb., özetle tarihsel materyalizm anlamına gelir. İkincisi bize, kapitalist birikimin işleyiş mekanizmasını, yani artı-değer yasasını, kapitalizm koşullarında sömürünün mantığını ve gerçekleşme biçimini verir. Bunu sınıf diline çevirdiğinizde, modern burjuva toplumunun kalbinde duran emek-sermaye çelişmesine, kapitalist toplumun iki temel sınıfı olan proletarya ile burjuvazi ilişkisi ve çatışmasına, böylece de proletaryanın tarihsel devrimci rolüne ulaşırsınız.”

(H. Fırat, Karl Marks'ın 200. Doğum Yılı...)

“Adı yüzyıllar boyunca yaşayacak, yapıtı da!”

